

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/2958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 285 (13.516)

Trst, nedelja, 10. decembra 1989

Fašistične barabe na delu

MARKO WALTRITSCH

Fašistične barabe so se včeraj spet pojavile na tržaških ulicah. Z dvignjenim rimskim pozdravom so se še enkrat izkazale kot neokusne pustne šeme ob popolni brezbriznosti mimojdih, med katerimi je bilo tudi veliko kupcev iz sosedne države, ki so težko prisluženi denar prinesli v tržaške trgovine.

Napisali smo »fašistične barabe«. Izraz zavestno uporabljamo zaradi tega, ker so nekateri med njimi prepoznali našo novinariko in jo zmerjali s takimi izrazi, ki bi se ne smeli pojavljati v ustih omikanega dijaka ali študenta, pa še tako nacionalistično prenapetega, ter hoteli na tak način ovirati njeno delo. Očitno te barabe niso omikane. Kakšno vzgojo so dobile v domačem krogu in tudi v šoli?

S tem so ti pobalini hoteli kratiti eno najosnovnejših pravic v sodobni družbi, pravico svobodnega informiranja. Prav v teh dneh je v italijanski družbi vse polno besed o svobodi tiska. Vsi gledajo na to, kar se dogaja v vodstvu založbe Mondadori. Ne bo svobode tiska, če bo velik del medijev, časopisnih in televizijskih, osredotočenih v eni sami založbi ter v rokah maloštevilnih oseb ali ene same osebe. To je res. Prav je, da se itali-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Strasbourgu končano 42. zasedanje voditeljev dvanajstih držav Evropske skupnosti

Postavljeni temelji za enotnost in tesno sodelovanje z Vzhodom

Evropa vse manj razdeljena - O denarni enotnosti bo govor na medvladni konferenci
konec prihodnjega leta - Ustanovitev Razvojne evropske banke - Pomoč tudi Jugoslaviji

STRASBOURG — »Evropa razdeljena na dve, z dvema političnima in gospodarskima sistemoma, ki sta povsem odvisna od strategije dveh supersil, ne obstaja več, in razdelitev, kot je bila določena na Jalti, počasi odhaja v ropotarnico zgodovine.« S temi besedami je francoski predsednik François Mitterrand (na sliki AP desno od zahodnonemškega kanclerja Kohla) zaključil 42. vrh evropske dvanajsterice, ki je na dvodnevnem zasedanju v Strasbourgu odstranila marsikatero oviro in v bistvu soglasno stopila na pot gospodarske in monetarne enotnosti ter skorajšnje uresničitve enotnega evropskega trga. Pri tem so se voditelji dvanajstih držav ES dogovorili da še pred koncem prihodnjega leta pod italijanskim predsedstvom skličejo medvladno konferenco, na kateri naj bi pripravili pot za monetarno enotnost. Prva faza te enotnosti naj bi se začela že prvega julija 1990, ko naj bi vseh dvanajst držav bilo vključenih v Evropski denarni sistem (do takrat naj bi se tudi Italija odrekla možnosti, da lira niha v odnosu do srednje vrednosti Ecu za 6% in sprejela 2,25 odstotno nihanje), v naslednjih fazah pa naj bi sledila ustanovitev osrednje evropske banke in končno skupna evropska denarna enota.

Ob nasprotovanju Margaret Thatcherjeve (ki je bila nasprotna tudi sklici medvladne konference) pa so v Strasbourgu sprejeli tudi tako imenovano socialno listino delavskih pravic, kar

zadeva odnose z Vzhodno Evropo pa so vsi soglašali s tesnejšim sodelovanjem z državami, ki stopajo na pot reform in demokratizacije, dvanajsterica pa je tudi podprla Kohlov načrt v zvezi z združitvijo nemškega naroda in v zaključnem dokumentu zapisala, da naj bi do združitve prišlo po mirni in demokratični poti, predvsem pa ob popolnem spoštovanju pravice nemškega naroda do samoodločbe in ob spoštovanju vseh mednarodnih sporazumov.

V zaključnem političnem dokumentu, ki prinaša tudi stališča ES do vseh perečih mednarodnih problemov, ima posebno mesto celoten proces demokratizacije na Vzhodu, kjer dvanajsterica izrecno poudarja zasluge Mihaila Gorbačova. Voditelji ES so se pri tem tudi odločili, da še posebej podprejo te reformne procese. V ta namen naj bi ustanovili posebno Evropsko razvojno banko, v kateri bodo imele države ES večino kapitala, odprta pa naj bi bila tudi za vse ostale industrijsko razvite države, kakor tudi za države, ki bi od te banke dobivale neposredno pomoč. S tem v zvezi je treba poudariti, da je dvanajsterica na pobudo Italije v ta »vzhodnoevropski okvir«
uvrstila tudi Jugoslavijo, kateri naj bi po končanem dogovarjanju z Mednarodnim monetarnim skladom tudi evropska dvanajsterica prisločila na pomoč z dodatnimi ukrepi za prebroditev težkega gospodarskega in finančnega položaja.

Češkoslovaški predsednik Husak uradno napovedal svoj odstop Gregor Gysi generalni tajnik vzhodnonemške partije SED

VZHODNI BERLIN, PRAGA — Izredni kongres vzhodnonemške komunistične partije SED, ki se je nadaljeval vso noč, se je zaključil včeraj pred poldnevom. Delegati so za novega generalnega tajnika skoraj soglasno izbrali 41-letnega odvjetnika Gregorja Gysija. Njegovo kandidaturu je podprlo 95,3 odstotka delegatov.

Novo vodstvo SED je izdalo tudi programski dokument, ki pa ga bodo delegati ocenili na drugem delu kongresa, ki bo 16. decembra. Dokument navaja, da se bo stranka popolnoma spremenila, z imenom vred. Uradni glasnik SED Brigitte Zimmermann je povedala, da se je s tem predlogom strinjala skoraj večina delegatov, zaenkrat pa se še ne ve, kakšno ime si bo SED nadela, glavna vsebinska sprememba pa je ta, da bo SED odslej slonela na načelih demokratičnega socializma. Komunisti pa v dokumentu med drugim uradno priznavajo, da nosi njihova stranka velik del odgovornosti za nastalo krizo in se obvezujejo, da bodo odslej pripomogli k gradnji nove, demokratične države. Kot je bilo predvideti, pa so se delegati na izrednem kongresu le postransko lotili vprašanja o možnosti zedinjene Nemčije. Svoje negativno stališče do tega vprašanja pa so že večkrat izrazili.

Gregor Gysi je kmalu po izvolitvi dal nekaj izjav, iz katerih je mogoče sklepati, da se bo resno in zavzeto lotil svojega dela. Priznal je, da ga čaka težka naloga, saj je SED močno izgubila na ugledu, poleg tega pa je že napovedal, da stranka, ki jo bo odslej vodil, ne bo več tako toga in birokrat-

ska, pač pa živa sila na strani ljudstva. Za Gysija je zato vzpostavitev družbene in političnega reda, v katerem bodo komunisti enakovredni drugim strankam, prioriteten vprašanje, ki ga bo skušal s svojimi sodelavci čimprej rešiti.

Dogajanje na Češkoslovaškem pa je včeraj še enkrat, verjetno poslednjikrat, streslo vladni vrh. Predsednik države Gustav Husak je namreč uradno napovedal svoj odstop in tako zadostil eni najtrdnjnejših zahtev opozicijskih

gibanj. S Husakom, ki je postal predsednik leta 1975, odhaja še zadnji simbol sovjetske represije. Njegov mandat bi potekel čez približno tri mesece.

Napoved o odstopu je Husak utemeljil s spoznanjem, da »je ČSSR v vrtincu pomembnih dogodkov, ki ga silijo k razmišljanju o napakah iz preteklosti«. Vsekakor pa bo Husak danes načeloval zaprisegi novega vladnega kabineta, ki mu predseduje komunist Marjan Calfa, to pa bo hkrati njegov zadnji uradni nastop.

Izžrebali skupine za nogometno SP

Ugodno za Italijo in Jugoslavijo

RIM — Nogometno svetovno prvenstvo se je v bistvu začelo včeraj popoldan. Res bodo igrali šele od 8. junija naprej, a od danes bo športni (in ne samo športni) tisk preplavljen s tem dogodkom. Važen bo postal vratar Kame-run, o napadalcu Združenih arabskih emiratov pa bodo v neskončnost razpravljali, če bi bil goden za italijansko ekipo. Trenerji reprezentanc, ki se mislijo potegovati za naslov, bodo začeli potovati po svetu in tihotapiti vesti o bodočih nasprotnikih.

Za Italijo se dejansko začenja veliko delo priprave obrobni prirediteljev. Sedaj se točno ve, kje bo kdo igral in izdelati bo treba potrebne programe za sprejemanje nogometnih množic. V tem pogledu najbolj vneto ugibajo o škodi, ki bi jo lahko povzročili angleški in nizozemski huligani na Sardiniji in Siciliji.

Italija je končala v skupini, ki je verjetno najbolj »turistična«, pritoževati pa se ne more niti Jugoslavija.

Na sliki (AP): predsednik FIFA Havelange izroča svetovni pokal Mattareseju, članu organizacijskega odbora italijanskega »mundiala«.

Ob besednem stopnjevanju srbske blokade ZIS baje pripravlja kompromisno rešitev

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Srbska blokada Slovenije se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo. Lahko bi rekli, da medijsko narašča in da srbski tisk izkoristi vsako tudi najmanjšo priložnost za zaostrovanje, če pa je ni, si jo preprosto izmisli, kot je zadnja na veliko proglašena »vest«, da se v Sloveniji urijo kosovsko-albanski teroristi.

Srbski CK je na zadnji seji opravil vse formalne podrobnosti za sklicanje

kongresa ZK Srbije in s tem tudi za sklicanje vsedržavnega kongresa jugoslovanskih komunistov. Ni pa pozabil potrditi načelne politike blokade Slovenije, o kateri je pred dnevi govoril predsednik Slobodan Milošević.

Pa vendar so tudi drugi znaki. Predvsem je gospodarska blokada omejena bolj na govorjenje, pošiljanje telegramov, grožnje in izsiljevanja. V Politiki so dolge strani na to temo, pa celo »ekonomske analize«, kako Slovenija gospodarsko izkorišča Srbijo in kako naj bi bila blokada za Srbijo ekonomsko koristna. Podjetja so zelo hitra pri pošiljanju telegramov, izredno počasna kadar gre za stvarne ukrepe, ki jih menda praktično skoraj ni. Ni namreč mogoče pretrgati vse vezi in na primer pri zdravilih je to takoj postalo strahotno kritično, saj so pričela zmanjkovati osnovna zdravila. Vsi so se oddahnili, ko je zvezni minister za zdravstvo kakršnokoli blokado prometa z zdravili prepovedal.

V ponedeljek bodo zasedali vsi zbori slovenske skupščine na izredni seji posvečeni samo temu vprašanju. Slovenska skupščina, kot najvišji odraz slovenskega naroda, bo pač sprejela konkretne ukrepe, katere sedaj pospešeno pripravlja izvršni svet in politični subjekt, ki konkretno že zavzemajo celotno paleto slovenske politične mavrice. V teh vprašanjih ni bistvenih odstopanj in je presenetljiva enotnost, pa tudi izredna podpora predsedniku Milanu Kučanu in partijskemu vodstvu.

Mnogo pa se »kuha«
v Beogradu in to na partijski, predvsem pa na zvezni vladni ravni. Zvezna skupščina bo na

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

17.

OBČNI ZBOR SLOVENSKE KULTURNO-GOSPODARSKE ZVEZE

Č E D A D
GLEDALIŠČE
R I S T O R I

NEDELJA
17. decembra 1989
ob 9.30

Pred jutrišnjim kongresom ljudskih poslancev Plenum CK KP SZ zahteval hitrejšo uvajanje reform

MOSKVA — Kot napovedano se je včeraj pred jutrišnjim kongresom ljudskih poslancev v Moskvi sestel na plenarni seji CK KP Sovjetske zveze. Kot je kasneje novinarjem poročal Vadim Medvedjev, član politbiroja in odgovoren za ideološka vprašanja, so v centralnem komiteju zahtevali pospešitev uresničevanja gospodarske reforme in odobrili ocene in sklepe, ki sta jih v njunih posegih iznesla Mihail Gorbačov in Nikolaj Rižkov. Sklenili so tudi, da se bodo ponovno sestali januarja prihodnje leto, da bi razpravljali o platformi za 28. kongres partije. Včerajšnji plenum je obenem odločil, da bo imela tudi Ruska federacija svoj politbiro. Do sedaj je bil namreč sovjetski politbiro pristojen tudi za Rusko federacijo, kar je povzdigovalo to republiko nad druge. Vadim Medvedjev pa je obenem priznal, da so člani CK kritično ocenili dosedanje delo polit-

biroja in Mihaila Gorbačova in zahtevali »konkretnejše in hitrejšo pobude«, ki naj državo popeljejo iz sedanje krize.

Na plenarnem zasedanju so se dotaknili tudi vprašanja 6. člena ustave, ki poudarja vodilno vlogo partije v sovjetski družbi. Člani centralnega komiteja so obsodili zahteve Saharova in drugih disidentskih ljudskih poslancev, ki hočejo črtanje tega člena in uvedbo večstrankarskega sistema. V podporo teh zahtev so za jutri oklicali dveurno splošno stavko, ki naj bi Kremelj opozorila, da ljudstvo zahteva demokracijo. CK ne zavrača revizije 6. člena, a to v kontekstu širše ustavne reforme. Sovjetsko vodstvo je v bistvu ponovilo stališča, ki jih je v petek iznesla Pravda. Medvedjev ni povedal, ali so se dotaknili tudi vprašanja Litve, ki je že črtala 6. člen iz svoje republiške ustave.

Delegacija deželne PSI na pogovorih s Kučanom

LJUBLJANA — Predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan se je včeraj skoraj tri ure in kasneje še na delovni večerji razgovarjal s kompletno delegacijo socialistične stranke dežele Furlanije-Juljske krajine. V ospredju so bila vsa pereča vprašanja evropskega razvoja in predvsem dileme ne samo v Sloveniji, temveč tudi v Sovjetski zvezi, ostalih vzhodnih državah in seveda v Jugoslaviji in s tem tudi dileme in pomen modernega socializma. Sogovorniki so se strinjali glede osnovnega koncepta socialistične in demokratične Evrope brez meja. Predsednik Kučan je socialistično delegacijo povabil na bližnji kongres ZKS, za kar se je deželni tajnik Pjero Zanfagnini zahvalil. Ugotovil je, da je to prvi uradni sestanek med socialistično stranko Italije in ZK Slovenije in povabil slovenske komuniste na povraten razgovor, ki bo januarja v Trstu.

(B. S.)

Craxi bo posebni predstavnik OZN

NEW YORK — Generalni tajnik Organizacije združenih narodov Perez De Cuellar je imenoval socialističnega tajnika Craxija za svojega »osebnega predstavnika« za vprašanje dolgov v razvijajočih se državah Tretjega sveta.

Vest o imenovanju prihaja neposredno iz newyorške Steklene palače, kjer je osrednji sedež OZN. Craxi je prispel v New York včeraj, pred tem pa se je mudil v Washingtonu, kjer je imel vrsto političnih srečanj s tamkajšnjimi voditelji. Z novim delom bo Craxi dejansko začel prihodnje leto, ko bodo na vrsti srečanja s predstavniki zadolženih držav in upnikov.

Zaradi De Mitovih čudnih izjav o vlogi komunistov PLI zahteva preverjanje v strankah vladne večine

RIM — Med včerajšnjimi ne ravno bogatimi političnimi vestmi je morda najbolj pomenljiva vest, ki prihaja iz vrst liberalne stranke. Član glavnega tajništva stranke Antonio Patuelli namreč zahteva sklicanje petstrankarskega vrha, ki naj preveri uresničevanje vladnega programa, hkrati pa naj razčisti politične strategije posameznih vladnih strank. Patuelli ima pri tem v mislih predvsem krščansko demokracijo in to, kar se zadnje čase dogaja v tej stranki. Medtem ko glavni tajnik stranke potrjuje veljavnost pestrankarskega zavezništva, se predsednik De Mita s čudnimi izjavami spet obrača na KPI kot na nekakšnega privilegiranega sogovornika. Tako ugotavlja Patuelli in iz teh ugotavljanj potegne ustrezne zaključke: v vsakem učinkovitem demokracijskem sistemu bi takšna konfliktualnost znotraj neke stranke relativne večine privedla do nezaupnice vladi, ki seveda v takšnih pogojih ne more učinkovito poslovati.

Stališče liberalnega predstavnika je značilno za splošno počutje znotraj vladne večine, ki jo pretresajo nasprotja tudi glede raznih drugih aktualnih argumentov, začenši z zakonom o mamilih. Toda, če se vladne stranke »očujejo«, se stranke opozicije prav gotovo ne »smejejo«.

V gibanju zelenih je velika zmešnjava. Različne komponente (zeleni smejočega se sonca in zeleni z mavrico) se pripravljajo na združitev, skupščina zelenih list, ki te dni zaseda v Rimu, pa je popolnoma razdvojena glede postopkov in rokov tega združevanja. En del se zavzema za združitev pred upravnimi volitvami, drugi del je za odložitev ustanovnega kongresa po volitvah, tretji pa so nekako vmes: do političnega in programskega sporazuma naj bi prišlo pred volitvami, do prave združitve pa po volitvah.

Še večja zmešnjava je v proletarski demokraciji, ki zaseda na kongresu v Riminuju. Razhajanja v tej stranki so še očitnejša. Včeraj se je jasno pokazalo, da so strateške vizije zelo različne. Kongres je namreč razdeljen med pristaše sedanjega tajnika Russa Spene, ki zagovarja movimentistično linijo, to je

povezavo z raznimi gibanji, in pristaše Vincija, ki kandidira za tajniško mesto in ki bi rad dal bolj markanten komunističen značaj stranki.

Še večjo odmevnost pa ima v tem trenutku v italijanski javnosti dogajanje znotraj največje italijanske opozicijske sile, to je komunistične partije, v kateri se je na dokaj travmatičen način pričel proces prenovitve, ki ga je odprl vsedržavni tajnik Occhetto. Kaj se je te zadnje dni pravzaprav zgodilo v KPI in kaj pomenijo ostre polemike med tajnikom in peterico disidentov? Tega ne ve niti Occhetto. Tako je namreč sam izjavil včeraj, po povratku iz Poljske. Na vprašanje novinarja tiskovne agencije AGI je odgovoril z vprašanjem: ali gre samo za nesporazum in pomoto, ali pa za globlji politični problem? Na to vprašanje bo skušal odgovoriti v prihodnjih dneh. Dodal je še, da ima glede vsega, kar se je doslej zgodilo v KPI, čisto vest in da je izpolnjeval le svojo dolžnost.

Sicer pa Occhetto raje govori o svojem uspešnem potovanju po Poljskem. Dejal je, da je gospodarski položaj na Poljskem naravnost dramatičen in da država potrebuje pomoč. Kar zadeva politične procese prehoda iz enega sistema v drugega pa je Occhetto dejal, da ga je najbolj prevzela velika modrost in previdnost, s katerim so se na Poljskem tega procesa lotili. V splošnem je Occhetto optimist nad tem, kar se dogaja na Vzhodu. V tej fazi velikih revolucionarnih sprememb pa obstaja nevarnost, da bi se prebudile stare prikazni: sovinitizem, nacionalizem, ponovno odpiranje problema mej itd. Treba je zato pokazati veliko mero modrosti in previdnosti pri upravljanju teh sprememb. Po Occhettovem mnenju sta združevanje različnih sil in tolerantnost bistveni nalogi današnjega časa. Komunistične stranke pa bodo lahko odigrale pomembno vlogo in pridobile novo moč, če se bodo znale temeljito preobraziti in če jim bo uspelo ob naslombi na druge sile izoblikovati neko novo silo leve, ki bo sposobna delovati v pluralističnem sistemu. Skratka, potrdil je svoj načrt, o katerem teče znotraj KPI živahna debata, ki se ne bo tako kmalu izčrpala.

DK

nadaljevanji s 1. strani

● Fašistične

janski svet temu upira, pa čeprav bi bilo prav, da bi bili o tem govorili že pred sedmimi meseci, ko se je zgodilo nekaj podobnega.

Svoboda tiska pa se ne rešuje samo z nasprotovanjem Berlusconi ali De Benedetti. Svoboda tiska se brani tudi s tem, da vsakemu kronistu omogočimo njegovo delo, da ga ne oviramo in da ga ne ustrahujemo.

Sovraštvo fašistov do slovenskih ljudi poznamo že iz začetka dvajsetih let, ko so njihove škvadre napadle in sežgale Narodni dom v Trstu, napadle Trgovski dom v Gorici, napadle slovenske ljudi in društva v vsej takratni Julijski Benečiji. Sovraštvo fašistov poznamo iz vojnih let, ko so arditii in črnosrajčniki vdirali v naše vasi in hiše, ljudi pretepili in jih okradli, jih odpeljali v taborišča, hiše sežgali. Sovraštvo fašistov poznamo iz povojnih let, ko so, enako kot v dvajsetih letih, napadali slovenska društva.

Mislili, da so taki časi za nami. Danes pa se pojavljajo petnajstletniki, dvajsetletniki, ki naše ljudi zmerjajo po stari navadi.

Prejšnjo noč so premazali vse dvojezične napise v republiški in zgojniški občini. Očitno je šlo za široko izvedeno akcijo, v kateri je bilo aktiviziranih več ljudi, ki je služila kot predpriprava na včerajšnji pohod po glavnih tržških ulicah.

Barabe sicer niso nikdar mirovale. Sedaj pa so svojo akcijo na široko razpredle. Z večjim zaletom se je začelo tistega dne, ko so glavni tajniki MSI Fini in nekateri njegovi ljudje pridrveli na trg pred Svetogorsko postajo v Gorici, na mejo prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo. Tja se je priteplo s krampi nekaj njegovih prijateljkov, od katerih sta dva s črno srjaco bila pustno našemljena. Nada-

ljevalo se je prejšnje dni v nekaterih rajonskih svetih tržške občine, kjer so barabe tulile, ko so čule slovensko besedo. Nadaljevalo se je včeraj ponoči v vaseh na našem Krasu in včeraj na glavnih tržških ulicah.

Fini je v Gorici napovedal zaostritev fašistične akcije proti Slovincem, proti zaščitenemu zakonu, proti bilingvizmu in tudi proti sosedni državi. Očitno si hoče pridobiti naklonjenost volilcev po zaušnicah, ki jih je dobil na zadnjih volitvah vsepovsod.

Ob vsem tem, kar se dogaja, se sprašujemo, kdaj bo vsega tega konec. Mazaška akcija na Krasu je očitno zajela večjo skupino ljudi. Te barabe so tudi okodovale javno lastnino, lastnino dveh občin. Najbrž bi bilo prav, da bi občine zahtevale povračilo škode, še bolj prav bi bilo, da bi policija odkrila ljudi, ki so to naredili in jih poslala pred sodnika.

Danes veliko govorimo o Evropi, o enotni Evropi od Atlantika do Uralov. Pri nas pa se najdejo ljudje, ki podžigajo sovraštvo, ki hočejo, da bi se vrnili v temne čase črnega snoparskega vladanja.

● ZIS baje pripravlja

zasedanju obeh zborov razpravljala dva dni, 18. in 19. decembra. Na dnevnem redu je blokada, strahotna inflacija in vladni ukrepi. Zvezna vlada menda pripravlja kompleksen program ukrepov, da zajezi strahotno inflacijo. O vseh teh ukrepih se seveda ničesar ne ve, pripravljajo jih za zaprtimi vrati, kar je tudi povsem razumljivo in logično.

V tem okviru prihaja do glasov o kompromisnih predlogih in rešitvah, nekako po vzorcu zloglasnega italijanskega gesla »opposti estremismi«, kar naj bi pomenilo, da so krivi tako Slovenci kot Srbi. Eni in drugi naj popustijo pa bo spet vse v redu.

Žal pa stvari niso preproste. Ne načelno in ne praktično. Slovenci niso proglasili blokade, je ne izvajajo in normalno trgujejo z vsemi. Preprosto nimajo kaj popustiti.

Slovenci nočejo prevladati svoje republike nad drugimi, Srbi pa so že zavzeli in podredili dve avtonomni pokrajini, z mitingaško revolucijo podredili Črno goro in stalno groze ostalim trem republikam.

Bistvo vsega problema pa so najbrž »priprave« na januarski partijski kongres in poskus ustvarjanja ozračja, v katerem bi imelo srbsko boljševoško vodstvo večino, tako da bi preprečili slovensko kandidacijo za predsednika partije. Na kongresu naj bi Srbi vsilili svojega kandidata, ali vsaj kakšnega šibkega politika, ki bi bil v podrejenem položaju do Srbije. To pa bi bil že prvi stvaren korak v novo neavnojsko, temveč centralistično in realsocialistično Jugoslavijo.

Bitka je zapletena in razmerja sil niso povsem jasna. Iz Beograda pa poročajo, da je vedno bolj mraz, da malce sneži, predvsem pa da postajajo trgovine prazne, ni samo vse izredno drago, temveč dobiva beda že tudi na zunaj vidne pojave oblike. To pa je še dodaten razlog za nasprotja in za skrbi.

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA

DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

UL. G. B. Martini 3 - 00198 Rim - Roma

PONUDBA OBČINSTVU ZA 800 MILIJARD LIR

OVREDNOTENIH OBVEZNIC 1989-1997 (III. emisija)

Z DRŽAVNIM JAMSTVOM

za izplačilo kapitala do 150% nominalne vrednosti in za izplačilo obresti do 30% letno nominalne vrednosti

Koriščenje s 15. decembrom 1989 - Posticipirano izplačevanje obresti 15. junija in 15. decembra. Svežnji: po 5.000 obveznic nominalne vrednosti 1.000 lir vsaka.

OVREDNOTENE ŠESTMESEČNE OBRESTI

Polletne obresti obveznic so izračunane na bruto polletni povisek, zaokrožen za 0,05%, in je rezultat celoletne srednje aritmetične vrednosti, efektivnega bruto celotnega donosa, ki ga nudijo Buoni Ordinari del Tesoro (BOT) v 12 mesecih in obveznice Titoli Pubblici, ki jih izstavlja Banca d'Italia.

Obresti prvega kupona, izplačljivega 15. junija 1990 znašajo 6,70%.

POVIŠEK KAPITALA

Prinesiteljem obveznic bodo priznani, poleg nominalne vrednosti kapitala, poviski v skupni vrednosti v odstotkih, bruto brez davčnih odtegljajev, ki so rezultat seštevka vrednosti obveznic s šestmesečno zapadlostjo in poviskom za 10% obrestne mere, ki je določena za odgovarjajoči semester.

Za semester 15. december 1989 - 14. junij 1990 povisek znaša 0,670% (kar znaša 10% obresti za prvi kupon).

AMORTIZACIJE

V enkratnem izplačilu 15. junija 1997. Izdajatelj obveznic si pridržuje pravico, da predčasno izplača posojilo od 15. junija 1992 dalje.

EMISIJSKA CENA

1.000 lir

EFEKTIVNI DONOS

Spremenljiv v skladu z ovrednotenjem. Efektivni bruto donos je izračunan na podlagi prvega kupona po katerem je določen povisek izplačila. Emisijska cena znaša letno

14,70%

DAVČNE OBVEZNOSTI

V smislu 1. člena zakonskega odloka z dne 19. septembra 1986, št. 556 s popravki spremenjen v zakon 17. novembra 1986, št. 759, bodo obveznice obdavčene v višini 12,50% na obresti in druge prihodke in se uveljavijo dispozicije 10. člena, 1. odstavek zakonskega odloka z dne 30. septembra 1983, št. 512 s popravki spremenjen v zakon 25. novembra 1983, št. 649. Obveznice so oproščene davka na dediščino in darila v smislu člena 58, zadnji odstavek, O P R z dne 26. oktobra 1972, št. 637.

DRUGE PREDNOSTI

Obveznice so izenačene z občinskimi in pokrajinskimi listinami Blagajne vlog in posojil in so zato: všete med vrednostne papirje, na katere je emisijski zavod pooblaščen dajati predjume; dovoljene kot jamstveni pologi pri javnih upravah; vključene med vrednostne papirje, v katere so kreditne, zavarovalne in podporne ter moralne ustanove pooblašene, tudi mimo zakonskih predpisov, pravilnikov in statutov, vlagati svoja razpoložljiva sredstva; zakonito kotirane na vseh italijanskih borzah.

* * *

Te obveznice daje na prodaj javnosti, po zgoraj navedeni emisijski ceni, bančni konzorcij, ki ga vodi MEDIOBANCA in pri katerem sodelujejo sledeči zavodi:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA - CREDITO ITALIANO - BANCO DI ROMA - BANCA NAZIONALE DEL LAVORO - ISTITUTO DI CREDITO DELLE CASSE DI RISPARMIO ITALIANE - CASSA DI RISPARMIO DELLE PROVINCE LOMBARDE - ISTITUTO BANCARIO SAN PAOLO DI TORINO - MONTE DEI PASCHI DI SIENA - BANCA NAZIONALE DELL'AGRICOLTURA - BANCO DI NAPOLI - ISTITUTO DI CREDITO DELLE CASSE RURALI E ARTIGIANE - BANCA POPOLARE DI NOVARA - BANCO DI SICILIA - NUOVO BANCO AMBROSIANO - ISTITUTO CENTRALE DI BANCHE E BANCHIERI - ISTITUTO CENTRALE DELLE BANCHE POPOLARI ITALIANE - BANCA D'AMERICA E D'ITALIA - BANCA POPOLARE DI MILANO - BANCA TOSCANA - ISTITUTO BANCARIO ITALIANO - BANCA AGRICOLA MILANESE - CASSA DI RISPARMIO DI TORINO - CREDITO ROMAGNOLO - BANCA CATTOLICA DEL VENETO - BANCA PROVINCIALE LOMBARDA - CASSA DI RISPARMIO DI ROMA - BANCA CREDITO AGRARIO BRESCIANO - BANCA DEL MONTE DI PARMA - BANCA POPOLARE DI PORDENONE - BANCA S. PAOLO DI BRESCIA - BANCO DI SARDEGNA - BANCO LARIANO - BANCA POPOLARE DI VERONA - BANCA DEL FRULI - BANCA DELLA PROVINCIA DI NAPOLI - BANCA POPOLARE DI BERGAMO - BANCO DI SANTO SPIRITO - BANCA POPOLARE VENETA - BANCA POPOLARE DELL'EMILIA - BANCA MERCANTILE ITALIANA - BANCA POPOLARE DI SONDRIO - CASSA DI RISPARMIO DELLA MARCA TRIVIGIANA - BANCA DI LEGNANO - BANCA POPOLARE COMMERCIO E INDUSTRIA - BANCA POPOLARE DI LODI - BANCO S. GEMINIANO E S. PROSPERO - CASSA DI RISPARMIO DI FIRENZE - CASSA DI RISPARMIO DI GENOVA E IMPERIA - CASSA DI RISPARMIO DI PARMA - CREDITO BERGAMASCO - CREDITO COMMERCIALE - CREDITO VERESINO - EFIBANCA - BANCA STELLA - CASSA DI RISPARMIO DI VERCELLI - CREDITO LOMBARDO - CREDITO VALTELLINESE - BANCA AGRICOLA MANTOVANA - BANCA ANTONIANA DI PADOVA E TRIESTE - BANCA INTERNAZIONALE LOMBARDA - BANCA POPOLARE DI ASOLO E MONTEBELLUNA - BANCO DI CHIAVARI E DELLA RIVIERA LIGURE - BANQUE INDOSUEZ ITALIA - COOPERBANCA - BANCA COOPERATIVA DELL'EMILIA ROMAGNA - BANCA C. STEINHAUSLIN & C. - BANCA POPOLARE DI LECCO - BANCA RASINI.

Naročila se bodo sprejemala 11. in 12. decembra 1989 pri zgoraj navedenih zavodih, razen v primeru nenajavljene predčasne zapore in se bo zadostilo zahtevam v mejah razpoložljivih obveznic, ki jih bo imel vsak zavod. Plačilo podpisanih obveznic se bo moralo izvršiti 14. decembra 1989.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, tri-mesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upoko-jenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavniških trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. Iva 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796688, tx 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796600 - Tx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaje in tiska **ZTT** Trst **FIEG** Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Na Filipinih so se predali še zadnji uporniki v letalskem oporišču Mactan

Predsednica Aquinova prešla v protinapad in ostro napadla svoje domnevne sovražnike

MANILA — Na Filipinih so se včeraj predali še zadnji uporniki, ki so prejšnji četrtek zasedli vojaško oporišče Mactan, in tako lahko končno z gotovostjo zapišemo, da je poskusa vojaškega udara res konec. Po propadlem puču pa je tudi predsednica Aquino prešla v protinapad in na petkovem zborovanju pred sto tisočimi somišljeniki ostro napadla svoje sovražnike.

Prvič jih je tudi imenovala in dvema voditeljema opozicijske Nacionalne stranke podpredsedniku Salvadorju Laurel in bivšemu obrambnemu ministru Juanu Ponceu Enrileju dodala še ime svojega bratranca in nekdanjega Marcosovega sodelavca Eduarda »Dandinga« Cojuangca, ki se je vrnil na Filippine na predvečer upora. Cojuangco tudi ne skriva, da želi naslediti Aquinovo na mestu predsednika države in to lahko že pred iztekom njenega mandata leta 1992.

V svojem govoru pa Aquinova ni dala nobenega konkretnega predloga za rešitev krize v državi. Zato se je s tem v zvezi včeraj že oglašil komentator v dnevniku »Philippine Inquirer«, ki je zapisal, da Aquinovi v bodoče ne bodo več zadoščali ognjevitvi govori brez konkretnih predlogov. Manilski časopis predlaga presnovo vlade, konkretne pobude proti podkupovanju, katerega so osumljeni nekateri sorodniki in sodelavci Aquinove, predvsem pa se zavzema za odločno akcijo, ki naj bi odpravila nesoglasja v armadi. Dejansko gre za zahteve, ki so jih postavljali tudi uporni vojaki, ki so sodelovali v najbolj krvavem poskusu vojaškega udara proti Cory Aquino.

Po ocenah je v uporabi sodelovalo od tri do šest tisoč vojakov, med katerimi so bile tudi nekatere elitne enote.

Na sliki AP: včeraj so se predali še zadnji uporniki v letalskem oporišču Mactan.

Radikalci zavračajo mafijske obtožbe

RIM — Pričevanje mafijskega skesanca Marina Mannoie je spravila v slabo voljo tajništvo Radikalne stranke. Mannoia je namreč povedal, da so radikalci prejeli večje vsote umazanega denarja, ki so jim ga leta 1986 ponudili mafijaši.

Tajnik PR Stanzani je take izjave takoj zavrnil, češ da je radikalna stranka edina, ki objavlja svoje proračune in ne skriva niti večjih vsot, ki se zlivajo v njene sicer prazne blagajne predvsem v času včlanjevanja. Stanzani pa je tudi potrdil, da je stranka prav leta 86 pridobila največ novih članov s kampanjo, ki jo je vodila v italijanskih zaporih, tudi v Ucciardonu, kjer je zaprtih največ mafijašev.

Radikalci torej nimajo kaj skrivati, sprašujejo pa se, kolikšno težo dajejo sodniki takim neutemeljenim in prenaprtenim izjavam. Tajnik Radikalne stranke Stanzani pa meni tudi, da je zadržanje sodnikov včasih precej vprašljivo, saj »se enkrat vedejo tako, drugič drugače in kar slepo verjamejo predvsem skesancem. Prav ta naraščajoči pojav pa spravlja v slabo luč italijansko sodstvo in njegovo verodostojnost.

Vroča polemika o stolpu v Pisi

PISA — Polemika v zvezi z znamenitim poševnim stolpom v Pisi nikakor noče pojenjati in mestni župan Giacomino Granchi je včeraj izjavil, »da se bo občinska uprava odločila za zaprtje stolpa le v primeru, če bodo prišli na dan novi podatki glede nevarnosti te svetovne znamenitosti.« Toda župan je ob tem še dejal, da tudi to ne bo dovolj, temveč je morebitno zaprtje stolpa tesno povezano z začetkom obnovitvenih del.

V to polemiko pa je včeraj posegel tudi minister za javna dela Giovanni Prandini, ki je dejal, da je vsa vroča kri, do katere je že prišlo, posledica izkrivljanja nekaterih dejstev. Prandini je še dejal, da med njim in ministrom za kulturne dobrine ni nobenih nesoglasij temveč popolna soglasnost, kar zadeva stolp v Pisi. Minister za javna dela je tudi odločno poudaril, da se je pri svojih ukrepih strogo držal pooblastil, ki jih ima v skladu z zakonom in da je imel pri tem pred očmi izključno ohranitev svetovno znanega poševnega stolpa v Pisi. Glede pooblastila za zaprtje stolpa, pa je minister dejal, da ni bil on tisti, ki je te pristojnosti prenesel na občinsko upravo v Pisi, temveč je do tega prišlo v skladu z zakonskimi določili ministrskega odloka iz leta 1977, ki govori tudi o javni varnosti.

Madžarska kurirja za 20 kg heroína

RIM — Rimskim karabinjerjem je prejšnji teden uspešno pretrgati pomembno mednarodno mrežo, po kateri je turški heroin prihajal v italijansko glavno mesto. Mami- lo so kurirji prevažali po tako imenovani balkanski poti, tokrat pa sta se v mrežo ujela dva madžarska državljana.

Madžara, 31-letni zidar Sandor Gabor in 25-letna stvar- darsa Henriette Erdokovy, sta pred šestimi dnevi prispela v Italijo s taunusom starega tipa. Vozilo je imelo holandsko evidenčno tablico. Isto vozilo so karabinjerji že večkrat zasledili na italijanskih cestah v neposredni bližini mejnih prehodov, to pot pa so mu sledili vse do Rima. Potnikov pa tudi potem, ko sta prispela na cilj, mo- žeje postavile niso izpustili izpred oči. Moški se je v Rimu večkrat sestal z znanimi razpečevalci mamil, žen- ska pa je nekajkrat zamenjala hotele. Karabinjerji so se včeraj odločili za končno akcijo. Madžara so ustavili v samem mestnem središču, v avtu pa so našli najprej 17 kilogramov čistega heroína, po natančnejšem pregledu pa so v vratih vozila našli še kake 4 kilograme belega prahu. Skupna vrednost mamila znaša približno 30 mili- jard lir. Preiskovalci so prepričani, da sta Madžara čaka- la na navodila turškega dobavitelja, kje in komu naj izročita heroin. Preiskava zaenkrat poteka tajno, prav tako preiskovalci niso izdali, s kom se je Madžar sreče- val v Rimu.

Tudi nekaterim moškim »kikla« dobro pristaja

Valeški princ je obiskal ženske kadete kraljevske vojaške akademije in si za to priložnost nadel značilni kilt. Nič pa ne vemo, čemu se tako hudomušno smeji (Telefoto AP)

Ali bo zima le pokazala zobe?

RIM, BEOGRAD — Greben anticiklona nad srednjo Evropo se je res porušil, kot je bilo razvidno iz petkovih prognoističnih kart, meteorologi pa so še vedno skrajno previdni. Medtem ko italijanski napovedujejo za danes padavine nad vsem Apeninskim poloto- kom, ki bodo izrazitejšje na jugu, pa jugoslovanski hidrometeorološki za- vod trdi, da bo danes prevladovalo suho vreme z nizkimi temperaturami.

Tudi v dolgoročni napovedi so to- krat precejšnja razhajanja. Medtem ko Italijani trdijo, da bo do novega po- slabšanja prišlo v četrtek s povišanjem temperature in še to predvsem na za- hodu in jugu, in bo prihodnji konec tedna v znamenju lepega vremena, pa Jugoslovani napovedujejo občutno poslabšanje šele v petek, ki ga bo spremljal izrazit padec temperature.

Na sliki (telefoto AP): v Moskvi je že prava zima, ki bo po njihovih na- povedih izredno ostra in dolga.

Zdravnik ji ni nudil pomoči

PALERMO — Tragični primer smrti zaradi splava, ki je proti koncu prejš- njega meseca pretresel javnost, se je začel počasi razvijati in upati je, da bodo preiskave šle v pravo smer. Mati treh otrok si je sama kuhala nevaren napitek iz peteršilja, da bi pospešila splav. Ko se ji je stanje začelo slabšati, je šla k zdravniku, ki jo je pregledal, ugotovil, da je zarodek v njej že mrtev, kljub temu pa je ni napotil v porodniš- nico, pač pa kar domov. Ženska je ne- kaj dni potem umrla zaradi zastrupitve krvi. Zdravnik Francesco Pomilla je eden od oporečnikov vesti, ki so v bol- nišnici v Corleoneju v večini.

Mikolj
Urarna Zlatarna

LONGINES

Vetta

BREIL

LACOSTE

Trst - Campo S. Giacomo, 3 tel. 724218

Cvetličarna

D O R A

- aranžiranje cvetja in rastlin
- sveže, suho in umetno cvetje
- božični okras
- priprava izložb

TRST — Ul. Genova 21 — Tel. 040/631651

Na povorko so se pripravili z mazaško akcijo v Zgoniku in na Repentabru

Tržaške trgovine bodo danes zaprte

»Občina Trst obvešča, da bodo v nasprotju z že objavljenimi razglasi o zaprtju strogega mestnega središča za motorni promet, morale danes trgovine spoštovati običajno obvezno praznično zaprtje, medtem ko bodo lahko po želji odprte v nedeljo 17. in 24. decembra. Tudi predvidena iniciativa za zaprtje Korza Italia in sosednih ulic ne bo zadevala današnje nedelje, pač pa nedeljo 17. in 24. decembra, tako da bo prebivalstvo lahko prostostovalno prireditvam, ki jih je občinska uprava pripravila za božične praznike.«

Taka je kratka in jedrnata vsebina tiskovnega sporočila, ki ga je tržasko občinska uprava razširila večeraj okrog 14. ure in ki je seveda presenetilo vse tiste, ki so nameravali izkoristiti že to nedeljo za pravačasne in mirne predpraznične nakupe, še bolj pa najbrž same trgovce. Že večeraj je namreč bila po tržaskih trgovinah občijana sobot-

na gneča, ki bi se gotovo nadaljevala tudi danes. Tako pa bo najbrž veliko Tržčanov v zadnjem trenutku namesitno peš odšlo po nakupih z avtomobilom, vendar ne v domače mesto, pač pa v enega od ostalih pokrajinskih središč v deželi, kjer bodo vse trgovine in drugi javni lokali vabljivo odprti. Za predpraznične nakupe v Trstu bosta sicer ostali še dve nedelji, vendar bo druga že na božično vigilijo, ko so torej večji nakupi že opravljeni in se ljudje odločajo le še za kako drobniarijo v zadnjem trenutku.

Zakaj se je tržaška občinska uprava v zadnjem hipu odločila preklatici tako dolgo in glasno napovedovano zaprtje mestnega središča za promet in odprtje trgovin za današnji dan? Odgovor na to vprašanje smo skušali na vse pretege iskati včeraj popoldne, takoj po prejemu omenjenega obvestila o preklitvi, vendar brez uspeha. Telefonske centrale na Občini, pri sindikatih in stanovskih združenjih trgovcev namreč v soboto povsem onemijo, odgovorni občinski možje pa si upravičeno privoščijo delovni premor ob koncu tedna. Edina in povrh povsem neuradna informacija, ki jo lahko posredujemo bralcem je ta, da je bila občinska uprava menda prisiljena preklcati ukrep zaradi nasprotovanja sindikalnih organizacij odvsnih delavcev v trgovskem sektorju. Takšno zadržanje sindikatov sicer ni novo in ima lahko svoje upravičene razloge, vendar se nam ob tem poraja vprašanje, zakaj se tako obnašajo samo v Trstu, medtem ko v Gorici, Vidmu in Pordenonu ne postavljajo podobnih ovir nedeljskega delu svojih članov. Najbrž sodi tudi to pod plašč znane tržaške »posebnosti«, ki se odraža tudi v piclem čutu za splošne koristi.

Kljub vsemu pa se bodo danes po predvidenem programu začele občinske božične prireditve, o katerih smo že podrobno poročali. Ob 11. uri bodo tako na Galdonijevem trgu prižgali lučke na velikem božičnem drevesu, uro kasneje pa bosta na Trgu Unità nastopili glasbena in folklorna skupina Monguelfo-Tesido.

Na povorko so se pripravili z mazaško akcijo v Zgoniku in na Repentabru
Demonstracija proti dvojezičnosti
le začetek političnega izsiljevanja

Fašističnih pozdravov je bilo med včerajšjo manifestacijo proti dvojezičnosti na pretek, kot kaže tudi gornja slika. Spodaj eden od takih občestnih napisov in smerokazov, ki so jih prejšnjo noč pomazali in repen-tabski občini

(Foto Magajna)

Vladni zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji je spet privedel na ceste pristaše mladinske fašistične organizacije Fronte della gioventù, ki so včeraj organizirali demonstracijo »proti dvojezičnosti«. Demonstracije se je po oceni politične policije udeležilo okrog 400 demonstrantov. V glavnem so bili to dijaki pod 18. letom starosti, ki so zapustili šole in se »izzivljali« ob skandiranju nasilnih gesel. Odraslih, ki so se pojavili s simbolom desničarskega sindikata CISNAL, je bilo bolj malo, zato pa so bili bolj zagrizeni. Mnogi so prišli kot je sporočila policija, iz Vidma, da bi okrepili premalo številne tržaške »bojne enote«, njihovi obrazi pa so bili policiji in karabinjerjem, ki so množično spremljali povorko, da bi preprečili izgrede, že dokaj znani. Kot so nam povedali, se isti mladinci pojavljajo na stadionih med nogometnimi tekmami, da povzročajo nered in se znesejo nad »sovražniki« iz drugih mest. Tokrat so sovražnika ponovno identificirali s slovenskimi sosesčani, za sovražnika pa so proglasili tudi Andreotija, ki naj bi se domenil z Jugoslavijo, da bo Trst plačal denne dolgove.

Povorka, med katero do incidentov dejansko ni prišlo (napovedanega »napada« na slovenske šole niso mogli izvesti), je prehodila najpomembnejše mestne ulice do Trga Unità in se nato povrnila na štartno točko, to je na Drevored XX. septembra, kjer je sprejel govorniki misovski poslanec Massimo Abatangelo (svojčas je bil obtožen, da je sodeloval pri pokolu na vlaku Italije, nato pa je bil oproščen), ki je tržaskim »cameratom« — sprejeli so ga z rimskim pozdravom — objubil, da bo MSI kmalu priredila v Trstu vsedrjavno manifestacijo proti »slovanski nevarnosti«.

Da so se mislovci temeljito pripravili na včerajšnjo demonstracijo, ki naj bi predstavljala samo začetek psihološkega in političnega izsiljevanja, priča tudi obsežna mazaška akcija, ki so jo v noči na soboto izvedli v zgoniški in repentabski občini, kjer so pomazali vse dvojezične napise. (B. G.)

Pismo uredništvu
**Za enoten
in bolj odločen
nastop Slovencev**

Spoštovano uredništvo!

Smo skupina univerzitetnih študentov. Radi bi izrazili svoje mnenje o dogodkih, ki v našem mestu spremljajo predstavitev vladnega osnutka za zaščitni zakon.

1. V zadnjih časih smo opazili, da je veliko političnih, kulturnih in gospodarskih organizacij odločno kritiziralo pomanjkljivost tega osnutka, prav tako tudi skupine posameznikov, pa čeprav se vsi strinjajo, da je že sama predstavitev takega osnutka pozitivna.

2. S strani desničarskih skupin smo bili priča odločnim kritikam do vlade, češ da osnutek žali italijanstvo Trsta in krati pravice večini prebivalstva. Propaganda in protestne akcije teh organizacij so skoraj preplavile javnost, nismo pa opazili večjih odzivov zastopnikov demokratičnega prebivalstva in, kar je še slabše, ni bilo nikakršne množične reakcije slovenske komponente. Vsa čast izjemam.

3. V oddajah, ki so jih organizirale zasebne televizijske postaje o tem problemu, je nastopalo več slovenskih predstavnikov, večina telefonskih pozivov poslušalcev pa je bila protislovensko usmerjena. Ni težko ugotoviti, da bi bil odziv publike bolj uravnotežen, ko bi bilo slovensko občinstvo bolj informirano. A ne PD, niti druga slovenska občila, niso posvetila temu večje pozornosti, ne pred oddajo ne po njej.

Zaključek: zdelo bi se nam pravilno, da slovenska komponenta prebivalstva glasneje izrazi mnenje, da je v vladnem osnutku veliko pomanjkljivosti. Da pride do tega pa je potrebno, da vsi slovenski predstavniki, kolikor mogoče združeni (ko bi bilo mogoče dati ob stran zasebne interese vsaj za to priložnost) omogočijo tak javni nastop, na primer z veliko manifestacijo »a la Travniki«. Na ta način bi lahko istočasno dokazali, da v naših krajih ni prisotna le desničarska vizija sveta.

Bi nam lahko kateri izmed naših predstavnikov odgovoril na to pismo?

S spoštovanjem
Skupina univerzitetnih študentov
(Sledi 34 podpisov)

Novinarska združenja obsodila fašistični poskus ustrahovanja

Deželni sindikat novinarjev je v zvezi z neljubim dogodkom na včerajšnji manifestaciji proti dvojezičnosti objavil naslednjo noto, ki nosi podpis tajnika sindikata Fulvia Gona:

»Časnikarsko združenje Furlanije-Juljske krajine sporoča:

Med manifestacijo proti bilingvizmu, ki sta jo včeraj v Trstu priredili FdG in FUAN, so nekateri manifestanti opsovali kronistko Primorskega dnevnika, ki je po službeni dolžnosti sledila sprevodu po mestnih ulicah. Psovke proti kolegici, kateri gre naša solidarnost, kvalificirajo tiste, ki so jih izrekli, a pomenijo tudi poskus ustrahovanja novinarja med opravljanjem njegovega dela. Časniškarsko združenje obsoja ta poskus pogojevanja in ustrahovanja ter poudarja, da samo svobodna in korektna informacija, ob spoštovanju načel pluralizma in popolnosti, lahko prispeva h krepitvi ozračja miroljubnega sožitja v mestu in aktivne integracije vseh njegovih komponent, kar predstavlja neobhoden pogoj za družbeni, kulturni in gospodarski razvoj Trsta.«

Kolegici iz naše redakcije je izrazila popolno solidarnost tudi deželna Časnikarska zbornica. V njeni izjavi je uvodoma poudarjeno, da je kronistka sledila manifestaciji po službeni dolžnosti in da je samo prisotnost sil javnega reda preprečila, da bi epizoda imela hujske posledice. Izjava se nato nadaljuje: »Časnikarska zbornica, ki po zakonu ščiti dostojanstvo časnikarskega poklica v službi družbe, v demokratični in pluralistični državi, ob spoštovanju narodnosti in prepričanj, mora ostro obsojati epizodo, ki nima nobene zveze s svobodnim izražanjem mnenj, ampak se navdihuje pri nekulturni konceptiji krivičnega nasilja.« Izjavo Časnikarske zbornice je podpisal njen deželni predsednik Cesare Russo.

Malokateri demonstrant je dejansko poznal zakonski osnutek

Blokirano informiranje krivo za žolčne napade na Slovence

Pogled na včerajšnji sprevid res ni bil razveseljujoč, zlasti zato, ker so glavniino demonstrantov sestavljali mladi, ki niso doživeli na svoji koži spreminjanj meje in demagoške italijanske politike, ki so med starejšimi Tržačani posadili toliko nezadovoljstva in frustracij. Sprevid so sestavljali v glavnem mladi, ki bi morali imeti in verjetno tudi imajo evropske "ambicije", a ki so na žalost zrasi v mestu, kjer je vsak pritok informacij blokiran in zmanipuliran, ki so doraščali v letih, ko je informiranje o Slovencih postajalo čedalje bolj pristransko in neobjektivno.

Glavni krivec za tako žolčne napade na manjšino je prav gotovo "blokiranje informiranje" o manjšini sami, o njenih željah in hotenjih ter o vladnem zakonskem osnutku, blokiranje informiranje, ki nekaterim političnim krogom omogoča, da ohranijo oblast ali da si zagotovijo zadostni rezervoar glasov za prihodnje volitve.

Nekaj petnajstletnikov, ki so tako vneto kričali protislovenska gesla, sem namreč vprašala, zakaj so se udeležili demonstracije. Ko sem jim povedala, da sem časnikaška Primorskega dnevnika, so bili v zadregi, ker so se znašli pred "sovražnikom", ki ni kričal, a ki se je želel pogovarjati. Razen tega pa za seboj niso imeli množice ("nahujskane množice", kot bi rekel Elias Canetti), ki bi jih obvarovala. Po minutnem molku pa so mi le razložili, da zakonski osnutek predvideva dvojezičnost, dvojezične osebne izkaznice, delovna mesta samo za Slovence in še nekaj podobnih neresničnosti. Na vprašanje, ali so prebrali Maccanico zakonski

osnutek, so odgovorili, da niso, a da so jih tovariši primerno poučili, za kaj gre.

Drugačna je bila reakcija dveh "gledalcev srednjih let, po mnenju katerih so v Trstu številni pomembnejši problemi, tako da nima smisla ustvarjati razdora.

Razdor pa v našem mestu na žalost že obstaja. Zgradiši so ga — tudi na umeten način — na neza-
dovoljstvu, kateremu botrujejo pomankanje delov-
nih mest, čedalje slabši življenjski nivo zlasti sta-
rejšega prebivalstva, pomankanje javnih storitev
itd. Za vse to je treba namreč najti krivca, najlažje
pa ga je najti v drugačnem, v tistem, ki ima dru-
gačno barvo kože ali ki govori različen jezik. Se
najbolje pa je, če ga je mogoče "osebno" identifi-
cirati in pokazati s prstom nanj ter na ta način dati
duška svojemu nezadovoljstvu. Poosebljen sovra-
žnik sem bila večraj tudi sama, ko sem poklicno
spremljala povorko. Ko me je starejša ženska li-
gneče prepoznala, je začela vpiti: »Poglejte časn-
karko, ki govori proti nam! S'ciava, puttana ...«
(Čudno, nikoli nisem govorila proti nikomur, a
samo za boljše skupno življenje.)

Nazadnje pa le svetlejša nota. V UI Carducci sta si povorko ogledovala čisto majhen otrok, ki je bil star verjetno le tri leta, in njegova mlada mama (italijanska narodnost). Otročice je vprašal, mama, kaj ti ljudje hočejo, in ona mu je razložila, da demonstrirajo proti slovenščini. »Ali tukaj ni mogoče govoriti slovensko,« je vprašal fantek. »Tukaj lahko govoriš vse jezike sveta,« mu je odgovorila mama. Take odgovore bi radi slišali večkrat.

BARBARA GRUDEN

BČIKB

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Pri Tržaški kreditni banki smo uvedli novo možnost varčevanja. Posebno ugodne obrestne mere in različni vezani roki omogočajo, da si lahko vsakdo izbere pogoje, ki mu najbolj ustrezajo.

HRANILNO PISMO

Za varčevanje do 100 milijonov lir: - za 6 mesečno zapadlost — obrestna mera 11,00% - za 12 mesečno zapadlost — obrestna mera 11,00% - za 19 mesečno zapadlost — obrestna mera 10,75%	Za varčevanje preko 100 milijonov lir: - za 3 mesečno zapadlost — obrestna mera 11,25% - za 6 mesečno zapadlost — obrestna mera 11,25% - za 12 mesečno zapadlost — obrestna mera 11,25% - za 19 mesečno zapadlost — obrestna mera 11,00%
--	---

Na hranilna pisma se računajo obresti, ki se kapitalizirajo ob zapadlosti vezanega roka. Po veljavnih zakonskih predpisih znaša davčni odtegljaj na obresti 25% za zapadlosti do vključno 18 mesecev in 12,50% za daljše zapadlosti.

Desetletje uspešnega delovanja obrnitiškega konzorcija CONGAFI

Pokrajinski Konzorcij za jamstva in posojila CONGAFI bo v ponedeljek na Pomorski postaji proslavil 10-letnico svojega delovanja v prid tržškega obrtništva. Od 31 članov, kolikor jih je Konzorcij štel ob svoji ustanovitvi leta 1979, je danes prišel do zavidljivega števila 1.100 članov, kar že samo po sebi priča o postopni rasti dejavnosti konzorcija, pa čeprav v družbeno-ekonomskem okolju, ki je tudi v zadnjih letih doživljalo zaskrbljujoče upadanje zaposlitvene in podjetniške ravni.

Današnjih 1.100 članov konzorcija CONGAFI pomeni, da je v njihovi vrstah vsak peti tržaški obrtnik, to razmerje pa je najugodnejše izmed vseh štirih pokrajin naše dežele. Enako spodbudni so tudi finančni vidiki delovanja, saj raven odobrenih jamstev neprenehno raste: v prvem letu delovanja je dosegla 500 milijonov, v letošnjem letu pa kar 16,5 milijarde lir.

Na ponedeljkovi slovesnosti, ki praznuje hrkatsko priloznost za razmislek o opravljenem delu in za siršo oceno glede prihodnjih nalog, bo o najvidnejših uspehih 10-letnega delovanja govoril predsednik konzorcija Fulvio Bronzi. Pri tem bo posebno pozornost posvetil zastavljajoči se potrebi, da konzorcij poisce nove odgovore na spreminjajoče se potrebe obrtniskega podjetništva, tudi z ozirom na naraščajočo terfializacijo tega sektorja. Analizo novih območij dejavnosti, ki se odpirajo še zlasti v perspektivi poenotenja evropskih tržišč leta 1992, bo nato opravil prof. Giorgio Bazo s tržiske univerze, medtem ko bo enotni glas uporabnikov in torej stanovskih združenj zastopal tajnik tržiskega Confartigianata Franco Rosso. Zadjni bo govoril Rinaldi, ni odbornik za finance Dario Rinaldi, ki bo orisal program in obveze deželne uprave za področje obrtništva.

Danes se konča mednarodni posvet O problemih psihoanalize v luči njene zgodovine

V dvorani Trgovinske zbornice se bo danes z okroglo mizo na temo »Psihoanaliza in njena zgodovina: perspektive in problemi« končal tridnevni posvet, ki ga ob stoletnici rojstva tržaškega psihoanalitika Edoarda Weissa prireja Inštitut za psihologijo Univerze Trst, Goethe Institut, Italijansko-avstrijsko združenje in založniška hiša Bollati Boringhieri. Za Trst, kjer redko beležimo pomembnejše kulturne pobude, je posvet vsekakor zanimiv dogodek, čeprav tematsko omejen na teme zgolj akademskega značaja.

Tako so se udeleženci posveta ukvarjali predvčerajšnjim z zgodovinskim obnavljanjem in poglobljanjem začetkov psihoanalize, včeraj pa so vzeli v pretres nekatere osebnostne značilnosti Freuda in Weissa. Poročevalci so z analizo njegovih del, pisem in spominov ugotavljali, da sta oba imela rahle oblike agorafobije (bolezenski strah pred odprtim prostorom) in pri tem postavljali hipotezo, da je to pogojevalo njihove izbire pri študiju nevroz. V popoldanskem delu je psihoanalitik David Michel »obiskal« Itala Sveva (Weissovega pacienta) in njegove vezi s psihoanalizo, Glauco Carloni pa se je zaustavil pri povezavi med psihoanalitikom in poetom. Kot reče, no, se bo posvet končal danes z okrog-

lo mizo o perspektivah psihoanalize in njene zgodovine, na kateri bodo sodelovali Glauco Carloni iz Bologne, Alain de Mijolla iz Pariza, Ernst Federn in Harald-Leupold Löwenthal z Dunaja ter Riccardo Steiner iz Londona.

Pri poročanju o tem posvetu moramo še omeniti, da se je tajnik Italijanskega psihoanalitičnega društva Massimo Tomassini spomnil v svojem pozdravnem nagovoru tudi nedavno preminilega Sava Spacala, slovenskega psihoanalitika, ki je še pred časom posvetil Weissu študijo, v kateri je podal pregled Weissovih del in pri tem ugotovljaj, da je že Weiss nakazal rešitve številnih vprašanj, ki so jih drugi kolegi pozneje razvili. Weiss je pač bil po eni strani skromen človek, po drugi pa ne gre pozabiti, da je - podobno kot Freud - imel težave tako zaradi inovatorskih idej kot tudi težkih zgodovinsko-političnih časov. Da je lahko nadaljeval s svojim delom, je Žid Weiss moral v Ameriko, njegov somišljenik Servadio v Indijo, sam Freud pa v London. O teh vprašanjih je na posvetu razmišljal Friederich Volkelt iz Hamburga s predavanjem o letih 1926-1936 in poti nemške psihoanalize k samozavednosti.

Z razliko od nemških kolegov, ki so se že pred osmimi leti na posvetu v Hamburgu samokritično lotili tem, povezanih z nacional-socializmom, pa so italijanski nekako odmislili te konture. Paradoksalno pa je tudi, da Trst proglašajo za »vrata psihoanalize« ali za njeno »vzhodno deželo«, čeprav ni psihoanalitičnega v njem - z izjemo nekaterih literarnih del - nič ali skoraj nič. Kot ni Weiss prodiral v miselnost tržaških zdravstvenih in psihiatričnih krogov (in to prav gotovo ne po lastni krivdi), lahko tudi danes ugotovimo - s častno izjemo Psihološke in psihoterapevtske službe za mladoletnike pri KZE - da psihoanalitični spoznanj ne upoštevajo ne na akademskem ne na zdravstvenem področju. Kot ugotavlja psihoanalitik Pavel Fonda, mora mesto Trst psihoanalizo še spoznati.

V torek v Bazovici

Posvetovanje o novi občinski varianti za kmetijska območja

Kot smo že poročali, je tržaška občinska uprava arhitektom D'Ambrasiju, Bartoliju in Montegano poverila pripravo variante regulacijskega načrta, ki zadeva kmetijska območja na ozemlju tržaške občine. Pri tem gre v glavnem za prilagoditev kmetijskih območij, ki jih predvideva občinski regulacijski načrt, smernicam deželnega urbanističnega načrta. Delo za pripravo variante je že v teku in s tem v zvezi so bila že posvetovanja oziro-

ma srečanja, ki jih je Kmečka zveza priredila z zainteresiranim prebivalstvom v Križu in na Proseku.

Drugo tako srečanje, ki se ga bodo udeležili vsi trije omenjeni arhitekti, prireja Kmečka zveza za prebivalce Vzhodnega Krasa, in sicer v torek, 12. t. m., ob 20. uri v Bazoviškem domu v Bazovici. Zaradi velikega pomena te variante za prihodnost kmetijskih dejavnosti v pokrajini Kmečka zveza toplo priporoča čim večjo udeležbo.

SSŠ se ne bo pridružil jutrišnji stavki šolnikov

Konfederalni šolski sindikati so oklicali stavko neučnega osebja za ponedeljek, 11. t. m., proti določilom 7. člena zakona št. 426/1988. Kljub temu, da je problematika pretežno za slovenske šole, se tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole ni moglo pridružiti stavki.

Na srečanju s konfederalnimi šolskimi sindikati 18. oktobra t. l. je prišlo namreč do dogovora za sodelovanje pri skupnih šolskih vprašanjih, s tem tudi pri organizaciji stavk. Za to stavko pa je Sindikat slovenske šole izvedel iz drugih virov in prepozno, da bi jo lahko še oklical po pravilih, ki so sestavni del delovne pogodbe.

Odbor Kraškega pusta se že pripravlja na praznovanje

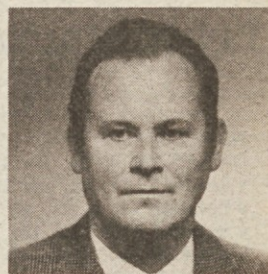
Čeprav je pust razmeroma še daleč (prihodnje leto bomo pustovali konec februarja), pa se je Odbor Kraškega pusta na Opčinah že pridno lotil dela in začel načrtovati, kako bo v letu 1990 zgledala ta priljubljena ljudska prireditev, ki je v zadnjih letih dosegla tudi nedvomno kakovost. Odbor se je namreč že sestel in sklenil, da bo tokrat poskrbel za nekaj pomembnih novosti, ki bodo gotovo še poživile pustno povorko. Pomembna novost bo na primer ta, da si žirija ne bo več ogledovala povorke z odra, pač pa se bodo posamezni člani žirije pomešali med občinstvom, tako da bodo za sodelujoče vozove nevidni. To bo brezdvomno popestrilo povorko, ker se bodo nastopajoči - nevedoč, kje se pravzaprav nahajajo člani žirije - potrudili, da bodo med vso povorko čim živahnejši in zabavnejši.

Odbor Kraškega pusta je med drugim določil tudi datum prvega sestanka za predstavnike vasi, ki bi rade sodelovale na pustni prireditvi. Sestanek bo v ponedeljek, 18. decembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Odbor pričakuje od vasi, ki že več let sodelujejo na pustu, da prispevajo tudi nove in sveže ideje. Samo na ta način bo Kraški pust lahko v bodočnosti še utrdil svojo veljavo in presekel svoje meje.

■ **Združenje Italija - Sovjetska zveza** sporoča, da se je z decembrom pričel tečaj rušine, januarja pa bosta stekla tečaja poslovne in pogovorne rušine. Pričela se bosta 19. januarja, nadaljevala pa vsak petek, prvi od 20. do 21.30, drugi od 18.30 do 20. ure. Število tečajnikov je omejeno na šest oseb. Za informacije naj se interesi obrnejo na tajništvo združenja, tel. 363880.

† Dne 8. decembra nas je zapustil naš dragi mož in oče

Vladimir Kocjančič

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 11. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v dolinski cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Meri, sin Maurizio, tašča Marija, sestri Bruna in Albina, brat Danilo, svakinja Nerina z družino, nečakinja Elena in vsi sorodniki.

Dolina, 10. decembra 1989

Ob izgubi dragega prijatelja Ladija izrekajo svojcem iskrene sožalje Luciano in Meri ter družini Santi in Plettersech.

Ob izgubi dragega Ladija Kocjančiča izreka svojcem iskreno sožalje

KD Fran Venturini

Ob bridki izgubi dolgoletnega pevca in nenadomestljivega prijatelja Ladija Kocjančiča izražajo člani MPZ in KD Valentin Vodnik najgloblje sožalje sinu Mauriziju in ženi Meri.

Prijatelju Mauriziju in družini izrekamo iskreno sožalje ob težki izgubi dragega očeta Ladija Kocjančiča

fantovska in dekliška MAJENCE

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

Marije Dorbez vd. Kosovel

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin, sočustvovali z nami in jo spremenili na zadnji poti.

Svojci

Trst, Šempolaj, 10. decembra 1989

11. 12. 1988 11. 12. 1989
Ob 1. obletnici smrti našega dragega očeta in nonota

Josipa Olenika

se ga z ljubeznijo spominjajo otroci Marija, Elviro in Berto z družinami

Mačkolje, Dolina, 10. decembra 1989

11. 12. 1986 11. 12. 1989

Ob 3. obletnici smrti

Ivana Smrdela

se ga spominjajo

vsi njegovi

Trst, 10. decembra 1989

10. 12. 1980 10. 12. 1989

Preteklo je devet žalostnih let, odkar ni več med nami naša draga

Gizela Bucik

V spomin
mož Rafko, sestra Olga, sinova in hčerka z družinami.

Trst, 10. decembra 1989

Sejem Librografica bo danes zaprl vrata

V prostorih Tržaškega velesejma se bodo danes zaprla vrata prvega knjižnega sejma Librografica, ki sta ga priredila Mestna knjižnica in Oddelek za kulturne ustanove Občine Trst. Danes ob 15.30 bo animirana predstavitev knjig, ki so jih otroci »narisali« v prejšnjih dneh, v paviljonih A in B pa bodo še do 21. ure na ogled knjige za vse okuse.

V okviru včerajšnjih vzporednih prireditev se je na velesejmu odvijal posvet o vzgoji k likovnemu izražanju, na katerem je kritik Sergio Moles spregovoril o svojih izkušnjah pri poučevanju umetnostne zgodovine, Giovanna Ericani o knjižni animaciji v vrtcih in prvih razredih osnovnih šol, predstavniki Centra za posebno vzgojo (CEST) pa so spregovorili o vlogi, ki ga imata serigrafija in slikanje na tkanine pri vzgoji prizadete mladine.

Koncert bavarskega tria

V okviru prireditev Alpe-Adria se bo danes ob 11. uri v koncertni dvorani Inštituta Goethe (Ul. Coroneo 15) s koncertom mladega bavarskega tria Marx-Kontarski-Gangerle začel III. mednarodni festival komorne glasbe Cesare Barison. Koncert godalno-klavirskega tria, ki se še posebej povesča nemškimi in dunajskim skladateljem od dobe klasične in romantike do danes, bo obsegal dela Brahmsa, Mozarta in Mendelssohna.

Festival Cesare Barison prireja glasbeni združenji Aurora Ensemble in Nuova Espressione pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije-Juljske krajine in Tržaške letovišarske in turistične ustanove ter v sodelovanju z rajonskim svetom za Kjadin-Rocol in z Inštitutom Goethe.

KPI prireja posvet o šoli

Federacija KPI prireja 12. in 13. decembra v dvorani v Ul. Capitolina dvodnevni posvet o vlogi, ki naj jo šola ima v procesu spreminjanja družbe in mesta. V torek s pričetkom ob 16.30 so predvideni posegi v zvezi s šolsko organizacijo, sledila pa bo okrogla miza o povezavi med javnimi ustanovami in šolo. Na javno srečanje je KPI povabila občinskega in pokrajinskega odbornika za šolska vprašanja Segheneja ter Bernija. V sredo bo tekla razprava o vlogi šole v razvoju civilne družbe v Trstu. Prisoten bo Umberto Ranieri, član centralnega vodstva KPI in odgovorni za vprašanja šole.

■ **Rajonski svet za Vzhodni Kras** se bo sestal na svojem sedežu na Opčinah v torek ob 20. uri. Na seji bodo med drugim razpravljali o prostoru za naselje Romov, o uporabi dvorane središča F. Savio in o načrtih za bivšo kinematografsko dvorano v Ul. Fiordalisi.

V soboto v gledališču Prešeren v Boljuncu

Koncert ricmanjske godbe za prijeten zaključek leta

V več kot dvajsetih letih dela je ricmanjska godba na pihala dosegla marsikateri zavidljiv uspeh in zabeležila nenehno kakovostno rast v svojem glasbenem poustvarjanju. Pomemben mejnik je pomenil prihod prof. Ennia Krišanoskega, ki je pred dvajsetimi leti prevzel umetniško vodstvo ricmanjskega pihalnega orkestra. Od vsega začetka se je ob glasbenem sožitju uveljavljalo tudi vsakdanje soočanje med značilno slovensko godbo in italijansko govorčim profesorjem. K skupini so kmalu pristopili še številni novi člani, ki še danes prihajajo tudi iz mestnega osrčja. V Ricmanjih se je tako iz dneva v dan uresničevalo obojestransko konstruktivno sožitje. Sami dolgoletni člani Godbe na pihala iz Ricmanj priznajo, da je to v začetku ustvarilo nekaj težav. Pa ne zaradi notranjih vplivov, temveč zaradi bolj ali manj jasno izraženih neodobranj okolič. Kakovost se je iz leta v leto boljšala tudi po zaslugi glasbene šole, v kateri je na začetku poučeval sam Krisanovsky. Nato so se mu pridružili še drugi pedagogi, začeli so uvajati pouk za posamezna glasbila, ki sestavljajo pihalni orkester. Od lanske sezone je v Ricmanjih tudi razred za mlajše in najmlajše, ki se z glasbeno umetnostjo seznanjajo po metodi Orff-Kodaly.

Godba na pihala iz Ricmanj se bo v soboto zvečer ob 20.30 predstavila na običajnem koncertu ob zaključku leta. Za to priložnost so pripravili spored, ki spleta melodije najrazličnejših obdobj, v eni izmed teh bo kot solist nastopil klarinetist Marino Marsič. Poleg ricmanjskega pihalnega orkestra bo v soboto v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu igral tudi Tržaški trobilni kvintet, ki ga sestavljajo trobentarja Giuseppe Minin in Flavio Sgubbin, hornist Giorgio Raseni, pozavnistka Elena Buset, basist Alessandro D'Agostino in še tolkalist Claudio Ribetti. (dam)

Prejšnjo noč na Obalni cesti

Pet lažje ranjenih v prometni nesreči

Obalna cesta je bila prejšnjo noč spet prizorišče prometne nesreče, ki tokrat na srečo ni imela hujših posledic, a je kljub temu spravila pet ljudi v bolnišnico. Blizu restavracije Tenda rossa sta v noči od petka na soboto iz še nepojasnjenih razlogov trčila volkswagen derby 21-letnega Tržačana Antonia Zanona iz Ul. Serbatoio 38 in opel kadett 30-letnega Claudia Lazzarina iz Tržica. Zanoni je peljal proti Trstu, Lazzarini pa v nasprotno smer proti Sesslanju.

Medtem ko je Lazzarini ostal v nesreči praktično nepoškodovan, so reševalci Rdečega križa prepeljali Zanona in njegove štiri sopotnike v katarinarsko bolnišnico, kjer so jim zdravniki ugotovili samo lažje poškodbe in udarce, tako da so jim nudili le prvo pomoč in jih nato odslovili. Poleg Zanona, ki bo ozdravel v tednu dni, so se ranili še 26-letni Paolo De Bernardi (Ul. Patri-zio 23, okrevaj bo v dveh tednih), 21-

letni Janko Jablanscek (Ul. Monte Mangart 8, deset dni prognoze), 17-letni Gianluca Simsig (Ul. Carpineto 10/1, deset dni) in 22-letni Mauro Birsia iz Ul. Guerrazzi, ki bo ravno tako okrevaj v desetih dneh.

■ Kljub temu da je bil izvoljen za miljskega župana, ostaja socialist Jacopo Rossini še naprej predsednik Krajevne zdravstvene enote. To dejstvo je za občinskega svetovalca Mestne laične zelene liste Paola Ghersina povsem nesprijemljivo, saj imajo državljani pravico, če že ne do kakovostne zdravstvene službe, vsaj do predsednika, ki opravlja svoje delo s polnim urnikom. Ghersina, ki zahteva v svoji notni Rossinijev odstop, se nadalje »čudi«, kako da razni mestni »moralizatorji« tiho sprejemajo to ponovno omalovaževanje dostojanstva javnih institucij in predvsem porabnikov.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Erike Hrovatin

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njen spomin in jo spremenili na zadnji poti.

Svojci

Opčine, 10. decembra 1989

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi našega dragega

Miroslava Benedettija

se vsem iskreno zahvaljujemo.

Svojci

Trst, 10. decembra 1989

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MARIJ ČUK

Lepo je v naši domovini biti

Krstna uprizoritev
Režija JOŽE BABIČ

PONOVITVE:

DANES, 10. t. m., ob 16. uri -
v sredo, 13. t. m., ob 20.30 -
v četrtek, 14. t. m., ob 20.30 -
v soboto, 16. t. m., ob 20.30 -
v nedeljo, 17. t. m., ob 16. uri -

Abonma RED C
Abonma RED D
Abonma RED E
Abonma RED F
Abonma RED G

Mešani pevski zbor PD MAČKOLJE

vabi na

Jubilejni koncert ob 40-letnici neprekinjenega delovanja

danes, 10. t. m., ob 16.30 v srenjski hiši v Mačkoljah.

kino

ARISTON - 17.00, 22.00 L'attimo fuggente, i. R. Williams.
EXCELSIOR - 16.00, 22.00 Un'arida stagione bianca, i. Marlon Brando, Donald Sutherland.
EXCELSIOR AZZURRA - 15.45, 21.45 Voglio tornare a casa, r. Alain Resnais.
NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Kickboxer, il nuovo guerriero.
NAZIONALE II - 16.00, 22.10 Non guardarmi, non ti sento, kom., i. Gene Wilder, Richard Pryor.
NAZIONALE III - 15.30, 22.10 Fratelli d'Italia, i. Massimo Boldi, Sabrina Salerno, Jerry Calà.
NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Senza indizio, kom., i. Michael Caine.
GRATTACIELO - 16.15, 22.15 Il duro di Road House, i. Patrick Swayze.
MIGNON - 16.00, 22.15 Biancaneve... e vissero felici e contenti, risanka.
EDEN - 15.30, 22.00 Le proibitissime visioni di Canterbury, porn., □□
CAPITOL - 16.00, 22.00 Karate Kid III, la sfida finale, i. R. Macchio, P. Morita.
LUMIERE - 16.30, 22.15 Non desiderare la donna d'altri.
ALCIONE - 16.00, 22.15 Skin Deep - Il piacere è tutto mio, r. Blake Edwards.
RADIO - 15.30, 21.30 L'amante perversa, porn., □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Plavalni klub Bor čestita

ANDREINI MENEGATTI

ob uspešno opravljenem diplomskem izpitu na fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani.

čestitke

Danes bo praznovala na Križpotu svoj 80. rojstni dan in god naša draga mama, nona in pranonna LUCIJA ŠTURMAN. Ob tem lepem jubileju ji iskreno čestitajo in ji kličejo še na mnoga zdrava leta vsi njeni.

Danes, 10. t. m., praznuje v Dolini 12. rojstni dan VALENTINA BANDI. Veliko sreče in zdravja ter veliko uspeha v šoli ji iz srca želijo mama, očka, sestra Alenka, nono, mama, teta Neva in Lorian. Čestitkam se pridružujejo nono in nona iz Koštabone ter vsi, ki jo imajo radi.

Na fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani je z uspehom diplomirala ANDREINA MENEGATTI. Iskreno ji čestita družina Fabjan.

VRTNARSTVO

"Il Giardiniera"

- drevesa
- grmičje
- sadno drevje
- božična drevesca

34017 TRST — Prosek 1000 — Tel. (040) 251130

gledališča

ROSSETTI

Danes ob 16. uri bo il Piccolo Teatro iz Milana zadnjič uprizorilo delo Itala Sveve LA RIGENERAZIONE. Režija Enrico D'Amato. V abonmaju: odrezek št. 3B. Abonenti, ki so odrezek že uporabili imajo 50-odstotni popust. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Jutri počitek.

Od 12. do 23. t. m. bo gledališče Teatro di Genova uprizorilo I FISICI Friedricha Dürrenmatta. Režija Marco Sciaccaluga. V abonmaju: odrezek št. 5. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Danes ob 16. uri (red D) bo na sporedu opera F. Cilee ADRIANA LANCIOUVREUR. Režiser Alberto Fassini, dirigent Daniel Oren.

Jutri ob 17.30 bo v Mali dvorani gledališča Verdi v okviru VIDEO REVIJE, v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost, Cappello Underground, sedežem RAI, in Tržaškim koncertnim društvom na sporedu film SEVILJSKI BRIVEC. Dirigent Claudio Abbado, režija J. P. Ponnelle.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes ob 16. uri predstava STORIE D'AMORE. Režija Francesco Macedonio. Nastopajo Laura Tavanti, Ariella Reggio, Carlo Montagna, Mimmo Lo Vecchio. Predstava je v abonmaju. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča in pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE bo ponovilo Rusko pravljico POJDI NE VEM KAM v režiji in priredbi Marka Sosiča jutri, 11. t. m., ob 9.45 pri Sv. Ani (osnovna šola) in ob 11. uri v Šklednju (osnovna šola).

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - Jutri, 11. t. m., ob 20.30 bodo v gledališču Rossetti nastopili solisti Državnega gledališča iz Prage.

V koncertni dvorani Goethe Instituta - Ul. Coroneo 15 - bo danes ob 11. uri koncert tria Marx, Kontarski, Gangerle. Izvajali bodo skladbe Brahmsa, Mozarta, Mendelssohna-Bartholdyja.

V četrtek, 14. t. m., ob 21.30 bo v diskoteki MATT Zadruga LA COLLINA v Sesljanu 54/e na sporedu koncert GINA PAOLIIA. Pobudo je podprla Pokrajina Trst, Občina Trst, Krajevna zdravstvena enota št. 1, Vladni komisariat in Proveditorat za šolstvo. Predprodaja vstopnic je v teku pri zadrugi LA COLLINA, Ul. S. Cilino 16, tel. 577927.

Nocoj ob 19. uri bo v Domu za ostarele »Brata Stuparich« v Sesljanu nastopil zbor VECIO MONTASIO kulturnega in rekreacijskega krožka Julia iz Trsta pod vodstvom dirigenta Claudia Macchija. Vstop prost.

V veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost - Ul. S. Carlo 2 - bo v četrtek, 14. t. m., ob 17.30 na sporedu koncert ruskega pianista Dimitrija Klimova. Na sporedu skladbe Rachmaninova, Skrjabin, Golovina.

GLASBENA
MATICA

TRST

V sredo, 13. t. m., ob 16. uri v
Prosvetnem domu na Opčinah

srečanje glasbenih šol Primorske

Nastopajo gojenci godalnega, pihalnega in trobilnega oddelka in komorne skupine.

Vabljeni!

GODBA
NA PIHALA
IZ RICMANJ

vabi na

zaključni koncert

v soboto, 16. t. m., ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Sodeloval bo tudi
TRŽAŠKI TROBILNI KVINTET

SKLAD
MITJA ČUK

vabi na

prodajno likovno razstavo

Pomagajmo otrokom

Sejna dvorana
Hranilnice in posojilnice
na Opčinah

Ob delavnikih od 8.30 do 17. ure, ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure, ob sobotah zaprto.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je odprta razstava ZORANA MUŠIČA - slike in grafike.

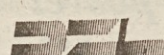
V muzeju Sartorio je do 21. januarja 1990 na ogled razstava o ruskih baletih Diaghileva. Urnik: vsak dan razen ponedeljka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00. V muzeju je na ogled tudi zanimiva razstava o čarobnih svetilkah.

V razstavnih dvorani Ljudske knjižnice - Ul. Teatro Romano 7 - je na ogled do 16. decembra razstava ilustracij za otroke PIERA VENTURE. Urnik: ponedeljek, četrtek, petek 16.00-18.00, torek, sredo in sobota 10.00-12.00.

V galeriji Al Bastione - Ul. Venezian 15 - je na ogled razstava LUCIANA CRIVELLARIJA.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je do 6. januarja 1990 odprta razstava izbranih del tržaških likovnikov.

V foyerju Kulturnega doma v Trstu je odprta razstava ob 120-LETNICI SLOVENSKEGA ŠPORTA NA TRŽAŠKEM. Ogledate si jo lahko v jutranjih urah ter na prireditvah v Kulturnem domu.

DRUŠTVO
ZAMEJSKIH
LIKOVNIKOV

V soboto, 16. t. m., ob 18. uri
odprtje razstave

beneških likovnikov

v prostorih KD Ivan Cankar v
Ul. Giuliani.

razne prireditve

V Društvu slovenskih upokoencev v Trstu bo jutrišnji večer, 11. t. m., posvečen PREDSTAVITVI LETOŠNJEGA KNJIŽNEGA DARU GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE. Prisotni boba predstavniki založbe in avtorji knjig. Začetek ob 20.30.

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu prireja KULTURNO PRIREDITEV v sredo, 13. t. m., ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Nastopili bodo mezzosopranistka Marta Valetič ob spremljavi Andreja Pegana, Oskar Kjuder z violino in harmoniko in Stane Raztresen z recitacijami. Vabljeni!

KD Lipa vabi v sredo, 13. t. m., ob 20.30 v Bazovski dom na koncert GODALNEGA KVARTETA GLASBENE MATICE. Sodeluje Miran Košuta - klarnet. Izvajali bodo skladbe Mozarta, Florjanc in Borodina. Toplo vabljeni!

SPDT prireja v četrtek, 14. t. m., tradicionalni vsakoletni DRUŠTVENI VEČER s prikazom diapozitivov z letošnje pravkar zaključene visokogorske sezone. Večer bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) s pričetkom ob 20.30. Vabljeni!

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši, Opčine - Prosvetni dom. Vabi na predstavitev nove knjige domače avtorice Zore Tavčar OB KRESU ŽIVLJENJA. Sodelujejo: prof. Marta Vozlič iz Ljubljane, domači recitatorji in avtorica. Večer bo v četrtek, 14. t. m., ob 20.30.

Sklad Mitja Čuk priredi v petek, 15. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah še zadnjo licitacijo slik z razstave POMAGAJMO OTROKOM. Vabljeni!

SKD Barkovlje, Ul. Cerreto 12, vabi na DIPLOMSKI KONCERT ALEKSANDRE PERTOT - SOLOPETJE, klavirska spremljava Barbara Kordaš - v soboto, 16. t. m., ob 20. uri.

razna obvestila

Svet slovenskih organizacij obvešča, da je bila izvedba opere Tolminci odložena zaradi boleznih v ansamblu. Datum izvedbe bodo pravočasno javili. V Kulturnem domu v Trstu pa je na ogled razstava o Tolminskem puntu. Obisk za šole od 8.00 do 13.00 ure.

Galerija Kraške umetne obrti BOR - Nabrežina sporoča, da je odprta božična razstava tudi ob nedeljah za ves december od 11. do 18. ure.

Slovenska zamejska skaytska organizacija - Vod Jelenov v Opčin prireja nabirko starega papirja na Opčinah v petek, 15. t. m., od 15. ure dalje. Papir lahko pustite pred hišnimi vrati, prinesete ga v opensko župnišče ali sporočite svoj naslov na tel. št. 212289.

včeraj-danes - včeraj-danes - včeraj-danes

Danes, NEDELJA, 10. decembra 1989
DRAŽIČ

Sonce vzide ob 7.35 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.46 - Luna vzide ob 14.09 in zatone ob 4.54.

Jutri, PONEDELJEK, 11. decembra 1989
GOJICA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.50 najnižja -15 cm, ob 7.03 najvišja 53 cm, ob 14.10 najnižja -60 cm, ob 20.21 najvišja 24 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8 stopinj, zračni tlak 1008,3 mb pada, brezvetrje, vlaga 50-odstotna, nebo skoraj jasno, morje mirno, temperatura morja 10,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Martin Paschini, Marco Tamaro, Giulia Soavi, Davide Candotti, Nika Nadlišek, Giovanni Pesce, Alain Zerial.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
T R S T Telefon 772996

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois z odlokom za geometre v Trstu sporoča, da bodo roditeljski sestanki (skupne govorilne ure) za posamezne razrede po naslednjem razporedu: v četrtek, 14. t. m., na sedežu zavoda, Vrdelska cesta 13/2, ob 17. uri: 3. a, 3. b, 4. c in 5. c; ob 18.30: 4. a, 5. a, 4. b, 5. b in 3. c; v petek, 15. t. m., na podružnici v paviljonu B v Ul. S. Cilino 16, ob 17. uri: 1. a, 2. b, 2. c, 3. geom., 4. geom in 5. geom in ob 18.30: 2. a, 1. b, 1. c, 2. c, 1. geom in 2. geom.

mali oglasi

PRODAM motorno žago v dobrem stanju. Tel. 201754.

PRODAM tobakarno - bazar, lepa pozicija. Tel. 228390.

PRODAJAM trgovino sadja in zelenjave v Gorici. Tel. (0481) 535734.

PRODAM 6.000 kv. m travnika na Peči (Sovodnje). Tel. (0481) 30858.

PRODAM fiat 126 bis, bele barve, letnik 1988. Tel. 226752.

OSMICO je v Borštu odprl Danilo Glavin.

BERTO TONKIČ je v Doberdobu na Tržaški cesti odprl osmico, kjer nudi svež prigrizek in domačo pijačo.

FARMA KRALJIČ - Prebeneg 85, tel. 231846, prodaja žive kokoši po 3.000 lir in posušeni gnoj v vrečah po 25 kg po konkurenčni ceni.

HLAVATYJEV akvarel kot božično darilo. Ugodna cena. Tel. na št. 413142 po 20. uri.

KUPIM hišico ali stanovanje na Krasu ali v okolici Trsta. Tel. 827094 po 19. uri.

V POPOLDANSKIH urah potrebujem hišno pomočnico. Tel. 753938 - zvečer.

ZAPOSLITEV tudi part time na reklamnem področju z možnostjo dobrega zaluža nudimo osebam z lastnim avtomobilom. Starost vsaj 25 let. Interesenti naj se javijo v Ronkah, Ul. Roma 76, v ponedeljek, 11. t. m., ob 17. uri.

BMW 520 iniection, letnik '74, avtoradio s kasetami, 100 Watt, zanimiva cena. Tel. ob urniku trgovin na št. 211711 ter v večernih urah na št. 327289.

DRAGULJARNA A. B. - Ul. Foschiatti 9 - TRST - Tel. 774090 nudi široko izbiro zlatih in srebrnih izdelkov po konkurenčnih cenah, ter daril za vse priložnosti. Velike kupčije v mali trgovini. KLJUČAVNICAR išče kakršnokoli delo. Pismene ponudbe na: Ivan Jelič, Gradisce 5, 66210 Sežana.

IŠČEM stalno hišno pomočnico, 40/65 let staro, dobro kuharico za službo v Rimu ali okolici. Nudimo dobro plačo. Tel. na št. 775742 ob urah uradov ter sporočiti anagrafske podatke, prejšnje službe, naslov in priporočila.

GOSTILNA PETTIROSSO - Boršt 60, tel. 228151. Sprejema naročila za božična kosila in silvestrovanje.

PUJSKI so se zdebelili, zato smo jih zaklali in iz njih dobili klobase in kožarice pripravili. Če vam je dober tek tel. na št. (0481) 78268.

V KRIŽU se je izgubil v petek, 8. t. m., pes vožljak, ki odgovarja na ime Max. Kdor ga je videl naj tel. na št. 220626.

TRGOVINA OTROŠKIH OBLAČIL IN VOLNE

Aleksandra

primerna božična darila

NABREŽINA 143

LOTERIJA

BARI	19	78	38	48	52
CAGLIARI	84	11	56	78	67
FIRENCE	71	16	83	51	30
GENOVA	78	66	37	73	20
MILAN	84	56	71	27	29
NEAPELJ	88	81	6	80	83
PALERMO	87	79	58	90	14
RIM	67	3	10	90	65
TURIN	37	62	24	76	5
BENETKE	82	58	6	89	7

ENALOTTO

1 2 2 2 2 2 X 2 2 1

KVOTE:

12 83.379.000.—
11 1.488.000.—
10 136.000.—

cvetličarna

semenarna

AMIDA

BOSSI

Trst - Tel. 040/762829

Ul. sv. Jakoba 15

(San Giacomo)

venci - blazine - palme

košarice - šopki

UGODNE CENE

ČASOPIS DECEMBRA BREZPLAČNO NA DOM
VSEM TISTIM, KI SE PRVIČ NAROČIJO NA

primorski
dnevnik

ZA
LETO

1990

Izkoristite ugodno priložnost in zavrtite telefonsko številko 7796610 v Trstu in 535723 v Gorici med 8. in 12. uro, naslednji dan boste že prejeli PRIMORSKI DNEVNIK

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Film: La fanciulla d'oro (fant., It.-Jug. 1986, r. Slavko Luther, i. Lara Nazinski)	7.00 Otroški variete: Patatrak	11.10 Nanizanka: Vita col nonno - Sogno d'amore	9.15 Video strani	9.45 Dok.: Campo base (pon.)	8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Dnevni pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Miklavževa tovarna (M. Leban); 10.30 Country glasba; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nadaljevanke: Rosa L. (pon.); 14.40 V studiu z vami: Sergej Verč (1. del); 15.30 Šport in glasba; 17.00 V studiu z vami (2. del); 19.20 Zaključek.
8.30 Risanke: Čebelica Maja in Psammed	7.55 Aktualno: Mattina due	12.10 Film: Arrestate Bulldog Drummond (krim., ZDA 1939, r. James Hogan, i. John Howard, Heather Angel)	9.25 Otroška matineja: Živ Žav, nanizanka Pika Nogavička (12. del)	11.15 Veliki tenis (pon.)	
9.15 Dokumentarna oddaja: Kvarov svet - Ptici	10.05 Glasba našega stoletja (Rahmaninov, Di Lorenzo, Ghedini)	13.10 Nanizanka: Professione pericoloso - Una lepre per due	10.45 Nadaljevanke: Anastazija (3. del, pon.)	13.30 TVD Novice	
10.00 Zelena linija	10.55 SP v smučanju: supervesleslalom moški (prenos iz Val d'Isère)	14.00 Deželni dnevnik	11.30 Vidoemeh	13.40 Športna oddaja: Noi la domenica, vmes jahanje, nogomet, odbojka in košarka; 15.30 odbojka - SP za klube, 18.00 odbojka - finale za 1. mesto	
11.00 Maša in nabožna oddaja	12.05 Nanizanka: Cuore e batticuore	14.10 Drobci	12.00 Kmetijska oddaja: Ljudje in zemlja	20.30 Športna oddaja: A tutto campo, posnetki, intervjuji in komentarji	
12.15 Zelena linija (2. del)	13.00 Dnevnik, šport in vreme	14.15 Variete: Prove tecniche di trasmissione (vodi Piero Chiambretti, gost Nanni Loy)	12.30 Nad.: Veliko sedlo (ČSSR, r. František Mudre, 6. del)	22.00 TVD Novice	
13.00 Nedeljski tednik in dnevnik	13.45 Nad.: Quando si ama	16.30 BlobCartoon	13.30 Film: Telefon (krim., ZDA 1977, r. Don Siegel, i. C. Bronson)	22.15 Košarka NBA (pon.)	
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere	14.30 Videocomic	16.50 Film: Manhattan (kom., ZDA 1979, r.-i. Woody Allen, i. Diane Keaton)	15.20 Risanke		
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Edvige Fenech)	15.15 Šport: 45. minuta, motokros, boks Parisi-Gonzales, atletika, jahanje, Motorshow	18.35 Športna oddaja: Domenica gol	15.35 Glasbena oddaja: Zvezdni prah		
14.20 Športne vesti	18.50 Italijanski nogomet A lige	19.00 Dnevnik	16.30 Dnevnik in poslovne informacije		
15.20 Športne vesti	19.45 Dnevnik, šport, vreme	19.30 Deželne vesti in deželni šport	18.25 Risanke		
16.20 Športne vesti	20.30 Film: Joss il professionista (krim., Fr. 1981, r. Georges Lautner, i. Jaen-Paul Belmondo, Jean Desailly)	20.00 Nogomet B lige	18.45 TV Mernik		
16.15 Šport: 90. minuta	22.25 Dnevnik in vreme	20.30 Aktualna oddaja: Chi l'ha visto? (vodita Donatella Raffai in Luigi Di Majo)	19.00 Žrebanje Podarim-dobim		
19.50 Vreme in dnevnik	23.50 Dnevnik in vreme	23.00 Filmske novosti	19.15 TV Okno		
20.30 TV film: I promessi sposi (r. Salvatore Nocita, i. Danny Quinn, Delphine Forest, zadnji del)	0.20 Dokumentarna oddaja: Conoscere - Terra inquietata, il regno dell'oca della pioggia	23.10 Nočni dnevnik	19.30 Dnevnik in vreme		
22.20 Nočni dnevnik in vreme	1.20 Nagrada Tenco 88	23.25 Deželni nogomet	19.54 Zrcalo tedna		
0.10 Variete: Mondiale! - priveditev ob žrebanju za SP v nogometu (vodi Pippo Baudo iz rimskega Palasporta, pon.)			20.15 Nadaljevanke: Ljubezen nam je vsem v pogubo (Tavčar-Gale, 1. del)		
			21.05 Humanitarna gala priveditev v Cankarjevem domu (prenos)		
			23.10 Dnevnik		
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nabožna oddaja	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	13.00 Giunnessovi primati	16.55 Evropski pokal v plavanju	14.30, 17.30 Poročila; 17.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, pozdrav; Na današnji dan, reportaže, intervjuji; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Nedeljska zabavna oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.45 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Glasbena oddaja: Lestvica popevk Radia Koper - Vročih deset; 18.30 Humoreska; 19.30 Prenos Radia Lj.
9.15 Šport: golf	8.30 Nanizanka: Topazio	10.30 Nanizanka: Starman, 11.25 L'uomo di Atlantide - L'acqua di cristallo	13.30 Nanizanka: Galactica	19.00 Nanizanka: I misteri di Nancy Drew	
10.00 Aktualno: Block Notes, Otroški svet, Magazine, 10.30 Il girasole	10.45 Aktualno: Money, 11.15 Ciak, 12.05 Regione 4	12.20 Ob robu nogometnega prvenstva	14.30 Film: Il tulipano nero (pust., Fr. 1963, r. C. Jaques, i. Alain Delon, Virna Lisi)	20.00 Vesti: TMC News	
11.00 Rubrike: Fatto da me, 11.15 Cammina, cammina, 11.30 Sempre belle	12.15 Rubrika iz parlamenta	12.50 Šport: Grand Prix	16.30 Nanizanka: T & T	20.30 Film: Suprema decisione (vojni, ZDA 1948, r. Sam Wood, i. Clark Gable)	
12.00 Variete: Rivediamoli	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke	14.00 Film: Taur il re della forza bruta (pust., It. 1963, r. Antonio Leonviola, i. Joe Robinson, Bella Cortez)	17.00 Variete: Sugar	22.30 Dokumentarica: Sinji planet, 23.30 Segreti e misteri	
13.00 Superclassifica Show	16.00 Nanizanka: Sceriffo a New York - Bombe a Londra, 17.30 Adam 12 - La vendetta, 18.10 Marcus Welby M. D. - Una ragazza difficile	16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	18.00 Dok.: Človek in zemlja	24.00 Film: La moneta insanguinata (krim., ZDA 1947, r. John Braha)	
14.00 Film: Il federale (kom., It. 1961, r. Luciano Salce, i. Ugo Tognazzi)	19.00 Film: Mia moglie si sposa (kom., ZDA 1951, r. Richard Sale, i. Claudette Colbert, Carey MacDonald)	18.00 Nanizanka: Il cacciatore di ombre	19.30 Variete: Sportacus		
16.30 Variete: Nonsolomoda	20.30 Film: Come ingannare mio marito (kom., ZDA 1962, r. Daniel Mann, i. Dean Martin, Lana Turner)	19.00 Risanke: Teodoro, Ghostbusters, 20.00 Siamo fatti così	20.00 Risanke		
17.00 Aktualno: Antepima	22.20 Reportaža o Palestini (vodi Mimmo Lombardi)	20.30 Variete: Emilio	20.30 Film: Attacco a Rommel (vojni, ZDA 1971, r. Henry Hathaway, i. Richard Burton, John Colicos)		
17.25 Nanizanka: Ovidio	22.50 Koncert iz Scale: Claudio Abbado dirigira Bacha in Schumann, solist Maurizio Pollini	22.15 Variete: Dibattito - I promessi sposi	22.30 Film: Butterfly (kom., ZDA-Kan. 1981, r. Matt Cimber, i. Stacy Keach, Orson Welles)		
17.50 Glasbeni vikend	23.50 Film: Cercasi Gesù (kom., It.-Fr. 1982, r. Luigi Comencini, i. Beppe Grillo)	0.10 Rock opolnoči			
17.55 Vikend v kinu	1.50 Nanizanka: Ironside - Il riscatto	1.20 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 2.20 Wonder Woman - Le regole del gioco			
18.00 Kviza: O.K. il prezzo è giusto, 19.45 La ruota della fortuna					
20.30 Film: Non c'è due senza quattro (kom., It. 1984, r. E. B. Clucher, i. Terence Hill, Bud Spencer)					
22.30 Oddaja o življenju bogatašev: Chic					
23.00 Variete: Nonsolomoda					
23.30 Italija sprašuje					
0.30 Šport: golf					
1.30 Nanizanka: Lou Grant, 2.20 MacGruder & Laud					

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nanizanka: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Dokumentarec: Mille bolle blu 12.30 Nanizanka: La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Rubrika: Fantastico Bis 14.10 Dok.: Kvarov svet - Antropolog E. E. Pritchard 15.00 Sedem dni v parlamentu 15.30 Ponedeljkov šport 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.30 Nabožna oddaja 18.00 Kratke vesti 18.05 Nanizanka: Santa Barbara, 19.10 E' proibito ballare 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Passaggio in India (dram., VB 1984, r. David Lean, i. Judy Davis, Victor Banerjee), vmes (22.20) dnevnik, ob zaključku Potovanje z Enzom Biagijem 23.50 Filmske novosti 24.00 Dnevnik - iz parlamenta 0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	RAI 2 7.00 Otroški variete: Patatrak 8.30 Nanizanka: Capitol 9.30 Božanska komedija 10.00 Rubrika o židovski kulturi 10.30 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in Diogenes 13.30 Dnevnik - gospodarstvo 14.00 Nan.: Quando si ama 14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 15.50 (Non) Entrate in questa casa 16.25 Nanizanka: Simpatiche canaglie 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.25 Videocomic, nato šport 18.35 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Aktualno: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick 21.40 Dnevnik - nocoj 21.50 Film: Dietro la maschera (dram., ZDA 1984, r. Peter Bogdanovich, i. Cher) 23.50 Dnevnik, vreme, horoskop 0.10 Film: Generazione Proteus (fant., ZDA 1977, r. Donald Cammell, i. Julie Christie, Fritz Weaver)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Rossellini, l'officina della storia 14.00 Deželne vesti 14.30 Otroški laboratorij: Mirafiori-Belleville 15.00 Dok.: Psihologija razvoja - Od otroštva do pubertete 15.30 Šport: finale teniškega turnirja Trophy (iz Bocna) 17.00 BlobCartoon 17.15 Nanizanka: I mostri - Il moribondo psicologico 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (vodi Gianclaudio Lopez) 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Deželne športne vesti 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barba 20.30 Aktualno: Dan na preturi 21.45 Spovedi v postelji: Arsamanda 22.25 Dnevnik nocoj 22.30 Ponedeljkov proces 24.00 Nočni dnevnik 0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 10.10 Mozaik. Utrip, 10.25 Zrcalo tedna, 10.40 TV Mernik, 10.55 Oči kritike, 11.25 film: Dečki iz Brazilije (krim. ZDA) 13.25 Video strani 15.45 Video strani 15.55 Mozaik. Zrcalo tedna 16.10 Žrebanje Podarim-dobim 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.50 Mozaik. Utrip, 17.05 Da ne bi bolelo, 17.30 Oči kritike 18.00 Video strani 18.05 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Obleka, 18.25 Zgodbe 19.05 Risanke 19.15 TV Okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 TV drama: Dvoboj (G. Steinheimer, r. G. Steinheimer, i. Joachim Wichmann, Adolf Laimböck, Jenny Lattermann) 21.35 Osmi dan 22.15 Dnevnik in vreme 22.35 Kronika kongresa ZK Hrvške 22.55 Človek in glasba (3. del) 23.45 Video strani	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Rubrika o nogometu: A tutto campo (pon.) 15.30 TVD Novice 15.45 Veliki tenis (pon.) 18.00 Rubrika: Pillole 18.15 Wrestling Spotlight 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičiče 20.00 Tednik: Settegiorni 20.30 Golden Juke Box 22.00 TVD Novice 22.10 Nogomet - špansko prvenstvo 23.55 Nočni boks (ur. Rino Tommasi)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledar, pravljica; 8.10 Iz četrtkovih srečanj; 9.00 Country club; 9.30 Glasba; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Slovenski kantavtorji; 12.00 Naravoslovje malo drugače; 12.20 Melodije; 12.40 Cecilijanka 89; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Mojster, nikar!; 14.30 Gospodarstvo; 15.00 Medigra; 15.10 Ekologija - danes za boljši jutri; 15.25 Jazzovski utrip; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val.
				RTV Ljubljana 2 16.30 Poskusni satelitski programi 17.45 Izobraževalna oddaja: Boj za obstanek 18.15 Svet športa 19.30 Dnevnik 19.55 Premor in Žarišče 20.30 Izobraževalna oddaja: Kakovost med možnostjo in hotejenjem 20.50 Svet na zaslonu 21.30 Videogodba	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansambli; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.02 Enajsta šola; 14.20 Mladi na glasbenih tekmovanjih; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noch, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.
CANALE 5 7.00 Nanizanka: Fantasilandia, 8.00 Hotel 9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro 10.00 Zdravniški pregled 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 vam ponuja 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 22.25 Variete: Striscia la notizia 20.35 Film: Ghostbusters (fant., ZDA 1984, r. Ivan Reitman, i. Dan Aykroyd, Bill Murray) 22.35 Aktualno: Caccia ai fantasmi 23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.15 Filmske novosti 1.20 Nanizanka: Lou Grant, 2.20 MacGruder & Laud	RETE 4 8.30 Nanizanka: La grande valata 9.30 Nad.: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: Strega per amore - L'uomo più forte del mondo 12.40 Otroška oddaja 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Topazio, 15.00 La valle dei pini, 16.00 Veronica, il volto dell'amore, 17.00 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Nanizanka: Mai dire si - Vecchie glorie 20.30 Variete: Diecimila Sentieri d'amore 22.30 Film: La maschera della morte (krim., VB. 1984, r. Roy Ward Baker, i. Peter Cushing) 0.10 Film: L'età della violenza (dram., VB. 1954, r. Lewis Gilbert, i. Laurence Harvey) 2.00 Nanizanka: Ironside - Un piccolo cane perduto	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.30 Nanizanke: Cannon, 9.30 Operazione ladro - La trappola, 10.30 Agenzia Rockford - Il collega, 11.30 Simon & Simon 12.30 Italijanske smešnice 12.35 Nanizanka: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.20 Italijanske smešnice 15.30 Nanizanka: Batman 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanka: Arnold - Sfida al campione 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanke: A-Team, 19.30 I Robinson, 20.00 Cristina, 20.30 Ragazzi della 3a C 21.30 Variete: Roba da matti 22.40 Nanizanka: Casa Keaton - Amare i ricordi 23.10 Aktualno: Ottanta non più ottanta 23.55 Italijanske smešnice 0.05 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 1.05 Zan-zibar 1.35 DeeJay Television	ODEON 12.30 Nan.: Quattro in amore 13.00 Variete: Sugar 15.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono, 16.00 Passione, 17.00 Cuore di pietra 18.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 18.30 Dok.: Človek in zemlja 19.30 Risanke in smešnice 20.15 Variete: Sportacus 20.35 Film: Il testimone (krim., It.-Fr. 1978, r. Jean-Pierre Mocky, i. Alberto Sordi) 23.00 Variete: Sportacus 23.15 Film: Il clan del terrore (srh., ZDA 1964, r. Jacques Tourneur, i. Vincent Price)	TELEFRIULI 12.00 Nan.: La famiglia Smith 12.30 Dok. o Perugini 13.00 Vesti 13.30 Nanizanka: Custer 15.30 Music box 17.15 Nadaljevanke: Little Roma, 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Rubrika o nogometu 21.00 Košarka: Fantoni-Stefanel 23.00 Rugby: Crup-Carisparmio 23.30 Dnevnik, dražba, vesti	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Radia Lj; 13.15 V podaljšku; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Interna »52«; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.30 Prenos Radia Lj.
			TMC 9.30 Nadaljevanke: Adamo contro Eva 10.15 Nanizanka: Il giudice 10.45 Nad.: Terre sconfinite 11.30 Rubrika: Ženska TV 12.30 Nadaljevanke: Il fiume scorre lento (1. del) 13.30 Vesti in šport 14.30 Clip clip in Snack 15.30 Kviz: Girogiromondo 16.00 Film: Il milionario (kom., ZDA 1978, r. Don Weis)	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi 23.45 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Glasba; 8.00 Razglednica; 8.20 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družina; 11.00 Knjige; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.00 Mi in vi skozi čas; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja; 16.05 Disco scoop; 16.10 Kviz; 16.45 Made in YU; 17.00 Srečanje z...; 17.05 Bubbling; 18.00 Mixage; 18.40 Mi in vi; 19.00 Souvenir d'Italy.
					RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30, Poročila; 8.00 Glasba 10.00 Dobro jutro in horoskop; 12.00 Pogovor z odvjetnikom in Ostali Trst (pon. - šport); 19.30 Potujte s Putnikom 20.30 Loža v operi; 22.00 Nočna glasba.

12. decembra 1969 je v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu bombna eksplozija ubila 16 ljudi

Dvajset let terorja in krvi

VOJMIR TAVČAR

Ko so teleprinterji odtipkali prve novice, je redkokdo verjel svojim očem: silna eksplozija v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu je ubila 16 ljudi in ranila več kot sto. Marsikdo je sprva pomislil na nesrečo, na eksplozijo plina. V nekaj urah pa je bila slika ob novicah o vrsti sočasnih bombnih atentatov v Rimu jasna: pokol v Kmečki banki je bil posledica premišljene atentata, s katerim je nekdo hotel vplivati na potek dogodkov v državi. In to prepričanje je potrdilo dogajanje naslednjih let: pokolu v Kmečki banki so sledili pokol pred milansko kvesturo, pokol na Trgu della Loggia v Brescii, pokol na brzcu Italicus, pokol na železniški postaji v Bologni, pokol na brzcu Neapelj-Milan dan pred božičem.

Kdo je pokole naročil? Kdo jih je izvršil? Kdo je hotel s trotilom in orožjem preusmeriti tok političnega dogajanja v Italiji? Dvajset let po eksploziji v Kmečki banki italijansko sodstvo še ni znalo in hotelo odgovoriti na to vprašanje. Februarja letos je namreč porotno sodišče v Catanzaru oprostilo še zadnja dva obtoženca, fašističnega ideologa Stefana Delle Chiaie in njegovega somišljenika Massimiliana Facchinija. Pred njimi je sodni zbor v Catanzaru oprostil anarhista Pietra Valpredo, ki so mu milanski preiskovalci takoj po eksploziji skušali naprtiti odgovornost za pokol, anarhofašista Maria Merlina, ki je bil osumljen, da je sodeloval pri atentatih v Rimu, neonacista Franca Fredo in Giovannija Venturo, neofašista ter dolgoletnega sodelavca obveščevalne službe SID Guida Giannettinija, generala obveščevalne službe Gianadelia Malettija in njegovega najožjega sodelavca, kapetana Antonia La Bruno. V nekaj dneh bodo, kot predpisuje kazenski postopnik, zločini zastareli, kar pomeni, da sodniki morebitnim krivcem ne bodo morali več soditi, četudi bi odkrili njihovo istovetnost in bi jih pribili na zatožno klop z neizpodbitnimi dokazi.

V primeru ostalih navedenih pokolov zločini še niso zastareli, slika dogajanja pa je prav tako meglena in vse kaže, da kot v primeru Kmečke banke, storilci in tisti, ki so jim zločine naročili, ne bodo kaznovani. Sodstvo, kot kaže, ni sposobno razgaliti ozadja tiste »strategije napetosti in terorja«, tiste - kot je bila imenovana pozneje - »strategije političnega pogojevanja«, ki je bila eden od najpomembnejših dejavnikov v zadnjih dvajsetih letih družbenega in političnega dogajanja v Italiji, kot dokazuje en sam podatek: notranje ministrstvo je pred dvema letoma sporočilo, da je bilo v Italiji v obdobju 1969-1986 skupno 14.589 atentatov, ki so zahtevali 415 mrtvih in 1.181 ranjenih.

Sodnik Giovanni Tamburrino, ki je v sedemdesetih letih v Padovi vodil preiskavo o podtalnem delovanju Vetrovnice, tajne organizacije, ki je bila v marsičem predhodnica Lože P 2, je v nekem intervjuju dejal, da izkušnja vseh povojnih let jasno dokazuje, da so »tajne službe v bistvu upravljale politično linijo, ki je izkoriščala tako neofašistične kot vse druge prevratniške organizacije. V tej optiki je treba "brati" tudi tiste nasilne dogodke, ki so se zgodili pred letom 1969. Prevratniške sile niso bile zatrite od prvega povojnega obdobja. Prvi pokol v kraju Portella delle Ginestre je zakrivil Salvatore Giuliano, ki je tedaj branil interese latifundistov in država ni bila sposobna, da bi ga porazila.«

Leto 1969 pa je z marsikaterega vidika ključno in pomeni kakovostni skok v strategiji »političnega pogojevanja«. V letih leve sredine, je pojasnil sodnik Giovanni Tamburrino, »se je dvignila stopnja ustavne zakonitosti, ker je politična situacija v Italiji zahtevala, da se pravila igre raztegne na večji del političnih sil. To ima dve posledici: po eni strani "potiska" v ilegalo tiste prevratniške desničarske sile, ki so dotlej lahko računale na toleranco policije in ne dovolj neodvisnega sodstva, obenem pa se širi "avtonomija" in opera-

tivni prostor tajnih služb, ki so prej ščitile prevratniške sile, nato pa same začele upravljati politiko pogojevanja. Seveda ne gre tu za vse tajne službe, pač pa samo za del, ki postanejo prava tajna struktura v širši strukturi obveščevalne službe.«

Interpretativna shema sodnika Giovannija Tamburrina pojasnjuje marsikaj, predvsem pa jasno dokazuje, da so v vsem povojnem obdobju delovale v Italiji sile, ki so skušale z vsemi sredstvi - tudi z nasiljem in s krvjo - zavreti krepitve leve in so bistveno prispevale k dejstvu, da je Italija še vedno »blokirana demokracija« brez možnosti zamenjave za krmilom države. S tega vidika se pokol 1. maja 1947 v kraju Portella delle Ginestre jasno uokvirja v splošno strategijo: Salvatore Giuliano in njegovi so streljali na sprevid delavcev in kmetov le nekaj dni potem ko se je levica močno uveljavila na deželnih volitvah na Siciliji. Leto 1960, ko se je začelo govoriti o možnosti leve sredine, bi skoraj uspel Tambronijski poskus, da sestavi desničarsko in avtoritarno vlado (načrtu so se uprli delavci, ki so manifestacije plačali s krvjo), leta 1964, ko je bila levosredinska vlada že oblikovana, pa je general De Lorenzo vodil poskus golpeja. Spomladi leta 1969 po demonstracijah mladinskih oporečnikov in po »vroči sindikalni jeseni« začne obdobje bombnih atentatov prej z atentati na vlake in nato s pokolom v Kmečki banki. V letu 1974 pokoli in bombne eksplozije sledijo referendumu o razporoki, na katerem so jasno zmagali »Ne«, kar nakazuje možnost drugačnih, naprednejših vladnih koalicij. Ultrardeči terorizem pa se razvije po znatni uveljavitvi komunistične partije v letih 1975 in 1976 in doseže svoj višek leta 1978 z umorom predsednika KD Alda Mora, ko se KPI prvič vključi v večinsko koalicijo v obdobju »vlad državne enotnosti«. Toda »strategija političnega pogojevanja« ne pomeni samo neofašističnih pokolov in ultrardečega terorizma. Ta strategija se poslužuje tudi poskusov državnih udarov (ki služijo samo kot opozorilo in so že vnaprej obsojeni

na neuspeh), izsiljevanja, vohunjenja, tudi povezav s kriminalnimi organizacijami, kot so med drugim nakazali sodniki, ki so začeli preiskavo o pokolu na brzcu Neapelj-Milan dan pred božičem leta 1984. Pokol so po njihovem mnenju naročili mafijski in kamoristični krogi, ki so imeli stike z delom obveščevalne službe in s tajno ložo P 2.

V tem okviru je leto 1969 ključno, saj, kot pravi Tamburrino, označuje prehod dela obveščevalnih služb od strategije »kritja« k strategiji »upravljanja« določene politične linije, ki ima kot glavni cilj preprečiti uveljavitev leve in predvsem komunistične partije. Pokol v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu je eden od ključnih dogodkov in zato ni naključje, da so tiste sile, ki so skušale s svojo strategijo pogojevati tok političnih dogodkov v Italiji, hotele tudi preusmeriti in iztiriti preiskave ter preprečiti, da bi resnica prišla na dan, saj bi odkritje resnice o Trgu Fontana pomagalo pri odkrivanju in iskanju zakulisja vseh ostalih pokolov in ofenzive ultrardečega terorizma, ki je bil sicer izraz družbenih razmer v Italiji sedemdesetih let, vendar pa so mu skrivne sile omogočile, da se je bohotno razrasel in z ugrabitvijo ter umorom Alda Mora pomeril državi v srce.

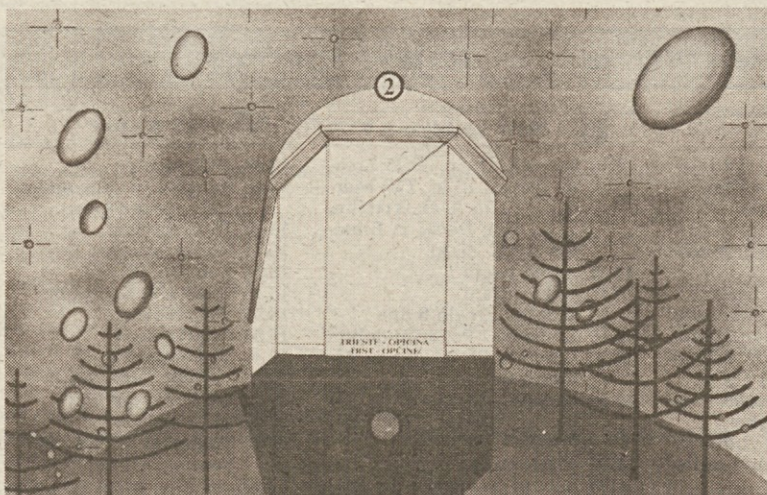
Strategija političnega pogojevanja v Italiji je v marsičem posledica hladne vojne in nima samo italijanskih korenin. Mednarodni okvir, ki je tej strategiji botroval, se sedaj hitro spreminja. Morda je to priložnost za odločnejše razkrivanje zakulisnega dogajanja zadnjih dvajsetih let zato, da se odstrani pojasni zakulisja in se odstrani nevarnosti za demokracijo. Kajti skrajna desnica je bila, kot kaže, v glavnem onesposobljena tudi zaradi demokratične reakcije državljanov v sedemdesetih letih, ultrardeči terorizem je bil poražen, mafija in kamora pa se krepita in obnavljata svojo ofenzivo. In to ne samo za zaščito lastnih interesov pač pa tudi za zaščito tistih političnih sil, ki so jim doslej dovolile, da se bohotno razrasteta in postaneta eno od središč okultne oblasti. In te sile, o tem ni nobenega dvoma, niso levičarske.

Leta pokolov od torka na RAI 2

Osemnajst nadaljevanj in 45 ur programa, to je megareportaža o letih fašističnega in ultrardečega terorizma, ki ga je za drugo televizijsko mrežo RAI pripravil Sergio Zavoli z naslovom »La notte della repubblica«. Prvo nadaljevanje bo na sporedu v torek, 12. decembra, in bo posvečeno pokolu v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu.

Vsako nadaljevanje, kot je pojasnil Zavoli novinarjem, sestoji iz treh delov: obnove dogajanja, intervjujev s protagonisti in razprave v studiu z izvedenci in politiki. Na ta način bo skušal Zavoli prikazati zlasti mladim dogodke v zadnjem dvajsetletju, ki je bilo nedvomno eno od najtežjih in najbolj krvavih obdobjev v povojni demokratični Italiji. »S tem programom,« je dejal Zavoli, »se obračamo predvsem k mladim, k tistim, ki so se v času pokola v Kmečki banki komaj rodili in ki vedo malo ali nič o vsem dogajanju, ki je tako globoko vplivalo na dogajanje v Italiji. Hoteli smo zapolniti to kulturno vrzel, zato smo k dogodkom pristopili bolj z zgodovinskim kot pa z novinarskim pristopom.

KUPUJ NA OPČINAH VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ 89

ZA VSAKIH 10.000 lir NAKUPA ZAHTEVAJ SREČKO!

1. NAGRADA	15.000.000 lir
5 NAGRAD PO	2.000.000 lir
10 NAGRAD PO	1.000.000 lir

Vse nagrade so v zlatih žetonih Žrebanje bo 5. jan. 1990

CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPCINE

OKRAJER
POHIŠTVO
UL. FLAVIA 53

Božič 89

PROMOCIJSKA PRODAJA :

KUHINJE - DNEVNE SOBE
SPALNICE - SEDEŽNE GARNITURE

S POPUSTI
od **20%** do **50%**

V Trstu 3.000 m² razstavišča in lastno parkirišče

PLAČILO NA OBROKE DO 60 MESECEV BREZ MENIC

obv. občini

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT

TOPLITNA TEHNIKA - REPROD MATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

DOLINA 445 (Trst)
Telefax (040) 228053

Tel. (040) 228800 - 228000
Telex 461105

Delujemo po avtonomnem tržaškem računu in po generalnem računu.

V soboto v Gorici deželna manifestacija

Tudi mladinci si prizadevajo za izboljšanje vladnega osnutka

TRST — V sredo so se v Nabrežini sestali predstavniki mladinskih organizacij Slovenske skupnosti in mladinskega odbora SKGZ z delegacijo komunistične mladine Italije iz Trsta (ZKMI). Sestavili so dokument, ki ga predlagajo v razpravo ostalim demokratičnim organizacijam iz Trsta, Gorice in videmske pokrajine.

Dokument nosi naslov »Poznavanje za sožitje«, v podnaslovu pa se mladinci omenjenih organizacij obračajo na ostale mladinske organizacije, katerim je pri srcu mirno sožitje na osnovi vzajemne odprtosti med Italijani in Slovenci za Evropo in svet miru.

Ministrski svet je pred nedavnim odobril zakonski osnutek za zaščito prebivalstva slovenskega jezika v Furlaniji-Juljski krajini. Ta osnutek, je rečeno v dokumentu, je po našem mnenju nezadosten po svoji vsebini in vsebuje nekatere principe, ki so za nas nesprejemljivi. Po našem mnenju je nepredložljiv predvsem princip dvojnega režima za prebivalstvo slovenskega jezika gle-

de na teritorialno prisotnost in pa popolna izključitev iz zakonskega osnutka nekaterih krajev, kjer je zgodovinska slovenska prisotnost še kar občutna. Kar zahtevamo je enostavno to, se nadaljuje dokument, da tisti ki nas upravlja, enostavno prizna italijanskim državljanom slovenskega jezika pravico, da lahko obstajajo in gojimo našo kulturo, naše tradicije in da se v našem materinem jeziku lahko obračamo na javno oblast in institucionalna predstavništva, ki so sicer ista, na katera se obračajo prebivalci italijanske narodnosti v italijanskem jeziku.

Priznanje in sprejetje primernih normativov, ki naj ščitijo kulturno in socialno specifičnost neke etnične manjšine, ki je prisotna na državnem teritoriju, so točne obveznosti zakonodajalca, se nadaljuje skupni dokument mladinskih organizacij Slovenske skupnosti in Slovenske kulturno gospodarske zveze, kar je sicer zajamčeno ne samo v italijanski ustavi, ampak tudi v mednarod-

nih sporazumih in smernicah evropskega parlamenta. Zaradi tega zahtevamo tak zakon, ki naj bo dragocena pridobitev za celotno skupnost in ki naj zaščiti neodtujljive pravice dela prebivalstva, ne da bi s tem na noben način oškodoval kulturne, socialne in ekonomske interese drugega dela prebivalstva, kot želi kdo natančno. Odklanjamo vsako podlost in nacionalistično zaprtost, je še rečeno v dokumentu, ki nato vsebuje poziv vsemu prebivalstvu za ustvaritev širokega gibanja za medsebojno spoznavanje in mirno sožitje kot konkreten prispevek za Evropo in svet, ki naj zaživita v svobodi, pravičnosti, prijateljstvu in miru.

Poleg tega, kot je že znano, bodo omenjene organizacije skupno z onimi, ki bodo osvojile vsebino tega dokumenta, priredile v soboto (16. t.m.) dopoldne v Gorici, deželno manifestacijo za izboljšanje Maccanicev, oziroma vladnega osnutka o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Odprl jo je republiški sekretar za finance Od petka igralnica tudi v Lipici

LIPICA — V petek zvečer je republiški sekretar za finance Rudi Šepič v preurejenih prostorih nekdanjega nočnega bara v hotelu Maestoso v Lipici s simboličnim potegom ročice sprožil enega od približno petdesetih igralnih avtomatov. S tem je odprl novo enoto za posebne igre na srečo, ki sta jo po skoraj dvajsetletnih prizadevanjih skupaj uredila Turistično podjetje Casino iz Portoroža in lipički Konjerejsko-turistični center.

Po besedah generalnega direktorja Casinoja Antona Spinellija je otvoritev nove igralnice pomemben prispevek v prizadevanjih za sklenitev verige privlačnih turističnih objektov, ki bi v okviru skupnih programov Alpe-Jadran našo obalo povežali s slovenskimi alpskimi turističnimi centri. Pri odloča-

nju za nove naložbe in ocenjevanju upravičenosti posameznih načrtov pa posebno v teh zapletenih razmerah ne bi smeli uporabljati nobenih drugih, kot le ekonomskih meril. Spinelli je potem še opozoril, da naša turistična prizadevanja ne smejo biti omejena le na velike, trenutno tržno najbolj zanimive naložbe, kakršni sta denimo igrišče za golf in sedaj odprta igralnica, ki ju je pomagal postaviti na noge Casino. Hkrati s kapitalnimi naložbami je namreč treba neenakomerno izboljševati tudi drobno, a zato nič manj zanimivo in pomembno gostinsko, etnografsko, rekreacijsko in drugo ponudbo v zaledju večjih turističnih središč, saj bomo le na ta način lahko postali vsestransko turistično zanimiva dežela.

J. O.

Zajeten program Ljudske univerze za italijansko manjšino

TRST — Dejavnost, ki je namenjena učnemu osebu iz Istre in z Reke v organizaciji Ljudske univerze iz Trsta v dogovoru z Unijo Italijanov iz Istre in z Reke, je postala že nekaj tradicionalnega. Po didaktičnem seminarju o italijanskem jeziku, ki je bil v začetku meseca novembra v Gradežu in kate-rega se je udeležilo okrog trideset učiteljev in profesorjev, se trenutno ta dejavnost nadaljuje z rednimi sestanki med delovnimi skupinami. Učno osebo je se redno sestaja in proučuje svoje delo.

Ljudska univerza bo nadalje od 29. januarja pa do 2. februarja, vedno v Gradežu, priredila dva seminarja, od katerih je prvi namenjen jezikovnemu in kulturnemu izpopolnjevanju, drugi pa izpopolnjevanju v poučevanju matematike, fizike in znanstvenih ved.

Program Ljudske univerze nadalje predvideva izpopolnjevalni tečaj za vrtnarice in »potujoči« seminar v Furlaniji-Juljski krajini za izpopolnjevanje učnega osebeja.

Gospodarski dopis iz Slovenije

Tek čez ovire

Kljub najrazličnejšim novodobnim tegobam je zvezna vlada presenetljivo optimistična. Njen podpredsednik Živko Pregl je na primer pred dnevi dokaj vehementno zagotovil, da so v glavnem izpolnjeni vsi normativni pogoji za zmanjšanje inflacije in da so tudi pripravljeni dodatni ukrepi za delovanje proti inflaciji, ki da se bo zaradi tega že prihodnje leto bistveno znižala. Na nedavni tiskovni konferenci, ko so predstavniki ministrstva za zunanjo trgovino pojasnjevali nekatere nove poteze glede klirinškega izvoza (tega naj bi začela nadzorovati država tako, da bo bolj dosledno upoštevala blagovne liste, dogovorjene s SZ), tudi niso skrivali optimizma. Je optimizem samo nalezljiv prehlad, ki so se ga navzeli v zvezni vladi od svojega vedno optimističnega predsednika, ali pa ima vlada res pravo podlago za najavljanje uspešnejšega delovanja proti inflaciji?

Kaj drži vlada v rokah, je težko reči. Po vsem sodeč je dokončno izoblikovala nove protiinflacijske ukrepe. Gre za tiste ukrepe, o katerih je Marković govoril že pred dobrim mesecem, vendar takrat ni hotel reči nič podrobnejšega, češ da so vsepovsod v svetu protiinflacijski ukrepi močno varovana skrivnost. Najbrž ne gre za neakčne nove protiinflacijske pakete, ki jih velik del države še kar naprej zahteva, ampak za tekočo ekonomsko politiko in sproti odzivanje na nove inflacijske razmere. Toda nerazumljivo je, kako to, da je zadovoljstvo zdaj veliko, pred dobrimi desetimi dnevi pa je predsednik vlade na posvetu v zvezni skupščini govoril, da je delovanje zvezne vlade močno ovirano zato, ker skupščina ni sprejela nekaj ključnih sistemskih zakonov (zlasti deviznega, davčnega in censkega).

Kaj se je torej spremenilo, da so zdaj »normativni pogoji za zmanjšanje inflacije že zagotovljeni«, pred desetimi dnevi pa niso bili in so celo ogrozili delovanje vlade? Vprašanje je toliko bolj umestno zato, ker v tem času ni bilo velikih zasedanj zvezne skupščine, pač pa se je celo zgodilo, da je Srbija umaknila že dano soglasje za en del deviznega zakona.

Iz izjav zvezne vlade bi se dalo razbrati, da so posamezne republike popustile pri svojih za-

htevah in pripombah, ki so jih imele glede nekaterih sistemskih zakonov. Ali je možno verjeti, da se zdaj srbska skupščina strinja z deviznim zakonom in tudi s t.i. tržnim obravnavanjem klirinškega izvoza, ko pa je še pred časom zagovarjala povsem drugačno stališče, ki je bilo bolj blizu znanemu Srebrčevemu deviznem zakonu (ta je pred leti uveljavil popolno netržno logiko v zakonu in dosegel državno distribucijo deviz) kot pa tržno zasnovanemu predlogu, ki ga ponuja zvezna vlada, druge republike pa podpirajo? Ali se je morda zgodil povsem drugačen zasuk in so vsi ostali sprejeli to, kar zahteva Srbija? Malo verjetno! Nobenih znakov tudi ni, da je Hrvaška popustila pri zakonu o cenah in se sprijaznila z državnim nadzorom naftnih cen. Je morda Slovenija sklenila narediti korak vstran in pristati na tak davčni zakon, ki bo v bistvu jemal iz plač zaposlenih v Sloveniji sorazmerno več kot v drugih delih države?

Prav trdnih dokazov, ki bi kazali na tako ali drugačno rešitev, ni najti. Vse kaže bolj na blokado, iz katere se vlada nikakor ne more izviti.

Zanimivo pa je, da je tudi Janez Drnovšek, predsednik zveznega predsedstva med nedavnim obiskom v ZR Nemčiji zagotavljal, da je zdaj veliko možnosti za uspešnejšo protiinflacijsko politiko in da z reformami počasi zaokrožujemo tržni gospodarski sistem. Iz tega se da razbrati, da se je najbrž samo predsedstvo odločilo vključiti v razbijanje blokad, pred katerimi se je znašla tako zvezna vlada kot zvezna skupščina. Morda to pomeni, da bo zvezno predsedstvo z začasnimi ukrepi posredovalo, če skupščina ne bo izglasovala prej omenjenih zakonov (in še kate-rega), ali pa je morda predsedstvo vendarle doseglo, da so nekatere republike popustile.

Vse so samo naša sklepanja, za katera se da dobiti še dodatne dokaze, vendar pa tudi nasprotni argumente. A nekaj je vendarle treba reči: zdajšnja gospodarska in politična gonja proti Sloveniji se je stopnjevala zato, ker se je (moralna) zmanjšati proti drugim, pri čemer mislimo tudi na zvezno vlado, na katero iz srbskega vplivnega območja zdaj ne nažigajo z najtežjimi to-povi.

JOŽE PETROVČIČ

Sežanska skupščina prvič načela to vprašanje že leta 1965

Ponovno se odpira razprava o (de)nacionalizaciji

SEŽANA — Socialistična zveza in skupščina občine Sežana sta na sejah, ki sta bili ta teden, podprli pobudo prizadetih zasebnikov, naj se ponovno prouči problem (de)nacionalizacije na njihovem območju. Ker gre pri tem za zapletena pravnotlastninska, zakonska pa tudi politična vprašanja, ki se spet pojavljajo tudi v drugih občinah, so tako delegati skupščine kot člani predsedstva OK SZDL soglašali s predlogom, da bi vse zahtevke za vrnitev premoženja urejali izključno v okviru veljavnih pravnih možnosti in na osnovi stališč, ki naj bi jih o tej problematiki zavzela republiška skupščina in republiški sekretariat za pravosodje in upravo.

Sežanska skupščina je na zahtevo oškodovancev prvič načela to vprašanje že leta 1965, ko se je odločno uprla pobudam za razveljavitev odločb o nacionalizaciji. Podobno, čeprav nekoliko milejšje stališče je ob ponovni obravnavi tega vprašanja leta 1979 sprejel tudi občinski družbenopolitični

zbor, ki je ocenil, da »v občini Sežana ni utemeljenih razlogov za izvajanje denacionalizacije«.

Vztrajanje oblasti na ukrepih za nacionalizacijo, ki so jih začeli uresničevati leta 1946, seveda ni moglo prepričati vseh nekdanjih lastnikov nepremičnin, ki so letos ponovno povečali pritisk za vrnitev svoje lastnine. Zahtevke utemeljujejo z dokazovanjem, da občina nima nobene koristi od precejšnjega dela racionalizirane posesti, da odvzeta zemljišča in poslopja pogosto ne služijo več namenu, zaradi katerih so bila odvzeta. Zato propadejo, da jih nihče ne vzdržuje. Hkrati dodajajo, da nekatere od teh posesti ne upravljajo več družbenopopravne osebe, temveč posamezniki, ki so jih dobili v uporabo. Slišijo se tudi očitki, da je bila nacionalizacija včasih opravljena preširoko in preveč ohlapno ter podobno.

Kljub temu da po letu 1979 niso izdali nobene, za razlaščenje ugodnejše

popravne odločbe v zvezi z nacionalizacijo, je znan primer, ko je nekdanji lastnik ponovno odkupil svojo nacionalizirano lastnino. Takih zahtev je očitno še več.

Seveda pa po mnenju občinskega komiteja za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve obstaja poleg te še ena možnost za poravnavo spornih nacionalizacij. S tem mislijo na razveljavitev oziroma spremembo pravomočne odločbe o nacionalizaciji na podlagi 265. člena zakona o splošnem upravnem postopku. Rok za uporabo tega pravnega sredstva ni omejen, postopek pa se začne na zahtevo strank. Za odločanje o zahtevku je pristojni organ, ki je prej odločal o sporni zadevi.

Glede na različen potek nacionalizacij in na različno javno pomembnost odvzetih nepremičnin je po mnenju Sežancev dovolj vzrokov za ponovno proučitev teh zadev. S takšno oceno se, kot kaže, strinja tudi pristojni upravni organ, ki je ta teden dobil tudi

podporo politike in najvišjega občinskega oblastnega organa. Zato bi bilo prav, če bi čimprej ponovno praktično proučili vse sporne primere in tudi v okviru republike v zadovoljstvo vseh prizadetih to temo čimprej dokončno umaknili z dnevnega reda.

Če želi občan razveljavitev odločbe o nacionalizaciji, mora to obravnavati republiški sekretariat za pravosodje in upravo v Ljubljani. Ta organ v postopku potrebuje mnenje, oz. soglasje občine. Za izstavitev nove, za nacionaliziranje ugodnejše odločbe, morajo biti izpolnjeni štirje pogoji. Stranka, ki je sprejela odločbo (torej občina) pridobila kakšno pravico, mora privoliti v razveljavitev oziroma spremembo prejšnjega dokumenta. Pri sprejemu prejšnje odločbe je moral biti nepravilno uporabljen materialni zakon. Razveljavitev ali sprememba ne sme kršiti pravice koga drugega in končno ne sme nasprotovati javni koristi.

JANEZ ODAR

Prispevki deželne uprave za dializo

TRST — Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je na predlog odbornika za zdravstvo Brancatija razdelil eno milijardo in 155 milijonov lir dvajsetim Krajevnim zdravstvenim enotam F-JK za okrepitev prezidijev za dializo. S tem ukrepom, ki se nanaša na trilete 1989-91, bo deželna uprava le delno krila potrebe Krajevnih zdravstvenih enot, ki za isto obdobje presegajo tri milijarde in pol lir. KZE bodo torej morale črpati iz vsedravnega zdravstvenega sklada za leto 1989, ki je izrecno namenjen vzdrževanju in obnavljanju opreme in struk-tur.

Opčine - Narodna ul. 160 - Tel. 213193

SE VAM PRIPOROČA
Z VSEMI NOVOSTMI
ZIMA 89-90

Maffioli
POROČNE BOMBONIERE
BOŽIČNI ARTIKLI
Ul. Manzoni 18 - TRST - Tel. 728096

Synteko
Frittoli-parchetti
EDINI EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK
V TRSTU — Ul. S. Zenone 6
Tel. 750895

Synteko
ekološka zaščita parketa, z garancijo.

Krznarstvo

Pelliccerie Alberti

Naša
dolgoletna
tradicija
vedno
na razpolago
klientom

TRST — Ul. delle Torri 2
Tel. (040) 64703

Včeraj predavala tudi Branko Marušič in Alojz Rebula Mittlelevropsko srečanje sklenili s poklonom germanistu Magrisu

Včeraj se je v deželnem avditoriju zaključilo letošnje 23. mittlelevropsko kulturno srečanje. Zgodovinarji in kulturniki iz vseh srednjeevropskih dežel so tri dni razpravljali o kulturi in družbi v tem prostoru v dvajsetih letih našega stoletja, torej v času po razpadu habsburškega cesarstva. Včerajšnje zasedanje je bilo posvečeno obravnavi stanja v t. i. novih italijanskih provincih, ki jih je Italija pridobila po svetovni vojni. V tem okviru je bil govor o goriški kulturni stvarnosti v tistem desetletju. S prispevki na to temo so sodelovali tudi Branko Marušič, Alojz Rebula in Fulvio Monai. Marušič je posvetil pozornost predvsem slovenski kulturi v Gorici v tistem prelomnem in slovenskemu jeziku nenaklonjenemu času, ko so po italijanski zasedbi mnogi slovenski izobraženci morali zapustiti Gorico in ko so se zaradi meje zmanjšali tudi stiki z Ljubljano. Rebula je svoj referat posvetil Alojziju Resu, ki je leta 1921 s svojim Dan-tejevim zbornikom zbral iz izvirnimi prispevki takratne vrhove obeh kultur. Monai je obravnaval kulturno stvarnost na področju likovne umetnosti, kjer je bilo manj ovir za stike med italijansko in slovensko kulturo.

Včerajšnje zasedanje in z njim letošnji posvet o srednje-evropski kulturi so sklenili s poklonom germanistu Claudiu Magrisu ob tretji izdaji njegove knjige o habsburškem mitu v sodobni avstrijski literaturi. O tem delu sta govorila Sergio Katunarich in Sergio Tavano, zatem pa je spregovoril še sam Magris. Predsednik Inštituta za mittlelevropska srečanja, sen. Martina se je zahvalil več kot 30 predavateljem in vsem, ki so z zanimanjem sledili posvetu, ter napovedal nekako nadaljevanje tega srečanja, ki bo v petek, 15. t. m., v občinski sejni dvorani v Gorici s posvetom o zgodovinarju Karlu von Czoernigu ob 100-letnici njegove smrti.

C. Magris in predsedujoči G. Cervani (Foto Bumbaca)

Ob 110-letnici rojstva in 40-letnici smrti Knjižnica v Križni ulici vabi na Feiglov večer

Novi prostori Ljudske knjižnice Damir Feigel v Križni ulici nudijo priloge tudi za javne prireditve, kot so predstavitve knjig in publikacij, predavanja in razstave. Tovrstne prireditve sodijo sicer že v samo delovanje knjižnice, ki je že sestavila delovni program do konca leta.

Po predstavitvi letošnje zbirke Jadranskega koledarja in še posebej knjige esejev Alda Rupla Pogledi, je odbor knjižnice pripravil za torek, 12. decembra, ob 20.30 Feiglov večer. Prireditve sodi v okvir 110-letnice roj-

stva in 40-letnice smrti goriškega pisatelja, po katerem nosi tudi knjižnica ime.

Pred kulturnim delom večera bodo v veži knjižnice, kjer danes že stoji kip Franceta Bevka, postavili kip Damira Feigla, ki ga je izdelal ljubljanski kipar Batič. V drugem delu večera pa bo o Feiglovem življenju in delu spregovoril Marko Waltritsch. Za konec pa bo na ogled film »Supervitalin«, ki so ga posneli po istoimenskem Feiglovem delu.

V kratkem pa bo Feiglova knjižnica uvedla tudi otroške urice z gostovanji slovenskih mladinskih pisateljev, pesnikov in ilustratorjev.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

obvešča, da bo za občni zbor v Čedadu organiziran avtobusni prevoz iz Gorice. Interesente prosi, naj se nemudoma prijavijo na sedežu v Ul. Malta 2, tel. 531644.

SKGZ prosi vse odposlance, naj pridejo v gledališče Ristori vsaj pol ure pred začetkom občnega zbora.

prispevki

V spomin na Bernardo Nanut daruje Ana Brajnik 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v Štandrežu. V isti namen daruje Ema Brajnik 20 tisoč lir.

Namesto cvetja na grob odbornika Kazimira Brajnika daruje Kmečko društvo Štandrež 100 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v Štandrežu.

Namesto cvetja na grob Kazimira Brajnika darujeta Leda in Danilo Marušič 30 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v Štandrežu.

Rudi Budal daruje namesto cvetja na grob Kazimira Brajnika 50 tisoč lir v sklad za vzdrževanje spomenika NOB v Štandrežu.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Leviathan«.

VERDI 15.00-22.00 »L'attimo fuggente«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Ultrasex«. Prepo-vedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Sesso, bugie e videotape«.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Karate kid 3 - la sfida finale«.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 16.00 »Planet zakladov«, 18.00-20.00 »Big foot - vesoljček«.

SVOBODA - Šempeter 18.00 »Veliki mož«, 20.00 »Režiser porno filma«.

DESKLE 17.00 »Ameriška bajka«, 19.30 »Skrivnost zlate piramide«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore - Ul. F.lli Rosselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Jutri v Gorici: ob 8. uri Giuseppe Lugnani iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 9.25 Anna Pinzani vd. Cabrini iz splošne bolnišnice v Cavezzo (Modena), ob 9.30 Pietro Pessotto iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče, ob 10.15 Maria Scoda vd. Cucit iz splošne bolnišnice v Krmin, ob 10.30 Vittorio Mi-ani na glavnem pokopališču, ob 13.15 Egone Blasone iz splošne bolnišnice v Gradišče.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

**Jožefe Ferletič
vd. Gergolet**

se toplo zahvaljujemo g. župniku, zboru Jezero, darovalcem cvetja in vsem, ki so z nami žalovali.

Otroci z družinami

Doberdob, Koper, Peč, 10. decembra 1989

ZAHVALA

Svojci

Kazimira Brajnika

se iskreno zahvaljujemo g. župniku, prijateljem, znancem in vsem tistim, ki so kakorkoli počastili njegov spomin.

Štandrež, 10. decembra 1989

Na mladinski pevski reviji nastopilo enajst zborov Uspeh male Cecilijanke

V goriškem avditoriju je na letošnji Mali Ceciljanki, reviji otroških in mladinskih pevskih zborov, ki jo prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice, nastopilo enajst skupin. To so otroški zbor iz Doberdoba (vodili sta ga Lucija Lavrenčič in Suzi Ferfolja), otroški zbor Oton Župančič iz Štandreža (Elda Gravner-Nanut), otroški cerkveni zbor iz Števerjana (Anka Černic), mladinski zbor iz Podgore (Sabina Antoni), otroški zbor Ladjica iz Devina (Olga Tavčar), otroški zbor s Plešivega (Tanja Kuštrin), otroški zbor Rupa/Peč (Nadja Kovic), otroški zbor Kresnice iz Trsta (Karmen Koren), CPMZ iz Štandreža (Elvira Chibai), zbor šole Ivan Trinko iz Gorice (Stanko Jericijo) in otroški zbor Sovodnje (Loredana Peteani). Občinstvo je nagovorila predstavnica Združenja Anka Černic in poudarila pomen slovenske pete besede tudi pri ohranjanju naše bitnosti.

Na sliki otroški zbor iz Doberdoba. (Foto Pavšič)

Trije ranjeni na Krminskem v nočnih prometnih nesrečah

V noči na soboto sta se na Krminskem pripetili dve lažji prometni nesreči. Okrog poltretje ure je v Bračanu 62-letni Alfonso Petrin iz Gradišča, Borgo M. Maddalena 40 iz še nepojasnjenih vzrokov trčil s svojim avtomobilom v dostavno vozilo mlekarkega podjetja Silp, ki je bilo ustavljeno na desnem robu ceste. Petrina so sprejeli v kirurški oddelek goriške splošne bolnišnice, kjer se bo moral zdraviti zaradi močnega udarca v obraz in v levo koleno 25 dni.

Nekaj pred eno uro je pri Krminu avtomobil alfa 33, ki ga je upravljal 34-letni Renzo Tonut iz Koprivnega, Ul. Roma 6, najverjetneje zaradi previšoke hitrosti zaneslo na drugo stran cestišča. Vanj je trčila fiesta, ki je privozila iz nasprotni strani in za volanom katere je sedel 21-letni Alessio Radigna iz Moša, Ul. 24 Maggio 10. V goriški splošni bolnišnici so obema voznikoma nudili le prvo pomoč. Gmotna škoda na avtomobilih je precejšnja. Vzroke obeh nesreč preiskujejo karabinjerji iz Gradišča.

12.15 v drugem sklicu na trgovskem zavodu Ivan Cankar.

SPD Gorica obvešča, da še sprejemajo prijave za tečaj smučanja za začetnike in v nadaljevalni tečaj. Prijave na sedežu društva in v trgovini Baucon.

Silvestrovanje društva slovenskih upokojencev iz Gorice bo v četrtek, 28. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Ob odlični silvestrski večerji bosta za veselo razpoloženje poskrbela tamburaški orkester in ženski trio Slavček iz Trbovelj. Vpisovanje na sedežu društva 14. in 21. t. m. od 10. do 11. ure in pri poverjenikih po vaseh do vključno 21. decembra. Vstop samo z vabili.

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje priredi silvestrovanje v osnovni šoli v Dolu. Vpisujeta Ettore Moro in Marjo Semolič do vključno 20. decembra.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 3.12. do 9.12.1989

RODILI SO SE: Jessica Candotti, Giacomo Giovanni Chiafele, Tadej Lango, Marco Maniaco, Andrea Tunj, Denise Devetak, Margherita Malaman, Mauro Peric.

UMRLI SO: 83-letna upokojenka Teodora Perin vd. Iaconcig, 81-letna upokojenka Margherita Silvestri, 80-letna gospodična Luisa De Modena, 80-letni invalid Onofrio Vidoz, 71-letna gospodinja Irena Lapagna, 63-letna gospodinja Dinora Volpato, 88-letna Rosalia Marassi, 88-letna upokojenka Katarina Krasna, 87-letna gospodinja Elisabetta Del Neri, 81-letni trgovec Ferruccio Morterra, 78-letna upokojenka Maria Bigot, 34-letna profesorica Laura Bozzini por. Meden, 86-letni Icilio Cervo.

OKLICI: trgovski potnik Francesco Averna in tajnica Emanuela Pavisi, policaj Claudio Sinicco in uslužbenka Vanda Turus.

POROČILA STA SE: kmet Mauro Lorenzutti in gospodinja Adriana Olivo.

razna obvestila

Slovenska ljudska knjižnica D. Feigel sporoča, da bodo jutri, 11. t. m., njeni prostori zaprti.

Sindikat slovenske šole - tajništvo Gorica sporoča, da bo redni občni zbor v petek, 15. t. m., ob 12.00 v prvem in ob

Društvo FB Sedej Števerjan

vabi v torek, 12. t. m., ob 20.30 na srečanje s planinskim društvom CAI iz Gorice, ki bo v Sedejevem domu. Na sporedu je predvajanje diapozitivov in razgovor.

V petek, 15. decembra 1989, ob 20.30

Novoletni koncert

"VOŠČILO S PESMIJO"

nastopa oktet "Vrtnica" iz Nove Gorice

-Vabljeni!

V ponedeljek, 11. decembra,
ob 18. uri v galeriji Kulturnega doma

EVGEN BAVČAR

ODPRTJE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE

Razstava bo odprta do 21. decembra 1989

S
M
R
e
K
K

26. 12. ŠTEFANOVANJE V DEVINU
Z ANSAMBLOM HAPPY DAY

31. 12. "POVRATEK V ...90"
v Kulturnem domu

ŽENSKI BUTIK

SILVIA

DECEMBRA MESECA SMO ODPRTI TUDI OB NEDELJAH IN PONEDELJKIH.

VSEM OBISKOVALCEM DARILCE ZA VESEL BOŽIČ

GORICA - Ul. Boccaccio 2 - Tel. (0481) 33224

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Praznovala ga je te dni v bolnici Janeza od Boga Stoti jubilej Ane Ribičič

Prve, ki so ji voščile ob tako visokem življenjskem jubileju so bile njene prijateljice, ki z njo kramljajo ter delijo lepe in bolj žalostne trenutke v bolnišnici sv. Janeza od Boga v Gorici. Kaj kmalu pa so se okoli nje zbrali še bolničarji, zdravniki in pomožna osebja bolnišnice, odgovorni v kuhinji pa so ji prinesli sladice in peneče se vino. Kasneje so se jubilanke pridružili sorodniki, naslednjega dne pa je čakala še obisk nečaka, Mitje Ribičiča, bivšega predsednika jugoslovanske vlade in znanega političnega delavca. Tako je Ana Ribičič praznovala svoj povsem častitljiv in zavidljiv jubilej - stoti rojstni dan.

Kljub stotim letom je Ana Ribičič povsem čila, čeravno ima nekaj težav s sluhom, tako da ji moraš tudi najbolj zaupne stvari povedati na glas. V bolnišnici pa so nam povedali, da rada bere, še najbolj pisma, ki jih pošiljajo njeni nekdajni učenci.

Jubilantka je po rodu Istranka. V domačem kraju je dokončala osnovno šolo nakar je obiskovala učiteljske. Službovanje pa je začela v Brdih, kjer je dočakala prvo svetovno vojno. Samo zaradi znanja treh jezikov (slovenščine, italijanščine in nemščine) je morala presedeti več časa v zapori na goriskem gradu, kjer je takratnim oblastem služila kot prevajalka.

V času med obema vojnama se je posvetila poučevanju, čeravno je prosti čas uporabila za izlete v oddaljene in neznane kraje. Sama pravi, da je pri 77 letih odpotovala v Afriko na safari. Čas za poučevanje in navdušenje za potovanja sta jo prevzela v celoti, tako da si ni ustvarila svoje dru-

žine. Sicer pa je ljubezen do bližnjega bila vedno njena značilnost in tega so se lahko prepričali nekateri prebivalci iz okolice Rietija, kamor se je odselila med drugo svetovno vojno, ki jih je rešila koncentracijskih taborišč.

Na sliki (foto Visintin) Ana Ribičič s sorodniki in osebjem bolnišnice ob praznovanju stotega rojstnega dne.

V soboto in nedeljo v Sovodnjah

KŠD Vipava pripravlja kotalkarsko akademijo

Prodoren uspeh, ki so ga bili deležni mladi predstavniki kotalkarskega društva Vipava s Peči ob nastopu v goriskem Kulturnem domu, nam daje zagotovilo, da bomo prihodnjo soboto in nedeljo prisostvovali prav tako zanimivim ekshibicijam na kotalkah ob priložnosti tradicionalne revije, ki jo društvo Vipava redno prireja ob koncu leta.

Vsi tisti, ki niso prišli na kotalkarski večer v Gorici ob praznovanju obletnice Kulturnega doma, bodo imeli priložnost, da si ogledajo zanimiv spored, ki ga bo skupina mladih izvedla pod vodstvom trenerk Nade Devetak in Marize Florenin.

Spored obeh nastopov bo obsegal kar precej točk. Ob nastopu posameznic in parov, bodo ponovili program, ki smo si ga ogledali na nedavni reviji v Gorici, ob tem pa bodo gledalcem pripravili še kakšno presenečenje. Spored bodo zaključili s tradicionalno božično točko, ki - kot nam zagotavljajo - bo letos povsem sugestivna in zanimiva.

Ob tem pa bodo prireditelji poskrbeli, da tudi sovođenjsko občinstvo lahko neposredno spoznalo velike kotalkarske sposobnosti letošnjega svetovnega podprvaka v kombinaciji Sama Kokorovca. Zaradi drugih obveznosti bo Samo nastopil le na sobotni prireditvi.

Sobotna kotalkarska revija se bo v sovođenjski telovadnici začela ob 20.30, program nedeljske akademije pa bo na vrsti ob 17.30.

Na sliki kotalkarski par med nastopom v Kulturnem domu. (Foto Pavšič)

Občinski svet v Sovodnjah razdelil prispevke domačim društvom

Za društva 14 milijonov

Na seji govor tudi o potrebi po odprtju lekarne v občini

Kulturna in športna društva, ki delujejo na območju sovođenjske občine bodo prejela za 13,7 milijona lir denarnih prispevkov. Sklep v tem smislu so sprejeli na zadnji seji občinskega sveta. Osem milijonov lir bodo prejela kulturna društva, 5,7 milijona lir pa športna društva.

V prvi skupini je devet prejemnikov, v drugi pa trije. Prispevki bodo sledeči: KD Danica 1,1 milijona lir, SKD Vipava 1,7 milijona lir, KD Sovodnje 1,3 milijona, zbor Rupa-Peč 1,25 milijona, KD Skala 1,6 milijona, sekcija krvodajalcev 300 tisoč lir, Kraški krti 500 tisoč lir, sekcija VZPI-ANPI Peč, Gabrje, Rupa 100 tisoč lir, sekcija VZPI-ANPI Vrh 100 tisoč lir.

Porazdelitev prispevkov med športnimi društvi je sledeča: ŠD Sovodnje 3,5 milijona, ŠZ Soča 2 milijona, ribiško društvo Vipava 200 tisoč lir.

Na omenjeni seji so svetovalci vzeli v pretres tudi vprašanje odprtja lekarne v Sovodnjah. Načelnik svetovalske skupine Občinske enotnosti, Rafko Butkovič, je namreč že pred dnevi predložil županu seznam nad dvesto podpisov sovođenjskih občanov, ki se zavzemajo za čimprejšnjo odprtje lekarne v Sovodnjah.

Butkovič je dejal, da občutijo potrebo po odprtju lekarne zlasti starejši občani in taki, ki nimajo lastnega prevoznega sredstva. Odprtje lekarne pomeni nekaj družbeni servis in si je treba zato na vso moč prizadevati, da se ta servis zagotovi.

Butkovič je še dejal, da se občina s sklepom junija letos ni odpovedala lekarni, ampak, predvsem zaradi nesprejemljivih finančnih bremen, ki bi bile s tem povezane, prednostni pravici, da sama odpre lekarno.

Butkovič je predlagal, naj bi župan, oziroma občinska uprava, pri KZE storili primerne ukrepe in zahtevali čimprejšnjo odprtje lekarne.

Predlagal je tudi odobritev posebnega dokumenta v zvezi s tem vprašanjem.

Še danes pokušnja penečih se vin

Drevi bodo zaprli letošnjo nagradno razstavo deželnih penečih se vin in žganj, ki so jo priredili v Gradišču v palači Provveditori Veneti v Ul. Bergamas. Razstavo je v prejšnjih dneh obiskalo dosti ljudi, kdor tega še ni storil pa ima priložnost še danes od 10. do 13. in od 16. do 22. ure.

»Musical« v Verdiju

Jutri ob 20.30 bo v Verdijevem gledališču gostovala gledališka skupina della Rancia, ki bo uprizorila Ashmanov in Menkenov "musical" La piccola bottega degli orrori. V glavnih vlogah nastopajo Giampiero Ingrassia, Edi Angelillo, Guglielmo Ferrara in Cesare Bocci. Glasbena igra sodi v letošnji abonma deželnega gledališča.

Plesni maraton

Danes od 10. ure dalje in vse do večera bo v športni palači v Podgori na sporedu plesno tekmovanje za trofejo mesta Gorice, ki ga prireja plesni klub Diamante. V tangu, sambu, rumbi, valčku itd. se bodo pomerili najboljši plesni pari iz raznih italijanskih krajev in iz Slovenije. Vstop je prost.

Na srečanju v petek poudarili te smernice

Goriški jezuiti ubrali pot sožitja in dialoga v mestu

Goriški jezuiti odločno ubirajo pot zблиževanja med Slovenci in Italijani, tako kar zadeva odnose s Slovenijo kot tudi sožitje v našem mestu. To je osnovno sporočilo s srečanja bivših gojencev jezuitskega centra Stella Matutina. Srečanja, ki so mu prisostvovali nekateri predstavniki oblasti vključno z županom Scaranom, sta se udeležila predstojnika jezuitov v Italiji pater Federico Lombardi in Slovenije pater Lojze Bratina. Z njima sta bila župnik Vincenzo Serafin, ki vodi goriški jezuitski center in pater Marko Rupnik, ki v njem zbira slovensko in italijansko mladino. Center bo še naprej ostal izobraževalno središče v smislu jezuitske tradicije, je povedal pater Lombardi, toda obenem bo kraj zблиževanja in dialoga med slovensko in italijansko dušo tega mesta ter nekaj mostov proti vzhodu. V skladu s temi smernicami je srečanje v Stelli Matutini potekalo dvojezično, saj je zbor, v katerem so mladi obeh narodnosti, pel slovenske in italijanske pesmi.

EXPERT GORICA

VOŠČI VESEL BOŽIČ

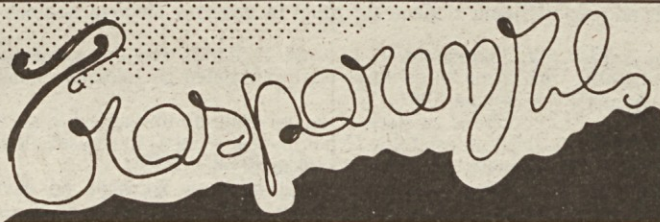
S ČUDEŽNIMI CENAMI, KI JIH DOBITE V NOvem KATALOGU EXPERT PRI

RIAVEZ RADIO GORICA - UL. CRISPI 15

ODPRTO VSAKO NEDELJO IN PONEDELJEK V DECEMBRU

EXPERT SE IZPLAČA

KAKOVOST JAMČIJO PRESTIŽNI PROIZVAJALCI, CENE SO ZMERNE IN KAR JE NAJVAŽNEJŠE NAŠ SERVIS: DOSTAVA NA DOM, NAMESTITEV IN DEMONSTRACIJA. POMOČ PRODAJALNE PRI SERVISIRANJU. GARANCIJA DO 3 LET PRI VSEH ARTIKLIH. MAGIC KREDIT. NAČIN PLAČEVANJA NA OBROKE

"TRASPARENZE" Zorzenon B. & Tabai M. s.d.f.
Gorica - Korzo Verdi 61 - Tel. (0481) 33324

PHILIPS NAGLUŠNOST

Nova dimenzija

Miniaturne akustične proteze

Brezplačni preizkusi sluha in demonstracije vsak četrtek zjutraj od 9. do 12.30 v lekarni Providenti na Travniku 34 v Gorici
INFORMACIJE: Tel. (0481) 46983

RANK XEROX

DECEMBER '89 - JANUAR '90

FOTOKOPIRNI STROJ z elektronskim digitalnim števčcem, predal za 100 listov papirja, možnost sprednje in hrbtne kopije, izredno tih 1.390.000 lir + IVA

TELEFAX Z ATESTOM SIP 1.390.000 lir + IVA

L O G. O. S. GORICA - Ul. Trieste
Tel. (0481) 20040 - Fax (ECM) 20265

primorski dnevnik

PREDNAROČNINA ZA LETO 1990

Vsi prednaročniki prejmejo v dar knjigo IZ MORJA V PONEV Marjuče Offizie

Celoletna 192.000 lir
Mesečna 20.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 192.000 + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1990. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 240.000 + 500 lir kolka.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno male oglase in čestitke.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZIT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

0481-387333

NEPOSREDNA ZVEZA PRESTI AUTO

S klicem na to številko boš dobil katerokoli pojasnilo v zvezi s posojili PRESTIAUTO

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

A.W.S. GORICA

Krstna uprizoritev komedije Marija Čuka Lepo je v naši domovini biti v SSG

Bolj za hec kot zares

V Slovenskem stalnem gledališču v Trstu je novo slovensko dramsko besedilo, komedijo pesnika Marija Čuka Lepo je v naši domovini biti — na sceni Marjana Kravosa in v kostumih Marije Vidau ter ob glasbi Borisa Devetaka — režijsko krstil in izoblikoval Jože Babič.

Pred nekakšnim šotorskim Triglavom v ozadju, med kraško obokanimi vrati, odprtimi — zaprta so v kotu, masivna, takšna za posebno sobo za »delanje politike«, so razpeti zastorčki. Na njih so naslikane kosti. Ampak ni tako hudo. Ne gre za zagrizeno obiranje kosti. Bolj za zbir v prizorčke zaokroženih družinskih, družabnih in političnih šal. In tako kot je v šalah primerno — za tipologijo (in njene komične učinke), ne pa za kakšne anekdote, ki bi bile bolj ali manj strupeno zasukane iz življenja.

Na odru vidimo predsednika zveze UŠI in predsednika zveze KRSTE, se pravi predstavnika dvoje politik, dveh strank, torej tako kot v Cankarjevem Za narodov blagor, ampak s tem se podobnost z zajedljivim, bridkim in analitičnim Cankarjem tudi konča. V igrici Marija Čuka gre v bistvu le bolj za hec kot zares. Še največ sarkazma je v sočnih songih. V nekaj kot skeči zasnovanih prizorih je humoristično skicirano družinsko-politično razmerje med obema političkoma, ki sta kajpak politika »tu(in)tama«, slovenšne cele skratka, pri čemer sta njuni politični barvi, kaj šele prepričanje, popolnoma nepomembni, popolnoma zamenljivi. Kar šteje, so njuni docela privatni in poniglavi apetiti po oblasti in materialnih zadevah. Sta, po domače povedano in z besedami avtorja: »brez jajc«, kar praktično dokazuje tudi ena izmed sprog, za oba, seveda. In tako pri iskanju skupnega simbola, ki naj bi »ljudstvo združil«, praktična gospa popolnoma upravičeno izlišči sprejem jajca kot simbola.

S spretno dramatično in režiserjevo domisljico pa se razkrinkavanje likov na odru sprevrže še v raz-

krinkavanje dvojne in licemske pa kajpak enako egoistične, zasebno koristoljubne morale tudi občinstva in samih igralcev, ko se z nastopom Gospoda iz publikuma ogledalo obrne v dvorano in obenem »sprivatizira« igralce. Ti začno govoriti o gledališču kot »ogledalu« itd., a kaj hitro končajo pri svojih lastnih praktičnih interesih... Najučinkovitejši in najbolj komično sproščujoči moment cele predstave — ta »potujitveni efekt«. Bolj ogledalce kot ogledalo je naravnano humorno, čeprav bi prej povedano mogoče dalo slutiti, da gre tudi za žolčen cinizem. Tega ni, je pa blaga, mogoče kdaj na trenutke še rahlo grenka (avto)humornost. Občinstvo jo je sprejemalo z vedrim smehom. Še najbolj takrat, ko je bil ta humor bolj mimogrede, v sprotnih domislicah in detajlih situacij, tipov, jezika, zlasti narečja (tudi v njem se je pokazala ljubezniva ironičnost).

Za uspešno zabavnost skeča in njegovih kabaretnih točk so odločilno prispevali režija — njen tempo, lahkotnost, igrivost označevanja — in igralci, ki so očitno uživali v svoji šaljivosti in tako v norčavo razpoloženje pritegnili občinstvo. Izvrsten Rapsod in povezovalac, komedijantsko izmuzljiv Vladimir Jurc, nastopaško voitel Šušnik Adrijana Rutje, zvijonski Debušnik Livija Bogatca, za svoj cilj brez ovinkov iznajdljiva Dora Mirande Caharija, damsko in sitno avtoritarna Žida Maje Blagovič, sočno mediteranski fantalin Janko Franka Korošca, najstniško v navnosti in samoljubnosti pristrčna Metka Irene Zubalič, avtoritarni reprezentant abonmajske morale Gledalec Alojza Miliča, gostilničar iz obrščakovske tradicije Antona Petjeta, žurnalist Silvijska Kobala s komičnimi tipskimi oznakami; za mlzanscensko razigrano glasbeno spremljavo v živo je poskrbel Virtuoz Aljoše Starca.

Čeprav tenko, hitro pokvarljivo gledališko blago, je predstava svoj hip napolnila s smehom.

VENO TAUFER

Politična »angažiranost« tople tutamske postelje

V komediji Marija Čuka Lepo je v naši domovini biti se je ideja o enotnem tutamskem simbolu — jajcih — porodila kar v postelji. Na sliki (foto Montenegro) z leve: Adrijan Rustja (Marko Šušnik), Miranda Caharija (Dora Šušnik) in Livij Bogatec (Ernesto Debušnik).

Mnenja gledalcev po četrtkovi premieri Čukove komedije Lepo, živahno, zabavno...

Po petminutnem premierskem aplavzu smo nekatere gledalce vprašali za mnenje o Čukovem prvcu Lepo je v naši domovini biti.

Klavdij Palčič: Delo je živahno, tekoče. Zanimivo, ker vsebuje mnogo elementov iz našega življenja. Polno humornih situacij, v katerih vsak lahko išče povezavo z realnim življenjem. To je vsekakor zabavno in po svoje jemlje realnosti dramatičnost.

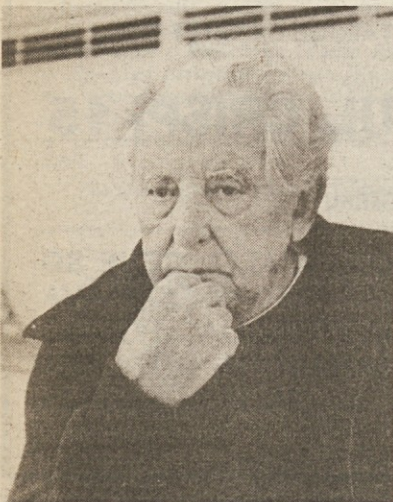
Vera Vesel: Komedija je bila po mojem mnenju zelo prijetna, živahna. Glasba je zelo lepa, vseh so mi bili tudi teksti pesmi. Skratka, zabavala sem se, pa čeprav bi se lahko izognili kakšnemu prostaškemu izrazu.

Marino Košuta: Delo Marija Čuka je lepo, iz njega veje svežina. Vsakdo od nas je komedijo še posebej podoživljal, ker je lahko v njej individualiziral košček naše vsakdanjosti. Komedijo gre sprejeti v smislu ocene realnosti in želje, hotenja po novih odnosih.

Eda Baša: Komedija je močno lokalno obarvana, zato je bila zame, ki že trideset let živim v Milanu tudi malce težko razumljiva. Močno sem morala paziti, da sem dojela vse, kar je želel avtor povedati jamejcem. Vsekakor pa je bilo delo zelo zabavno, prijetno in bi ga še rada gledala.

Nadja Dolhar: Odlično! Lepšega simbola si Slovenci ne moremo izbrati.

Umrl je slikar Hans Hartung

V starosti 85 let je včeraj v francoskem mestu Antibes umrl Hans Hartung, eden od očetov tako imenovane abstraktnega slikarstva. Rodil se je v Leipzigu, pred drugo svetovno vojno pa je pribežal v Francijo, da bi se izognil roki Gestapa.

Za njegovo ustvarjanje je bila značilna velika lirčnost, ki je izžarevala iz njegovih gigantskih slik. Umrl je prav med pripravami na veliko retrospektivno razstavo, ki jo bodo prihodnje leto odprli v njegovem rodnem mestu.

Jutri v Kulturnem domu v Gorici odprtje fotografske razstave Evgena Bavčarja »Gledamo z očmi, vidimo pa z možgani«

V goriškem Kulturnem domu bo od jutri dalje razstavljal fotograf Evgen Bavčar, eden redkih fotografov, ki je popolnoma slep.

Evgen Bavčar je star 43 let in čeprav je od rane mladosti slep, ga zanimajo umetnost, estetika umetnosti in še posebej fotografija, ki ji posveča velik del svojega življenja. Fotografira morje, pokrajino, Pariz, kjer živi že vrsto let, in še posebej ga zanimajo portreti ljudi. Nedavno od tega so njegove fotografije bile razstavljene na novogoriškem in sicer v Kanalu ob Soči, kjer je razstava žela dober uspeh, saj si jo je ogledalo precejšnje število ob-

skovalcev. Sedaj pa je na vrsti zamejski prostor in sicer najprej Gorica, nato pa v naslednjih mesecih še Koroška, po vsej verjetnosti Celovec.

Doslej je namreč Bavčar razstavljal tudi drugod po svetu, še posebej v Evropi. Za svoje delo je prejel tudi priznanje, ki je vredno velikega mojstra. Konec minulega leta, ko je bil v pariških muzejih in galerijah mesec fotografije, so organizatorji Bavčarja imenovali za uradnega fotografa. In Evgen Bavčar v svojem črnem, širokokrajnem klobuku in rdečem šalu je fotografiral kar na štiridesetih otvoritvah, fotogra-

firal le po posluhu z notranjim vide-njem, ki pa je presenetljivo avtentično s praviimi fotografijami, ki so za izgled res velikim mojstrom. Vabijo ga vsepovsod in Evgen Bavčar je napravil doslej na stotine fotografij, ki so vzorno urejene in pomenijo velik dokument časa.

Fotograf Evgen Bavčar je doma iz Lokavca pri Vipavi na Primorskem. Ko je končal gimnazijo, je odpotoval v Pariz in na Sorboni, znani pariški univerzi, vpisal študij estetike. Leta 1976 je napravil doktorat. Državni doktorat, ki ga pripravlja ravno v tem času, pa je najvišja možna stopnja izborazbe v Franciji in pomeni tudi mednarodno uveljavitev.

Evgen, slovenski rojak v Parizu, se vedno znova in radevolje vrača domov v svoj Lokavec po nove in nove navdihe, na tisti edini košček sveta, ki ga je videl, preden ga je doletela slepota.

Naj k zgorjem še dodamo nekaj Bavčarjevih misli v zvezi z njegovim delom in mišljenjem: »Gledamo z očmi in vidimo z možgani,« pravi Bavčar, »navadil sem se na takšno življenje, in če ne bi fotografiral, bi počel kaj podobnega, saj me kar naprej preganjajo prividi nevidnega sveta, ki sem ga doživel, ko sem bil še otrok. Umetnost, s katero se ukvarjam, mi daje dovolj notranjega veselja in izpolnjuje moje življenje. Fotografija je nakaj kakor neminljiva strast in vsakega posnetka se znova veselim.«

O Evgenu Bavčarju je bil narejen tudi film Narcis brez zrcala (o filmu poročamo na drugem mestu). Ta film bo v Gorici jutri ob 18. uri.

Naj v zaključku še navedimo naslednjo Bavčarjevo misel: »Tudi Beethoven je pisal glasbo, pa je bil gluh. Zakaj ne bi slep človek fotografiral, saj je videnje tudi tisto, kar se preprosto ne vidi...« (I)

Evgen Bavčar

Otvoritev fotografske razstave Evgena Bavčarja bo v Galeriji Kulturni dom v Gorici jutri ob 18. uri.

Naj v zaključku še navedimo naslednjo Bavčarjevo misel: »Tudi Beethoven je pisal glasbo, pa je bil gluh. Zakaj ne bi slep človek fotografiral, saj je videnje tudi tisto, kar se preprosto ne vidi...« (I)

Dokumentarec Narcis brez zrcala

V okviru razstave fotografa Evgena Bavčarja, ki bo v goriškem Kulturnem domu od jutri do 21. decembra 1989, bo Kinoatelj Gorica predvajal tudi film Narcis brez zrcala, ki pripoveduje o življenju slepega fotografa in projicira njegove poglede na svet.

Film je pravzaprav TV dokumentarec, ki traja 42 minut, scenarij katerega je napisala Helena Koder, režiral pa Mitja Milavec. Proizvajalec pa Uredništvo dokumentarnega programa TV Ljubljana (1987).

Narcis brez zrcala, to podoba je za slepe v svojem eseju ob uprizoritvi Slepcev v Parizu uporabil slovenski filozof in estetolog Evgen Bavčar (r. 1946) in zapisal: »V njih se lahko prepoznate in prepoznate tudi njih kot svoj skriti obraz.«

To globoko spoznanje je Evgen Bavčar izrekel iz lastne izkušnje: od davnih otroških let je slep. Slep med videčimi se je odločil za pot intelektualca in se je, ko so mu kot invalidu možnosti izobraženja doma postale pretesne, odpravil v svet. V Parizu se je posvetil podiplomskemu študiju estetike in zdaj je pogodbeni svetovalec francoskega raziskovalnega središča CNRS, a čeprav že petnajst let živi v Parizu, iz Slovenije ni nikoli resnično odšel.

Film Narcis brez zrcala je bil v letu 1987 izbran kot dokumentarec meseca.

Draguljarna - urarna
moderna in antična
Gold Emotion
F. Blasi
Trst - Capo di Piazza 2 (Trg Unità)
Tel. 040164007

BACCARA
Dolores Ghirardi
darila
bomboniere
bižuterija
v mesecu decembru
bo trgovina odprta
tudi ob nedeljah in ponedeljkih
Trst - Ul. Barbariga 11/c - 040/422121

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!
Segulin
foto kino optika
TRST Ul. Mazzini 51 040/233361

Drage silvestrske cene na mrazu in na toplem

Oddih na smučeh, v Berlinu in v Karibih

Mnogi si privoščijo božične in novoletne počitnice. Ljubitelji smučarskih športov so si že pred časom zagotovili prostor v hotelih ter zasebnih prenočiščih. Teh je zelo veliko v vseh alpskih deželah. Cene penzionov so v tem času najvišje. Kdor bo v turističnem kraju preživel zadnji dan leta, ta mora običajni ceni dodati še obvezno visoko ceno silvestrske večerje. V poštrev v teh dveh tednih pridejo še zlasti tisti ljudje, ki imajo otroke v šolah. Ti bodo izkoristili dvotedenske šolske počitnice.

Na letovanje seveda gredo vsi tisti, ki si lahko privoščijo nekaj dni počitnic. Vsi ne gredo v hotel. Veliko ljudi ima vikendice v gorah.

Veliko ljudi gre za to priložnost v tople kraje, v Afriko, na otoke v Karibskem morju, v oddaljene kraje Južne Azije, na otoke v Indijskem oceanu. Tudi v teh primerih so cene precej višje od običajnih. V toplih turističnih krajih na drugih kontinentih se je visoka sezona komaj začela in bo trajala tja do aprila oziroma maja prihodnjega leta. Nizko sezono imajo v teh krajih poleti in jeseni. To ni nič čudnega, saj v tople kraje pozimi odhajajo ljudje iz Evrope in iz Severne Amerike, takšni ljudje, ki si želijo preživeti nekaj tednov na toplem, daleč od mraza, snega in vetra, ki ga doma imajo na pretek.

Cene v poletnih mesecih niso kdovekak visoke, če seveda izvzamemo denar, ki ga je treba porabiti za potovanje z letalom. Visoke pa so penzijske in hotelske

Palme, peščena plaža in čisto morje na otoku Mauritius

cene v zimskem času, najbrž kar pretirano visoke v času božičnih in novoletnih počitnic. Tudi v teh toplih krajih velja isto pravilo kot v smučarskih krajih v Alpah.

Sicer pa ni, da bi se zaradi tega preveč vznemirjali, saj so bila mesta na letalih in v hotelih razprodana že pred časom. Na voljo so prosta mesta za tiste, ki žele na počitnice čez veliko lužo od druge polovice januarja dalje.

V prejšnjih letih se je veliko ljudi ob novem letu za nekaj dni podajalo v London, Pariz, Amsterdam, Madrid in tudi Lizbono. Ti turisti si ne želijo miru, saj v ta velika mesta gredo, da bi si tam ogledali kak muzej (ti so odprti tudi v teh prazničnih dneh) in da bi videli kako Parizani, Londončani in prebivalci drugih velikih mest preživijo prehod iz starega v novo leto. Ta ni najbrž različen od

tistega v Trstu, Gorici ali kakem drugem mestu pri nas.

Le maloštevilni so doslej odhajali na tako nekajdnevno počitnikovanje v Moskvo, Leningrad, na Dunaj in v Budimpešto. Še najraje so novoletni turisti odhajali na Dunaj (seveda če so si pravočasno priskrbeli vstopnico za novoletni koncert v Domu dunajskih ljubiteljev glasbe) in tudi v Budimpešto,

kjer so preživeli nekaj prijetnih večerov ob glasbi ciganske muzike. Pogumnejši so se napotili v Moskvo in Leningrad. Znano je, da je v teh dveh mestih kot v drugih na Evropskem severu, v tem času zelo mraz.

Politični dogodki zadnjih mesecev pa so vzbudili več zanimanja za potovanja v Sovjetsko zvezo in v vse vzhodnoevropske države. Še zlasti mlade ljudi v tem trenutku mikata Berlin in Praga. Marsikdo se je s prijatelji že domenil, da bo z avtomobilom šel v eno teh dveh mest. Mladi žele videti kakšen je dandanašnji položaj v teh dveh mestih, v katerih se je v zadnjih tednih zgodilo toliko nepredvidenih stvari. Obstaja sicer nevarnost, da bo v te dve mesti v zadnjih dneh letošnjega leta odšlo veliko mladih iz vseh evropskih držav. Radovedni so Italijani in Francozi, Španci in Nemci. Obstaja nevarnost, smo zapisali. Nevarnost je v tem, da mladi potniki v teh krajih ne bodo dobili prenočišča, če si ga niso že prej zagotovili pri prijatelju ali v hotelu. Hotelov je namreč v teh krajih malo, turizem ni še kdovekak razvit za razliko od Budimpešte. Zaradi tega je nevarnost, da marsikdo ne bo dobil primerne prenočišča. V krajih, kjer imaš v zimskih nočeh deset ali še več stopinj pod ničlo, pa ni prijetno prenočiti na ulici ali v avtomobilu. Zaradi tega si dovolimo svetovati vsem tistim, ki čez nekaj tednov žele v gori omenjene kraje, da si zagotovo poskrbijo za prenočišča, sicer pa jim silvestrovanje ne bo kdovekak prišlo.

Svobodni poleti v Evropi

Pred nekaj tedni so za nekaj odstotkov poskočile cene italijanskih notranjih letalskih prevozov. To nas je nekoliko začudilo, saj so cene za letalske prevoze v Italiji nekoliko višje od tistih, ki veljajo v drugih evropskih državah. Višje so seveda cene mednarodnih letalskih prevozov. Te pa je z lahkoto mogoče obiti s tem, da kupimo listek za čarterske polete, ki so že dokaj redni, ne več občasni. Če pogledamo cenike tujih letalskih prevoznikov, še zlasti francoskih in angleških, bomo lahko ugotovili, da lahko na marsikateri progi prištedimo sto in še več tisočakov lir, če se poslužimo njihovih uslug. To je mogoče ker iz Pariza in Londona letala vzletajo v smeri vseh kontinentov. Letal je veliko, prometa prav tako veliko. Cene pa so sorazmerno nizke.

Cene letalskih prevozov med Italijo in drugimi evropskimi državami so sorazmerno visoke. Po obstoječih sporazumih tuji prevoznik, ki bi želel znižati cene, mora dobiti pristanek vodilnega prevoznika v drugi državi.

Nekatera nacionalna podjetja nočejo ugoditi željam tujega podjetja.

Pred nekaj dnevi so se v Bruslju sestali člani Evropskega sveta za prevoze. Po dolgem odlašanju so dosegli sporazum o sprostitvi cen tja do leta 1992. En sam partner ne bo takrat mogel blokirati želje drugega po znižanju cen. Zaradi tega lahko pričakujemo, da bodo letalska podjetja čez tri leta pričela močno konkurirati med seboj. Pričakovati je 20-odstotno znižanje cen. Več bo poletov. Sedaj je treba v Italiji dobiti soglasje posebnega urada Civilavia na ministrstvu za prevoze, da tuja letalska družba uvede progo s pristankom ne enem od italijanskih letališč. Čez nekaj let bodo letalske družbe to lahko delale brez omejitev. V Evropi je danes veliko prevoznikov, ki imajo čarterska letala. Pri tem bodo najbolj prizadete nacionalne letalske družbe v nekaterih državah. Ponekod so že v prenovi. Drugi morajo s tem šele začeti. Potniki bodo od tega imeli največjo korist, saj bodo na tak način odpravljeni dosednji monopoli.

Idrijski rudnik spremenijo v muzej?

Grad v Idriji je edini na Slovenskem, ki ni bil nikdar graščakova last. Zgradila ga je leta 1527 rudniška gospodarka. V njem je že dolgo let muzej idrijske zgodovine. Na velikem dvorišču so postavljeni veliki stroji, ki so jih nekoč uporabljali rudniški delavci.

V Idriji so živorebrno rudo pričeli odkopavati v letu 1490. Prihodnje leto bodo praznovali 500-letnico. To bodo naredili čeprav sedaj živega srebra v Idriji ne kopljejo več. Že pred nekaj leti so rudnik zaprli. V njem delavci že več časa postavljajo varnostne naprave.

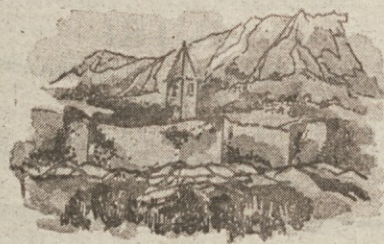
V popravilu je tudi grad. Obnoviti ga nameravajo do prihodnjega jubilejnega leta. V njem nameravajo po-

staviti nekaj novih zbirk.

Nekateri bodo skušali uresničiti zamisel o muzeju v rudniku. Javnosti naj bi odprli del rudnika in ga spremenili v edinstven montanistični muzej. Njegovo podzemlje bi s turistično tranzversalo povezali s tehničnimi in drugimi spomeniki na površju.

Če bodo idrijski rudniški in muzejski delavci zamisel uresničili potem bo Idrija postala s turističnega vidika zelo privlačna. K temu je treba dodati še dela za obnovitev svojevrstnega muzeja bolnice Franja pri Cerknem. Svojevrsen muzej je tudi tiskarna Partizanskega dnevnika pod Vojskim. Idrijski kot je zanimiv tudi za izletnike.

Freske Hrastovelj na znamkah

UMETNOST '89 — FRESKE IZ HRASTOVLJA

Nedaleč od Trsta, v Slovenski Istri, so Hrastovlje. Kraj je že vso povojno dobo znan v mednarodnem svetu, odkar je domačin Jože Pohlen, akademski kipar, na stenah domače cerkvice odkril freske stare pol tisočletja. Na stenah je naslikan mrtvaški ples, ki ga najdemo še v nekaterih drugih cerkvah v Evropi. Hrastovlje so doslej edini podeželski kraj na Slovenskem, ki mu je jugoslovanska pošta posvetila kar pet znamk. Prva je bila tiskana že pred dvajsetimi leti. Serija 4 znamk je izšla 28. novembra letos. Znamke imajo nominalno vrednost 2.100, 21.000, 30.000 in 50.000 dinarjev. Grafično jih je obdelal Dimitrije Čudov. Gre za zelo lep prikaz umetnin na jugoslovanskih tleh. Jugoslovanska pošta se je specializirala v izdajanje takih znamk. Te so prava postlastica za filateliste. Jugoslovanska pošta je ob tej priložnosti izdala tudi dva ovitka prvega dne FDC. Priložnost izkoristimo zato, da našim bralcem svetujemo nedeljski izlet v Hrastovlje. Po glavni poti skozi Škofije, Dekane in Rižano je do Hrastovelj (z glavne ceste obrnemo na levo 2 km pred Kubečdom ali 2 km po Mostičju) 25 kilometrov. Za približno 5 km krajsa je pot skozi osipski mejni prehod do Črnege Kala, od tam dalje do Mostičja in zatem v Hrastovlje. Ključne cerkvice dobite pri mežnarci v hiši sredi vasi. V Mostičju pa sta dve odlični domači gostilni, kjer se bomo lahko okrepčali.

AVTONOMNA DEŽELA
FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

KOORDINACIJSKI ODBOR
UMETNE OBRTI

USTANOVA
ZA RAZVOJ OBRTNIŠTVA

TRŽAŠKA ZBORNICA ZA TRGOVINO,
INDUSTRIJO, OBRT IN KMETIJSTVO

S PRISPEVKOM TRŽAŠKE KREDITNE BANKE IN
CASSE DI RISPARMIO DI TRIESTE

7.-10. DECEMBRA 1989

urnik 10.-20.

KONGRESNI CENTER POMORSKE POSTAJE
(glavni vhod)

**VIII. PRODAJNA RAZSTAVA
UMETNE OBRTI IN DARIL**

V Rimu razkošna prireditev ob priliki žrebanja skupin za končnico svetovnega nogometnega prvenstva Lahko za Italijo, Jugoslavija proti ZRN

Na sliki (AP): Pelè in Sophia Loren s tajnikom FIFA Blatterjem med žrebanjem skupin za nogometno SP

RIM — V skladu s tradicijo spektakla za vsako ceno so v rimski športni palači izžrebali skupine za končnico svetovnega nogometnega prvenstva. Prireditve, katero so preko TV prenašali po vsem svetu, so se udeležile velike zvezde iz glasbenega, filmskega in seveda nogometnega sveta. »Na startu« so bili med drugimi Luciano Pavarotti, ki je zapel »O' sole mio«, Sophia Loren ter Gianna Nannini in Edoardo Bennato. Slednjima je bila zaupana himna italijanskega mundiala »Un'estate italiana«.

Seveda ni mogel manjkati prestižni pokal, kipec iz čistega zlata, katerega so v dvorano prinesli, medtem ko je Luciano Pavarotti pel arijo »Nessuno dorma« iz Puccinijeve opere Turandot, ki se zaključuje prav z vzklikom »Vincerò«.

S prisotnostjo pokala je prireditev prešla v živo, torej v določanje skupin. Žrebanje samo so izvedli priznani nogometni asi Pelè, Ruben Sosa, Bobby Charlton, Bruno Conti, Daniel Passarella in Karl Heinz Rumenigge.

Sestava skupin je zemljepisno res pisana, težko pa bi se posameznim četverkam dalo oznako »železnih«. Z dvema neposrednima napredovanjema v drugo kolo in z možnostmi napredovanja tudi za tretjo, je dejansko obvezna ugotovitev, da bo prva faza SP le podaljšek, ki bo preko televizijskih

prenosov polnil blagajne FIFA in kasneje državnih nogometnih zvez. Ko se bo začelo igrati, bodo tudi na vrsti obvezne polemike o stadionih. Slednje sedaj z največjo vneto gradijo ali večajo, zanimivo pa bo 19. junija preveriti, koliko gledalcev bo v Firencih na tekmi Avstrija - ZDA ali 14. junija v Bariju za tekmo Kamerun - Romunija. Italija se je znašla v družbi Avstrije, Češkoslovaške in ZDA. Vsak spodrselj bi pomenil novo Korejo (glej leto 1966!). Prvo tekmo bodo »azzurri« igrali 9. junija proti Avstriji na olimpijskem stadionu v Rimu. Italija bo nato 14. junija igrala proti ZDA, 19. pa proti Češkoslovaški.

Pritoževati se ne more niti Jugoslavija. Začela bo 10. junija v Milanu proti ZRN, katero moramo vsekakor uvrščati v krog favoritov, 14. bo v Bologni igrala proti Kolumbiji, 19. v Bologni pa proti Združenim arabskim emiratom.

Otvoritveno tekmo bosta odigrali 8. junija v Milanu Argentina in Kamerun. V tej skupini bosta še SZ in Romunija in sestava predstavlja verjetno najkakovostnejšo skupino.

Videm ko skupaj z Verono gostil skupino E. Prva tekma na stadionu »Friuli« bo 13. junija (Urugvaj - Španija). Sledila bosta nato dvoboja Koreja - Španija (17. junija) in Koreja - Urugvaj (21. junija).

24 ekip je razdeljenih v 6 skupin. V osmino finala se uvrsti 16 ekip, in sicer: prvi dve iz vsake skupine in štiri najboljše tretje uvrščene iz vsake skupine glede na naslednje kriterije: osvojene točke; v primeru enakega števila točk boljša gol razlika; v primeru tudi te izenačenosti obvelja večje število golov; v primeru tudi te izenačenosti bo odločal žreb. Osmina finala, četrtfinale, polfinale in finala za 1. in 3. mesto bodo po izločilnem sistemu.

Skupine in spored srečanj prvega dela

SKUPINA A (V RIMU IN FIRENCAH)

ITALIJA
AVSTRIJA
ZDA
ČEŠKOSLOVAŠKA

SPORED

SOBOTA, 9.6.1990
V Rimu ob 21.00
ITALIJA - AVSTRIJA
NEDELJA, 10.6.1990
V Firencih ob 17.00
ZDA - ČEŠKOSLOVAŠKA
ČETRTEK, 14.6.1990
V Rimu ob 21.00
ITALIJA - ZDA
PETEK, 15.6.1990
V Firencih ob 17.00
AVSTRIJA - ČEŠKOSLOVAŠKA
TOREK, 19.6.1990
V Rimu ob 21.00
ITALIJA - ČEŠKOSLOVAŠKA
TOREK, 19.6.1990
V Firencih ob 21.00
AVSTRIJA - ZDA

SKUPINA B (V NEAPLJU IN BARIJU)

ARGENTINA
KAMERUN
SOV. ZVEZA
ROMUNIJA

SPORED

PETEK, 8.6.1990
V Milanu ob 18.00
ARGENTINA - KAMERUN
SOBOTA, 9.6.1990
V Bariju ob 17.00
SZ - ROMUNIJA
SREDA, 13.6.1990
V Neaplju ob 21.00
ARGENTINA - SZ
ČETRTEK, 14.6.1990
V Bariju ob 21.00
KAMERUN - ROMUNIJA
PONEDELJEK, 18.6.1990
V Neaplju ob 21.00
ARGENTINA - ROMUNIJA
PONEDELJEK, 18.6.1990
V Bariju ob 21.00
KAMERUN - SZ

SKUPINA C (V TURINU IN GENOVI)

BRAZILIJA
ŠVEDSKA
KOSTARIKA
ŠKOTSKA

SPORED

NEDELJA, 10.6.1990
V Turinu ob 21.00
BRAZILIJA - ŠVEDSKA
PONEDELJEK, 11.6.1990
V Genovi ob 17.00
KOSTARIKA - ŠKOTSKA
SOBOTA, 16.6.1990
V Turinu ob 17.00
BRAZILIJA - KOSTARIKA
SOBOTA, 16.6.1990
V Genovi ob 21.00
ŠVEDSKA - ŠKOTSKA
SREDA, 20.6.1990
V Turinu ob 21.00
BRAZILIJA - ŠKOTSKA
SREDA, 20.6.1990
V Genovi ob 21.00
ŠVEDSKA - KOSTARIKA

SKUPINA D (V MILANU IN BOLOGNI)

ZAHODNA NEMČIJA
JUGOSLAVIJA
ARABSKI EMIRATI
KOLUMBIJA

SPORED

SOBOTA, 9.6.1990
V Bologni ob 21.00
ARAB. EMIRATI - KOLUMBIJA
NEDELJA, 10.6.1990
V Milanu ob 21.00
ZRN - JUGOSLAVIJA
ČETRTEK, 14.6.1990
V Bologni ob 17.00
JUGOSLAVIJA - KOLUMBIJA
PETEK, 15.6.1990
V Milanu ob 21.00
ZRN - ARAB. EMIRATI
TOREK, 19.6.1990
V Milanu ob 17.00
ZRN - KOLUMBIJA
TOREK, 19.6.1990
V Bologni ob 17.00
JUGOSLAVIJA - ARAB. EMIRATI

SKUPINA E (V VERONI IN VIDMU)

BELGIJA
JUŽNA KOREJA
URUGVAJ
ŠPANIJA

SPORED

TOREK, 12.6.1990
V Veroni ob 17.00
BELGIJA - J. KOREJA
SREDA, 13.6.1990
V Vidmu ob 17.00
URUGVAJ - ŠPANIJA
NEDELJA, 17.6.1990
V Veroni ob 21.00
BELGIJA - URUGVAJ
NEDELJA, 17.6.1990
V Vidmu ob 21.00
J. KOREJA - ŠPANIJA
ČETRTEK, 21.6.1990
V Veroni ob 17.00
BELGIJA - ŠPANIJA
ČETRTEK, 21.6.1990
V Vidmu ob 17.00
J. KOREJA - URUGVAJ

SKUPINA F (V CAGLIARIJU IN PALERMU)

ANGLIJA
IRSKA
NIZOZEMSKA
EGIPT

SPORED

PONEDELJEK, 11.6.1990
V Cagliariu ob 21.00
ANGLIJA - IRSKA
TOREK, 12.6.1990
V palermu ob 21.00
NIZOZEMSKA - EGIPT
SOBOTA, 16.6.1990
V Cagliariu ob 21.00
ANGLIJA - NIZOZEMSKA
NEDELJA, 17.6.1990
V Palermu ob 17.00
IRSKA - EGIPT
ČETRTEK, 17.6.1990
V Cagliariu ob 21.00
ANGLIJA - EGIPT
ČETRTEK, 21.6.1990
V Palermu ob 17.00
IRSKA - NIZOZEMSKA

Danes na Grezarju četrtouvrščena Reggina

Spet težko za Triestino

Triestina bo danes popoldne na Grezarju gostila doslej najboljšega nasprotnika. Reggina je namreč na četrtem mestu časnega vrstnega reda in se torej poteguje za napredovanje. Moštvo trenerja Bolchija je pravzaprav doslej najbolj prijetno presenečenje v ligi. Igra tradicionalen sistem igre, a razpolaga z nekaterimi odličnimi posamezniki, med katerimi izstopa komaj 18-letni režiser Massimo Orlando, ki ga je baje že odkupil Juventus. V gosteh je Reggina izgubila le v Cagliariju, zmagala v Messini, na drugih igriščih pa igrala neodločeno.

Novi trener Triestine Giacomini je vnesel v sistem treniranja nekaj novosti, danes pa je postavljen pred izbiro, ali v ogenj vreči tudi Di Roso in Lerdo, ki še nista povsem okrevala. Najverjetneje bosta v začetku sedela na klopi, v napadu pa bo Russo verjetno zamenjal Trombetta. Po polomu v Ancono se v tržaškem taboru ne govori o igri za zmago, toda dejstvo je, da je Triestina doslej najbolje igrala proti najmočnejšim, slabše pa s slabšimi.

DANAŠNJI SPORED: Avellino - Torino; Cagliari - Ancona; Catanzaro - Padova; Foggia - Parma; Licata - Cosenza; Messina - Como; Monza - Pescara; Pisa - Barletta; Reggina - Brescia; Triestina - Reggina.

Tudi Sampdoria - Milan

Po pomembnosti tekma v Genovi med Sampdorijo in Milanom daleč presega vsa ostala srečanja 15. kola v italijanski nogometni A ligi. Ekipi z Interjem delita drugo mesto na lestvici s štirimi točkami zaostanka za Napolijem in sta v odlični formi. Prednost Genovežanov pa je v tem, da bodo bolj spočiti, čeprav se Milan v povratni tekmi superpokala z Barcelono ni kaj prida pretegnil.

Po katastrofalni izločitvi iz pokala bo Napoli igral v Bariju, kjer nemara ne more zanesljivo računati na zmago. Še največ koristi ima lahko od tega kola Inter, ki bo gostil Genoo, ta pa je v hudi krizi.

Udinese čaka težko gostovanje v Bergamu. Tamkajšnja Atalanta se vse bolj vrača v lansko formo in se naglo približuje samemu vrhu. Trener Vi-

demčanov Mazzia se je po zmagi z Ascolijem nekoliko oddahnil, drevi pa njegovo moštvo objektivno nima dosti možnosti, čeprav bo nastopilo v popolni postavi, saj bo manjkal le diskvalificirani Bruniera.

DANAŠNJI SPORED: Ascoli - Lazio; Atalanta - Udinese; Bari - Napoli; Bologna - Lecce; Inter - Genoa; Juventus - Cesena; Roma - Cremonese; Sampdoria - Milan; Verona - Fiorentina.

Poraz Dinama

V anticipirani tekmi 18. kola (prvo povratno) v 1. jugoslovanski zvezni nogometni ligi je Spartak povsem nepričakovano po enajstmetrovkah s 7:6 premagal vodilnega zagrebškega Dinama. Po regularnem času je bil rezultat 1:1. Ljubljanska Olimpija bo po

treh zaporednih porazih igrala z Vojvodino v Novem Sadu, kjer računa na povolnejši izidi.

DANAŠNJI SPORED: Željezničar - Sarajevo; Vojvodina - Olimpija; Osijek - Budućnost; Partizan - Borac; Sloboda - Crvena zvezda; Velež - Radnički; Vardar - Rad; Hajduk - Rijeka.

Pro Gorizia v Brugneri

V nogometni meddeželni ligi bo Pro Gorizia igrala danes v Brugneri proti ekipi Centro del Mobile. V gosteh se Goričani doslej niso kdove kako izkazali, tokrat računajo na podvig. V četrtek je ekipa odigrala prijateljsko trening-tekmo z Juventino in zmagala s 3:0, v zadnjih minutah pa je na igrišče stopil tudi Massimo Branca (njegov brat Marco igra pri Udineseju), ki naj bi kmalu oblekel dres Pro Gorizie.

obvestila - obvestila

TPK SIRENA vabi svoje člane na silvestrovanje, ki bo v društvenih prostorih. Igral bo pri znanju »One man band«. Vpisovanje po tel. 422696 do vključno 22. t. m. Mesta so omejena. Pohitite!

SMUČARSKI ODESK ŠD BREG organizira zimovanje v športnem centru Cerkno od 23. do 29. decembra 1989. Vpisovanje in informacije v telovadnici v Dolini jutri, 11. decembra, od 19. do 21. ure in v torek, 12. decembra, od 19. do 21. ure. Zainteresirani naj se javijo pravočasno, ker so prostori omejeni.

ZŠSDI obvešča, da se bo plavalni tečaj v Lipici nadaljeval v torek, 12. t. m. SPDT prireja tudi letos smučarski tečaj za člane SPDT, in sicer za začetnike in tiste, ki že znajo smučati. Tečaji bodo v Ravasclettu oz. na Zoncolanu ob nedeljah, 14., 21. in 28. januarja ter 4. februarja 1990. Vpisovanje je na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3. nad.) vsak ponedeljek od 19. do 21. ure do 18. decembra vključno ter v petek, 15. decembra, od 19. do 21. ure in v soboto, 16. 12., od 10. do 14. ure. Vse informacije pri načelniku smučarskega odseka Pavlu Fachu (tel. 742488).

SPDT hkrati prireja v četrtek, 14. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul.

Sv. Frančiška 20/2. nad.) ob 20.30 tradicionalni društveni večer ob zaključku sezone. Na sporedu bo prikaz diaprozitivov z letošnjih izletov. Vabljeni! ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo prva seja novoizvoljenega glavnega in nadzornega odbora v četrtek, 14. t. m., ob 20.30 v Borovem športnem centru.

GINNASTIČNI ODESK SZ BOR sporoča, da bo v četrtek, 14. t. m., ob 15.00 v Borovem športnem centru eksperimentalni nastop v športno-ritmični gimnastiki. Nastopajo telovadke petih društev iz naše dežele in Slovenije.

Radio Opčine

Na športni nedelji po Radiu Opčine bodo neposredni prenosi s tekem Triestine, Zarje in Primorja, v studiju pa bodo komentirali jutranji nastop Krasa v Nabrežini. Za odbojko bodo na vrsti komentariji o Bor Elpru, SZ Sloga in ŠD Sokol, za košarko pa odmevi s srečanj Jadrana in Bora Radenske. V studiu bodo tudi predstavniki Krasa Trimac. Zadnja dva prispevka nosita sledeč naslov: Svetlana Makarovič: »Moj najbolj priljubljen šport je boks«; ŠK Brdina: »Elita zamejskega smučanja«.

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 10. DECEMBRA 1989
NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
14.30 v Gorici, na Rojcah: Juventina - Portuale

2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Ogleju: Aquileia - Vesna; 14.30 v Bazovici: Zarja - Ruda; 14.30 v Terzu: Terzo - Primorje

3. AMATERSKA LIGA
10.30 v Nabrežini: Aurisina - Kras; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Begliano; 14.30 v Medei: Medea - Sovodnje; 14.30 v Trebaču: Primorec - Hermada; 14.30 v Trzinu, Ul. Boito: Romana - Gaja; 14.30 v Trstu, Sv. Ivan: Stock - Breg

NARAŠČAJNIKI
10.30 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventina - San Marco Sistiana; 11.15 na Opčinah, Villaggio del Fanciullo: Azzurra - Primorje

ZAČETNIKI
9.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Isontina; 10.00 v Trstu, Sv. Ivan: Fani A - Primorje; 11.00 v Bazovici: Zarja Adriamex - Fulgor; 11.00 v Dolini: Breg - Soncini B

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI
9.30 na Opčinah: Sloga - Bor; 11.00 v Ločniku: Le Monde S. Luigi - Olympia

UNDER 18 ŽENSKÉ
11.00 na Opčinah: Sloga Koimpex - Bor Friulexport; 11.00 v Trstu, Altura: Club Altura Omse - Kontovel Electronic Shop

UNDER 16 MOŠKI

11.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Pallavolo Trieste - Sloga; 15.30 v Ronkah, Ul. Fratelli Cervi: Acli Ronchi - Tekno Progress

UNDER 16 ŽENSKÉ

9.30 v Trstu, licej Petrarca: L'Arcobaleno - Bor Friulexport; 10.00 v Gorici, Drevored 20. septembra: Olympia - Farra

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA
11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Barcolana - Cicibona

DEŽELNI MLADINCI

9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Barcolana - Kontovel

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Trstu, šola Caprin: Autosandra - Kontovel

NARAŠČAJNIKI

11.00 v Trstu, šola Marin: Servolana A - Kontovel

DEČKI

9.30 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Stefanel - Breg

ROKOMET

MOŠKA C LIGA
11.00 v Zgoniku: Kras Trimac - Nardi Vittorio Veneto

JUTRI

PONEDELJEK, 11. DECEMBRA 1989

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA
19.45 v goriškem Kulturnem domu: Dom Gometal - Pieris

Giochi Sport Sesljan 43

TEHNIKA — ELEGANCA — KAKOVOST

MLADOSTNA MODA

NAJBOLJŠE ZA SMUČANJE IN TENIS

zimske novosti 1989-90 najboljših znamk

Popravila smuči s specialnim strojem

V ženskem smuku za svetovni pokal Walliserjeva pred Figinijevo

STAMBOAT SPRINGS — Na drugem ženskem smuku sezone je Švicarka Maria Walliser prišla do svoje 24. zmage v svetovnem pokalu. Ni manj-kalo presenečenj, vendar le na drugem delu lestvice, saj so favoritinje v glavnem upravičile pričakovanja. Zmagovalka iz Las Lenasa, Zahodna Nemka Gergova, je obdržala vodstvo v skupnem seštevku smuka, na drugo mesto pa se je prebila Walliserjeva, ki je v Argentini bila peta.

Včeraj sta nastopili tudi dve Jugoslovanki, Andreja Potisk, ki je edina intenzivneje vadila smuka, a je padla v zgornjem delu steze, in Nataša Bokal, ki pa je za zmagovalko zaostala za skoraj 5 sekund.

Med včerajšnjim treningom si je lanska zmagovalka v svetovnem pokalu, Švicarka Schneiderjeva, poškodovala koleno in je že odpotovala domov na zdravljenje. Kaže, da se pred januarjem ne bo prikazala na stezah.

Danes bo na vrsti slalom, v katerem bodo nastopile štiri Jugoslovanke: Mateja Svet, Veronika Šarec in Katjuša Pušnik bodo startale v prvi skupini, med drugokategoricami pa bo Nataša Bokal, ki ima lepše izglede za dobro uvrstitev v kombinaciji.

VRSTNI RED: 1. Walliser (Švi.) 1'32'69; 2. Figinij (Švi.) 1'32'84; 3. Gerg (ZRN) 1'32'87; 4. Wallinger (Av.) 1'33'02; 5. Gutensohn-Knopf (ZRN) 1'33'05; 6. Vogt (ZRN) 1'33'39; 7. Zurbriggen (Švi.) 1'33'66; 8. Lindh (ZDA) in Zeller (Švi.) 1'33'77; 10. Zelenskaja (SZ) 1'33'78; 46. Bokal (Jug.) 4'72.

VRSTNI RED SMUKA ZA SP: 1. Gerg (ZRN) 40; 2. Walliser (Švi.) 36; 3. Figinij (Švi.) 32; 4. Zeller (Švi.) 28; 5. Wallinger (Av.) 27.

SKUPNI VRSTNI RED ZA SP: 1. Wachter (Av.) 80; 2. Gerg (ZRN) 78; 3. Mösenlechner (ZRN) 62; 4. Walliser (Švi.) 51; 5. Kronberger (Av.) 48.

Danes moški superveleslalom

VAL D'ISERE — Kljub velikemu pomanjkanju snega bodo danes le izvedli prvi moški superveleslalom sezone. Proga razumljivo ni preveč dolga, zaskrblja pa to, da je zelo ozka.

V italijanskem taboru ne manjka težav. Pramotton se je zaradi operacije na kolenu za letos že poslovil, zatem se je poškodovale Mair, Erlacher pa je že »izginil« zaradi običajnih psiholoških težav. Skoraj vse breme tako sloni na ramenih Alberta Tombe.

Danes v italijanskem košarkarskem prvenstvu A-2 lige Deželni derbi Fantoni - Stefanel

Ranger - Scavolini, Riunite - Phonola, Viola - Arimo.

Jugoslovanska liga

Ljubljancani spet uspešni

SMELT OLIMPIJA - IMT 107:81 (44:38)

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Tomovič 2, Šiško 6, Daneu 2, Zdovc 18, Bačar 1, Hautman 10, Vilfan 27, Kotnik 32, Djurišić 9.

LJUBLJANA — V 9. kolu prve jugoslovanske košarkaške lige je ljubljanska Smelt Olimpija premagala IMT iz Beograda brez večjega naprezanja. Srečanje samo ni bilo kaj prida zanimivo, saj so bili gostje enakovredni nasprotniku samo v prvih sedmih minutah srečanja. Potem so gostitelji z odlično obrambo povsem strli nasprotnika.

OSTALI IZIDI: Zorka - Cibona 91:100 (53:51); Zadar - C. zvezda 85:88 (55:44); Novi Zagreb - Sloboda Dita 79:76 (33:30); Partizan - Vojvodina 92:83 (45:41). Danes: Bosna - Jugoplastika.

LESTVICA: C. zvezda Beograd, Cibona Zagreb in Jugoplastika Split 14; Smelt

Olimpija Ljubljana in Zadar 12; Vojvodina Novi Sad 10; Partizan Beograd in Bosna Sarajevo 8; Novi Zagreb 6; IMT Beograd in Sloboda Dita Tuzla 4; Zorka Šabac 0. Bosna in Jugoplastika imata tekmo manj.

Uloga soliden

LAKE PLACID — Na tretji tekmi za svetovni pokal je na veliki olimpijski skakalnici v Lake Placidu zmagal Avstrijec Ernst Vettori, Jugoslovian Primož Uloga pa je bil soliden četrti. Vettori je zbral 234 točk s skokoma 117,5 in 112 m. Drugi je bil Nykänen (Fin.) 226 (114-109,5), tretji Bokloev (Šve.) 223,5 (118-108), Uloga pa je zbral 213,5 točke (107,5-109,5).

Ostali Jugoslovani so bili slabi: 37. Tepeš, 38. P. Kopač, 44. J. Debelak, 58. M. Debelak.

Nati svetovni prvak

TERAMO — Italijanski boksar Valerio Nati je z zmago proti Kennyju Mitchellu (slednji je bil diskvalificiran v 4. krogu) osvojil svetovni naslov v superpetelinji kategoriji (WBO).

V dvoboju za svetovni naslov v superperesni kategoriji je Tunizijec Kamel s KO v 8. krogu premagal Portoričana Riveryo.

Sinoči v 12. kolu košarkarskega prvenstva B-2 lige v Trstu

Jadran poskrbel za podvig

JADRAN - VIRTUS IMOLA 92:78 (42:38)

JADRAN: Rauber 5 (1:2), Čuk 19 (5:11), Daneu 17 (7:10), Sosič 4, Battini 18 (10:12), Oberdan 11 (1:2), Pregarc 15 (9:9), Pertot, Lesica, Crisma 3 (1:1).

VIRTUS IMOLA: Regazzi 6 (3:4), Zarifi 2 (2:2), Brighi 29 (8:13), Guicciardi, Rosito 2, Spaggiari 10, Cappelletti 1 (1:2), Pizzetti 13 (6:10), Pastorelli 5, Vigorini 10.

SODNIKA: Mondaini in Lugli (oba iz Pesara). PM: Jadran 34:47; Virtus 20:31. ON: Jadran 24; Virtus 34. PON: Sosič (36), Rosito (37), Daneu (39), Pregarc (40). TRI TOČKE: Oberdan 1; Pastorelli 1, Brighi 1, Regazzi 1, Pizzetti 1. GLEDALCEV: 650.

TRST — Jadranovi košarkarji so sinoči v 12. kolu prvenstva B-2 lige poskrbeli za podvig: premagali so namreč kar vdomelnega na lestvici, moštvo Virtusa iz Imole in s tem seveda osvojili zlata vredni točki v boju proti izpadu. Bolj kot sama zmaga pa preseneča način, kako so naši ugnali goste. Igrali so izredno samozavestno, trezno, odločno v obrambi, v napadu pa so skoraj vedno metali z »izdelanih položajev«. Skratka, Jadran je sinoči odigral najboljšo tekmo v tem prvenstvu.

V uvodnih minutah pa za naše ni kazalo najbolje. Košarkarji iz Imole so

v 6. minuti vodili že z 10 točkami razlike (17:7). Jadranovci pa so igrali dokaj bojazljivo in so tudi veliko grešili. Ko pa si je Valter Sosič že v 7. min. nabral tri osebne napake in takoj nato še (povsem neupravičeno) tehnično napako, je izgledalo, da za naše ni izhoda, tudi zato ker je Imola naprej igrala zelo sproščeno in je bila zlasti nevarna pod košema. Čeprav Rauberju ni šlo od rok, je Jadran močno reagiral (Oberdan je odlično vodil ekipo, Battini, Čuk in Pregarc so bili zelo uspešni v napadu, Daneu pa je bil odličen pri

skoku) in zmanjšal razliko na eno samo točko (21:22). Moštvi sta si nato izmenjavali v vodstvu, naposled pa je našim le uspelo ob polčasu povesti za štiri pike.

V nadaljevanju so si jadrancovi takoj priigrali 8 točk prednosti (v 23. min.: 48:40). V tem delu so naši izredno trezno igrali. Kazalo je, da je Jadran prvi na lestvici in ne Virtus Imola, tako samozavestno in taktično zrelo so namreč zaigrali naši. Z igralci so se nato opogumili tudi navijači, ki skoraj niso mogli verjeti takemu razpletu na igrišču. V 30. min. so naši že povedli za 14 točk (65:51), minuto kasneje pa za 16 (69:53). Gostje so se štiri minute pred koncem nekoliko zdramili in z dvema trojkama nekoliko znižali zaostanek, več pa niso zmogli.

Jadran je zanesljivo in povsem zaslužen zmagal. Za novi in prepotrebni točki zaslužijo seveda vsi igralci in strokovno vodstvo pohvalo.

(B. Lakovič)

Ženska odbojcarska C-2 liga

Naše brez izgubljenega seta

AGOREST - CUS VIDEM 3:0 (15:9, 15:12, 15:8)

AGOREST: Zavaddal, Vižintin, Klemše, Roner, Peterin, Černic, Florenin, Scozziero, Braini, Marassi.

Združena ekipa Agorest je po dveh zaporednih porazih spet prišla do zmage. Naša dekleta so igrale res v velikem slogu. Na igrišče so stopile koncentrirane in prepričane v svojo moč. Že v prvem setu je bilo očitno, da jim Videmčanke ne bodo. Srečanje se je začelo pod res dobrimi pogoji za naše barve, saj je Lara Vižintin v prvem setu dosegla kar devet zaporednih točk na servisu in je bila skozi vso tekmo protagonist. V drugem setu so sicer nasprotnice celo povedle, a tokrat jih je strl Agorestov napad na mreži. In s tem bilo tekme praktično konec, saj so naše tretji set gladko osvojile. Pri tem ne gre podcenjevati dejstva, da je Agorest tokrat nastopila brez Luvisuttijeve, zato gre pohvala vsej ekipi, ki je igrala res odgovorno. (R. I.)

LIBERTAS MARTIGNACCO - SLOGA KOIMPEX 0:3 (9:15, 6:15, 1:15)

SLOGA KOIMPEX: Ciochi, Fabrizi, Grgič, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Milko- vič, Mijot, Sosič, Škerk, Ukmar, Žbogar.

V Sloginem taboru so včerajšnje gostovanje pričakovali z zaskrbljenostjo, saj je Martignacco že v lanskem sezoni v ekipi finančno precej investiral, letos pa so pri društvu resno računali vsaj na uvrstitev tik pod vrhom. Slogašice pa so sinoči zaigrale kot še nikoli letos. Skorajda brezhiben sprejem je nevtraliziral močan servis domačink, dobro so naše branile in napadale, odlično pa je deloval tudi blok. Če k temu dodamo še zelo ostro serviranje in sploh zelo zrelo in umirjeno igro naše ekipe, je jasno, da je bil Martignacco povsem nemočen in je moral priznati premoč Sloge Koimpeks po manj kot uri igranja. Slogašice ostajajo tako pred derbijem z Agorestom, ki bo prihodnje kolo, trdno na drugem mestu na lestvici in po igri, ki so jo sinoči prikazale, tudi kaže, da jih s tega mesta ne bo lahko izpodrinili. (Inka)

SOKOL INDULES - VIRTUS FONTANAFREDDA 3:0 (15:2, 15:5, 15:4)

SOKOL INDULES: Ušaj, Pertot, T. in L. Masten, Škerk, Vidali, Brumat, Kralj, Visentin, Ban.

Sokol je v pičlih 40 minutah premagal nasprotnice iz Fontanafredde. Po začetni fazi, v kateri sta obe ekipi zgrešili veliko servisov, so Nabrežinke prevzele vaje igre v svoje roke, začele bolj servirati in v napadu ni bilo začetnih napad. V dveh naslednjih nizih so izvajale močne servise in spravile v težave že itak slab sprejem nasprotnic. Domačinke, ki so igrale brez poškodovane podajačice Pertotove, so v tej fazi dobro sprejemale in se tudi izkazala z lepimi kombinacijami v napadu. V tretjem setu je dal trener možnost, da pokažejo kaj znajo tudi mladim rezervnim igralcam, ki si tako nabirajo izkušnje za bodoče nastope. (VIP)

Moška C-2 liga: zmagi po tie-breaku

TORRIANA - MEBLO IMSA 2:3 (9:15, 15:13, 5:15, 15:4, 6:15)

MEBLO IMSA: A. in M. Feri, D. in R. Petejan, Lutman, Korsič, Buzzinelli, Super- ga, Laurencić, Vogrič.

V zadnjem setu, odigranem po sistemu tie-break, je prišel na dan ves potencial združene ekipe, saj so naši povsem nadigrali domačine in jim prepustili le šest točk. Kronika tekme pa je bila drugačna, saj je Meblo Imsa dobesedno podaril domačinom drugi in četrti set. Ponovno se je izkazal tolkač Aleš Feri, ki je sam dosegel 10 točk in 11 menjav. (ZIP)

PRATA - BOR CUNJA AVTOPREVOZ 2:3 (15:11, 4:15, 12:15, 15:9, 8:15)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Giacca, Aiello, Marega, Stancich, Decarli, Starc, Meton, Pernartič.

Sredi Prate pri Pordenonu so plavi osvojili svojo tretjo zaporedno zmago. Borova ekipa je stopila na igrišče zbrano in motivirano, zavedajoč se pomembnosti tega srečanja. Kljub nekaterim spodrsljajem v prvem nizu so naši takoj strnili vrste in že je zgledalo, da bodo domačinom prepustili le prvi set. Toda v četrtem nizu so nekoliko popustili, kar so Furlani spretno izkoristili in izsilili tie-break. V zadnjem setu pa so borovci pokazali svojo pravo udarno moč in nasprotnika dobesedno nadigrali. Tokrat so vsi predvsem v obrambi in bloku pokazali mnogo bolj organizirano in učinkovito igro. Še najbolj sta se izkazala Giacca in Pernartič. (Igor)

OLYMPIA GORICA - LIBERTAS SACILE 1:3

Ženska D liga: našim ni šlo

BREG AGRAR - AQUILA SPILIMBERGHESE 1:3 (14:16, 15:10, 9:15, 6:15)

BREG AGRAR: Debenjak, Elena, Erika in Tatjana Žerjal, Komar, Pertot, Gaburro, Giorgi.

Brežanke so spet ostale praznih rok. Presenetljivo so bile nedorasle gostjam, ki so doslej zasedale zadnje mesto na lestvici. Že v prvem setu so nasprotnice podcenjevale in ga prav zaradi tega tudi izgubile. Nato so se zbrale in z boljšim servisom in napadom izenačile. V tretjem nizu so Brežanke vodile s 7:3, zaradi navihnih napak v obrambi pa so morale kloniti. V četrtem setu ni prišel pri domačinkah od izraza noben element igre in to je bil vzrok za povsem nezanimiv zaključek v korist igralr iz Spilimberga. (Giorgi)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - RIVIGNANO 1:3 (15:8, 6:15, 4:15, 9:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Legiša, Garbini, Conestabla, Štoka, Križman- čič, Drasič, Jogan, Janežič, Regent, Škrk, Čebulec, Grilanc.

Kontovelke so začele zelo živo. Podajačice so zalagale tolkačice z uporabnimi žogami in z dobrim napadom so naše povsem nadigrale nasprotnice. Tudi drugi set je Kontovel zelo dobro začel, a pri rezultatu 6:2 so naše popolnoma popustile in niz je šel nasprotnicam. V naslednjih setih so Kontovelke igrale nemotivirano in gostjam na razmeroma lahek način prepustile zadnja dva niza. Naše so zgrešile preveč servisov, slabo so sprejemale, a poleg tega ni podajačicam šlo več od rok, tako da ni bilo več napada. Nasprotnice so se razigrale in naše jih niso več mogle zaustaviti. Kriza, ki se je pri Kontovel začela v prejšnji tekmi, se žal nadaljuje. Upajmo, da bodo igralke te težave kmalu prebrodile. (jđ)

Za poraz Bora Elpro v dvoboju z Albatrosom iz Trevisa

Odločilen predvsem servis gostinj

BOR ELPRO - ALBATROS 1:3 (9:15, 9:15, 15:12, 1:15)

BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, Foa- raus, Stopper, Vidali, Sancin, Fučka, Grbec, Vitez, Azman.

Verjetno je zdaj že jasno, kot je bilo sicer slutiti že na gostovanju v Villi Vicentini, da odbojkaricam Bora Elpro zaenkrat le primanjkuje nekaj več zrelosti in mentalne stabilnosti, da bi se lahko že borile celo za prvo mesto (čeprav začasno) v prvenstvu C-1 lige, toda treba je reči, da je sinoči pri izoblikovanju končnega izida mnogo bolj vplivala odlična igra gostinj iz Trevisa kot pa slabosti slovenskih odbojkaric, ki so izšle iz tega dvoboja povsem zlomljene, kot potrjuje izid zadnjega niza. Albatros je po našem mnenju igral naravnost sijajno. Našim odbojka- ricam je vsilil zelo visok tempo igre, ki so mu bile Nacinovijeva in tovariši- ce le občasno kos. Lahko rečemo, da so nasprotnice prekosile plave v doma- loma vseh elementih igre, toda odloči- len je bil nemara izredno močan ser-

vis z zanemarljivim odstotkom napak. Borovke so s težavo organizirale na- pad, ko pa jim je ta le uspel, so se večkrat znašle pred nepremostljivima bloku in obrambi. Šele v tretjem nizu je Albatros zaigral »normalno«, a tedaj so bili živci plavih že dobera zrahlja- ni. Najprej so odpovedale mlajše ig- ralke, nato pa tudi ostale in uspeh v tretjem nizu je sad le velike požrtvo- valnosti borovk, ki jim pravzaprav ni- mamno kaj dosti očitati, saj niti niso igrale tako slabo, razen kot v zadnjem nizu, ko so psihično povsem popustile. Trener Kalc ni dramtiziral poraza, poudaril pa je, da je zmagala ekipa, ki se zna bolj zbrati in je bolj samozaves- tna. (ak)

NEKAJ OSTALIH IZIDOV: Ghemar - OMA 0:3, Cordenons - Pav Videm 0:3, Mestre - AUSA Pav 3:0.

Maxicono in CSKA v finalu

PARMA — V prvem polfinalnem srečanju svetovnega odbojarskega

klubskega pokala je CSKA s 3:1 (7:15, 17:15, 15:3, 15:10) premagal ekipo Ban- nespas. V drugem polfinalu je Maxico- no iz Parme s 3:0 (11:5, 15:2, 15:10) odpravil Pirelli. Z zmago s 3:0 (15:10, 15:5, 15:4) proti tunizijskemu Sfaxienu je tokijski Shin Nippon zasedel kon- čno 5. mesto na turnirju.

»El Charro« izločen

FALCONARA (Ancona) — V po- vratnem četrtfinalnem srečanju evrop- ske odbojarske zveze je ekipa »El Charro« iz Falconare s 3:0 (15:4, 15:5, 15:4) izgubila z grškim Panathinaiko- som. »El Charro« je sicer v prvi tekmi zmagal s 3:0, a s slabšo razliko v toč- kah.

Teodora uvrščena

RAVENNA — Teodora iz Ravenne se je uvrstila v 3. kolo pokala prv- kinj. V povratnem srečanju je s 3:0 (15:6, 15:6, 15:3) premagala Montano iz Luzerna.

PARMA — V prvem polfinalnem srečanju svetovnega odbojarskega

točk. S tem je bila zmaga domače peter- ke praktično zagotovljena, tako da so imeli priložnost igranja tudi nekateri mlajši igralci kot Budin in Daneu, ki sta se tudi vpisala med strelce. (D. Starc)

PROPAGANDA

TURNIR SPITFIRE

BOR - DON BOSCO 67:68 (24:29)
BOR: Jagodic, Jogan 35 (3:10), Uršič 13 (1:6), Oberdan 5 (1:3), Marcon, Požar 2, Colja 2 (0:4), Buda, Sancin 8 (0:4), Perko- vič 2.

Kljub zelo dobri igri so borovci izgubi- li na domačih tleh, potem ko so bili po prvi četrtini srečanja v vodstvu z 18:15. Kvalitetni nasprotniki so se našim pribli- žali in nato povedli v drugi četrtini, tudi zato ker so naši v tem delu tekme slabo metali proste mete (0:10). V tretji četrtini so borovci zaostajali tudi za sedem točk (41:48), nato pa dohiteli goste in povedli. Nasprotniki so dosegli zmago le deset sekund pred koncem. (U. A.)

Sinoči v promocijskem prvenstvu na Tržaškem

Kontovelci brez težav proti Fiammi

KONTOVEL - FIAMMA 103:74(48:41)
KONTOVEL: Ban 5, Budin 4, Daneu 4 (2:2), Gulič 35 (8:10), Grilanc 16, Čuk 8 (2:4), Starc 11, Štoka 6, Pahor 3 (1:1), Ster- ni 11 (1:2).

TRI TOČKE: Grilanc 2, Gulič 5, Starc 1.

V prvem polčasu so Kontovelci podce- njevali nasprotnika in so tako medlo ig-

rali. Po drugi strani je bil nasprotnik precej točen pri metu in je poleg tega dosegel tudi nekaj košev za tri točke. Glede na tak razplet so imeli gostitelji pred odmorom samo 7 točk prednosti.

V drugem polčasu se je razigral Gulič in domačini so izdatno povečali pred- nost, ki je bila samo po nekaj minutah 20

vam na razpolago

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drev. XX. septembra 16 — Telefon 767914

VELIKA IZBIRA: krzen, jop, našitkov

Izredna kakovost

Modni kroji po ugodnih cenah

Spomini na uglednega rojaka iz Štandreža

Ob stoletnici rojstva Andreja Budala

Javni delavec

Dr. Andrej Budal se je začel javno udeleževati takrat, ko je za Slovence na Primorskem bilo omogočeno, torej po končani drugi svetovni vojni. Poznejši njegovi nastopi so dokazovali, da bi se aktivno vključil v narodnoosvobodilno gibanje, toda dejstvo, da je že mnogo let živel v neslovenskem okolju, največ v Vidmu, mu tega ni omogočilo.

Dr. Budal je najprej nastopal kot član delegacije primorskih Slovencev, ki se je udeležila mirovne konference z Italijo v Parizu. Tam je leta 1946 nastopala za zahtevo, da se celotno ozemlje, koder bivajo v Julijski krajini Slovenci, priključi k Jugoslaviji.

Prvo povojno leto je živel v Gorici, toda kmalu se je odzval vabilu takratnega predsednika Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Slovensko Primorje in Trst, pisatelja Franceta Bevka, naj pride in Trst.

V Trstu je postal najprej upravnik Slovenskega narodnega gledališča za Slovensko Primorje in Trst, leta 1950 je bil izvoljen za predsednika Slovensko-hrvaške prosvetne zveze (SHPZ), ki se je leta 1956 preimenovala v Slovensko prosvetno zvezo (SPZ), kakor se je imenovala v prvih dveh povojnih letih. (Vsa ta preimenovanja so odražala takratne spremembe pripadnosti teh krajev na Tržaškem.)

Andrej Budal je bil plodovit pisec. Poleg pesnikovanja, pisanja proze in kritik je v političnih člankih obravnaval predvsem vprašanja, ki so neposredno zadevala slovensko vprašanje na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini. V ozračju, ki je bilo do skrajnosti spolitizirano, ko se je za vsakim dogodkom, korakom ali stališčem iskalo politično ozadje, ki je mnogokrat resnično bilo, vedno in povsod pa vseeno ne. Budal je v svojih člankih mnogo prispeval, da je takega ozadja bilo manj, toda v takih okoliščinah je SHPZ postala tudi politična organizacija. Njena temeljna dejavnost je bila kultura (takrat se je delila še na prosveto ali ljudsko prosveto), toda ni mogla mimo življenjskih interesov slovenske skupnosti pod zavezniško upravo na Tržaškem, italijansko upravo na Goriškem in v videmski pokrajini.

Ni bilo dogodka, ali vprašanja, ali ukrepa oblasti, ki ne bi zbudil zanimanja SPZ, v obliki kritike, pritoževanja, očitkov in zahtev. In tega je bilo obilo. Takratna SPZ je bila v mnogočem podobna današnji SKGZ, vsaj kar se tiče kulturne in manjšinsko politične sfere. Imela je razne odseke, kot Odsek za šolstvo, Odsek za ljudsko prosveto in Odsek za znanost in umetnost.

Značilnost Budalovega nastopanja v javnosti je bila v tem, da svoje misli, mnenje in ocene praviloma ni obdeloval v zvezi sami, kot njen predsednik, temveč v tisku, največ v Razgledih in v Primorskem dnevniku. Zanimalo ga je vse, kar ga je obdajalo. Njegova široka razgledanost in izobrazba sta poplemenitili njegovo razmišljanje.

Posebno pri srcu mu je bila Benečija, oziroma Slovenci videmske pokrajine. Pisal je o njihovi usodi in krivicah, ki so jih doživljali tudi po dru-

gi svetovni vojni. Največkrat je pisal o rabi slovenskega jezika oziroma krivice zaradi njegove »nerabe«. Vsak, še tako majhen pojav, ali koncepcija ga je razveselila. Rad je razmišljal o zgodovinskem razvoju o rabi jezika:

»Počasi, prav počasi je prodiralo spoznanje, da ima vsako ljudstvo pravico do svojega jezika na ozemlju, kjer živi, tudi če je to ozemlje jezikovno mešano. Treba je bilo hudih, včasih krvavih borb za vsako jezikovno drobtino.« Potem se še sprašuje:

»Ali smejo zavojevalci kratiti podvrženim ljudstvom uporabo materinega jezika? Ali je vsiljevanje tujega šolstva, uradovanja, sodstva in bogoslužja naraven pojav? Ali sme država na jezikovno mešanih ozemljih naklanjati vse pravice in ugodnosti samo večinskemu narodu? Ali smejo države zapostavljati, tlačiti in raznarodovati svoje narodne manjšine?«

A kljub temu, pravi dalje:

»Nasilno potujčevanje nam je prizadelo velikansko škodo - vendar ni nas raznarodilo. Naše ljudstvo je ostalo zvesto svojemu jeziku.«

Slavospev tej zvestobi in boju Slovencev pa naslednje:

»V stiski slovenskega naroda sta sijala borem za svobodo prav s Tržaškega dva silno svetla plamena in jih izpodbujala k vztrajnosti do pravičnega in zmagovitega konca. Prvi plamen je švigal iz Bazovice, drugi z openskega streljšča, kjer je Pinko Tomažič s tovariši podkrepil oporo ko bazoviških junakov s svojo neomajno vero v zmago pravice in svobode.«

Dr. Andrej Budal je bil izredno resen in miren človek. To je posebno prihajalo do izraza v njegovem predsednikovanju. Še tako burno razpravo je pomiril s primerno besedo in zadržanjem. Pravzaprav se mlajši člani odbora nismo nikoli razvneli vpričo predsednika Budala, ker smo imeli vtis, da bi ga s tem žalili. Za vse nas je bilo Budalovo zadržanje dobra šola.

Dr. Budal je rad razpravljal o človečnosti. Do podrobnosti je razčlenil Deklaracijo Združenih narodov o človekovih pravicah in jo primerjal z našimi razmerami čes, kakšne pravice bi po tej deklaraciji Slovenci morali uživati.

O univerzalnosti človečnosti pa pravi:

»Izkušnja in stvarnost, podprti z iskanjem in izsledki raznih znanosti človeku zmeraj znova dokazujeta, da posameznika in družbo najizdatneje štiti - človečnost.«

Za konec še anekdota. Dr. Budal je bil 10 let (1950-1960) predsednik SPZ. Po sedmih letih predsednikovanja je prosil, naj ga ne bi izvolili ponovno za predsednika. Preprosili smo ga, naj še ostane. Naslednje leto smo ga ponovno izvolili za predsednika proti njegovi volji. 1960. leta nam ni verjel, ko smo mu dejali, da ga ne bomo izvolili. Da bi povsem onemogočil ponovno izvolitev se enostavno obnegega zbora ni udeležil, ne da bi prej komurkoli svojo odsotnost napovedal. Tako smo imeli občni zbor brez predsednika.

BORIS RACE

Pesnik in pisatelj

Andreja Budala sem srečeval od decembra 1947, ko je prišel v Trst, in od 1954 vsak dan na Trgovski akademiji, kjer sva šest let skupaj učila, vendar sem ga resnično spoznal šele po njegovi smrti. Najprej sem se ga spomnil v Kolektarju GMD 1973 in tri leta pozneje v PSBL. Leta 1978 sem sprejel na Radiu Trst A cikel predavanj **Slovenska literatura v Italiji** in v njem sem posvetil Budalu pet oddaj po šest strani. Preden pa sem se lotil dela, sem poiskal njegove pesmi, ki so izhajale v raznih revijah, kolektarjih in časopisih, in jih kopiral.

Pri študiranju njegovih pesmi sem spoznal, da so sad pesniške nadarjenosti, prirojenosti, globokega doživljanja in čustvovanja, naslonjene na primorsko zemljo, istočasno pa odmev krajev, časov in razmer, v katerih je živel. Ločijo pa se v mladostne, ko je vladala še Avstrija, ko je Budal študiral v Gorici, na Dunaju in v Parizu, ko je bil vesel, razigran, prešeren, tudi uporen, ko je pod vplivom moderne miselnosti, ki je zavrgla vero, ideale in predsodke, tudi sam izjavljala, da ob očetovi bolezni kljub materinemu naročilu ni molil, in ko je ozdravel, ni prižgal sveče v zahvalo. Zabaval se je in pel:

»Mi plešemo
s petami deske tešemo...
Mi plešemo

in iskre v srcih krešemo.«

Druga doba se začne s prvo svetovno vojno, ko se je podrl stari svet. Čeprav je preživel vojna leta v uradih, ga je pretreslo strahotno pobijanje, da vzklika:

»Nič novega: smrt nadaljuje pir,
in danes kakor včeraj isto klanje,
umiranje, stotisočev ječanje.«

Če je pred vojno pisal v osrednje slovenske revije in pel za ves slovenski prostor, pa se mu je pod Italijo svet zožil na zamejstvo, profesor-sko službo pa je dobil v Idriji in potem do konca v Vidmu. S tem je bil seveda odrezan od slovenskega zamejskega sveta, v Vidmu pa mu je bilo prihranjeno marsikatero zatiranje, preiskave, zapori. Že 1921 si je ustvaril družino in se ves posvetil ženi in otrokom. Da bi otroke utrčil v slovenščini in v narodni zavesti, je izdal 10 let domač mladinski list **Mladi svet** (1936-45), v katerem so pisali sin in hčerki, a tudi sam je v njem priobčil 199 izvirnih mladinskih pesmi, ki so še neodkriti.

Po poroki so nastale Budalove najlepše in najbolj občutene ljubezenske pesmi, ki so nekaj novega v slovenski poeziji. Ne poje namreč dekletu, ampak ženi, ki mu je odprla nov svet, v njem pa je našel sebe in smisel življenja. Tako le poje:

»Nič več ne omahujem negotov,
zdaj vem: v tem novem svetu, prav na sredi,
resnica klije iz najvišjih snov.«

In v tej sreči molita oba:

»Sledu več ljubosumja ni,
v molitev združena sva eno:
"Zahvaljen, Oče, da ljudi
si ustvaril nas moža in ženo!"«

Druga svetovna vojna mu je dala novih navdihov in novih motivov, a tudi novega zagona, ko se je bilo treba boriti za meje. Če je bil po

vojni prepričan, da se je domovina povzpela »v polni zmagi«, da bomo šli na »novo, naše delo«, pa so se začeli dogodki tako zapletati, da je odhitel v Pariz na mirovno konferenco. In ko so 1947 začrtali novo mejo, je obupano vzkliknil:

»To ni meja, to je kača,
ki vijuga se čez Kras,
Sočo, Brda, polje, laz -
zvita kača strupenjača.«

S tem je nekako odložil pero, čeprav je zlagal skoraj do smrti priložnostne pesmi. Ustvarjal je 60 let, objavil pa je le 165 pesmi, kar ni veliko, ker je pisal počasi in v težkih političnih razmerah, delal pa je tudi drugo. Opeval je svoje in zamejsko življenje, vse to, kar so tukajšnji ljudje trpeli in upali. Izšel je iz moderne in si izbral realistično pot ter se je kot samohodec držal do konca. Ljubil je ustaljene oblike, torej red - skoraj tretjina pesmi je sonetov. Šele 1981 je izšel pri ZTT v Trstu izbor Pesmi, ki ga je pripravila Milena Lavrenčič Lapajne.

Budalova proza obsega 40 črtic in 7 povesti v samostojnih knjigah. Prva povest, **Križev pot Petra Kupljenika**, je izšla 1911 v LZ in v knjigi 1924. Namenjena je bila vsem Slovincem, v liku protestantskega pastora je Cankarjev vpliv, v njem pa je tudi del Budala samega.

Po prvi svetovni vojni so Budala politične razmere prisilile, da je pisal samo za primorske rojake, ki niso mogli dobiti knjig iz matice. Zato je pisal ljudske povesti in jih izdal v Trstu in Gorici. Vse je postavil v svoj rojstni kraj Štandrež pri Gorici in njegovo okolico. Osrednje vprašanje je zemlja, ki jo morajo ljudje med prvo vojno zapustiti (npr. Župan Žagar, Na konju) vendar se takoj vrnejo in ji posvetijo še večjo skrb in ljubezen. Pisatelj to navezanost na zemljo poudarja in jo slika z veliko srčno prizadetostjo. Posebno pa ga je bolelo, da so ljudje med vojnami zapuščali rodno grudo zaradi političnih razmer in se izseljevali v Jugoslavijo in Argentino. Ob svojih junakov je pokazal, kako je treba zemljo ljubiti in kako zemlja vrača trud in preživlja tiste, ki jo skrbno obdelujejo. Pogosto je narisal pokrajino v vsej njeni lepoti in v različnih letnih časih, v soncu in mrazu, s trtami, brajdami, latniki in skromnimi njivami.

Njegovi ljudje so večinoma dobri in neproblematični, večje pretrese jim prinaša le ljubezen, ki pa navadno pripelje do srečne poroke. Ljudje so živi in naravni, poznajo vse lestvice čustev in vse človeške težave. Jezik je izbrana slovenščina.

Ponovno sem se srečal z Budalom v Vidmu, kjer sem na univerzi predaval o slovenski literaturi v Italiji po zadnji vojni. Tedaj sem govoril tudi o Budalu, svojim študentom pa sem dal tudi tri doktorske teze, da so Budala v celoti predstavili.

Tako je Nadja Pahor Verri iz Trsta predstavila Budala kot pesnika, 1979-80, Elena Lucchesi iz Gorice Budala kot pripovednika, 1982-83, istega leta Aldo Rupel iz Gorice Budalove družbeno-politične spise.

MARTIN JEVNIKAR

NANU01/1

motel nanut

GORICA

Tržaška cesta 118 - Tel. 20595

IDEAL MARKET Milivoj Hoban

ŠTANDREŽ Ul. sv. Mihaela 128 — Tel. 0481/21373 GORICA

POVS01/1

TRGOVINA JESTVIN

POVŠIČ EMIL

Ul. Trieste 261 - GORICA

Tel. 0481/21193

BRAS01-2

SMO IN OSTANEMO

T BUJŠI

Brasil Bar

ŠTANDREŽ

EURO01/1

europaper S.p.A.

- ◆ proizvodnja
- ◆ trgovina
- ◆ oprema in repromateriali za papirno, predelovalno in grafično industrijo

34170 GORICA
Ul. dell'Industria 6

Tel. (0481) 20985 - 21975
Telex 461156 PAPER I
Telefax 0481/21117

SIDERIMPES s.n.c.

Ul. Bellini 4
34170 GORICA — Italija

Tel.: (0481) 32750/32126
Telex: 461202 SIDER I
Fax: (0481) 535049

MEBLO

MEBLO ITALIANA S.p.A.

- IMPORT EXPORT
- INDUSTRIJA ZA PROIZVODNJO POHIŠTVA IN ELEMENTOV

34170 GORICA — Ulica sv. Mihaela — industrijska cona

Telefon: (0481) 21281-20015 — Telefax: (0481) 520206 — Telex 460266 ITAMEB

V več let je bil v vodstvu Slovenskega gledališča V življenjskem opusu Andreja Budala je zajeta naša kulturna zgodovina

Moj spomin na dr. Andreja Budala sega v dijaška leta, ko sem odkrival čar besede, zapostavljene in preganjene v bivanjski stvarnosti našega sprotne narodnega in narodnostnega trenutka. V njem sem videl karizmatično osebnost, ki je opredeljevala izraz slovenske identitete in ga utemeljevala z vrednotami kulturnega ustvarjalstva. Moj spomin iz tistih daljnih dni je še zlasti povezan s simbolom, ki ga je dr. Andrej Budal poosebljal kot upravnik našega gledališča. Bili so težki časi, če pomislimo na razmere ne samo na družbenopolitične odnose med Slovenci in Italijani v položaju naše skupnosti, razkosane v različnih stvarnostih Trsta, Gorice in videmske pokrajine, ampak predvsem znotraj našega samega življa, razklanega v neusmiljeni kontrapoziciji ideološke narave. V takih razmerah so najbolj trpeli kulturniki, med njimi taki kot Andrej Budal, za katere ni se še končala več kot štirideset let že trajajoča trnova pot. Za svoja plemenita prizadevanja so morali kulturniki še kar naprej črpati iz opustošenih rezerv svojega duhovnega miru in potrpežljivosti.

Spominjam se, kako smo iz Gorice zahajali takrat na premiere v Trst. Gledališke predstave so bile za nas pravi praznik. Gorica, ki je ostala po pariški mirovni konferenci odrezana tako od Svobodnega tržaškega ozemlja kot od svojega naravnega neposrednega slovenskega zaledja, je takrat doživljala težko krizo na vseh področjih kulturno-umetniškega delovanja, saj goriški Slovenci nismo imeli ne primernih dvoran, ne sredstev, niti ne kakih drugih možnosti za prirejanje rednih nastopov profesionalnih ansamblov.

Z dr. Andrejem Budalom sem se поблиže seznanil na proslavi Ivana Trinkla pri Zlatem pajku v Gorici leta 1953, ko mi je po mojem nastopu z recitacijo Trinkovega Pozdrava mladini osebno čestital in me povabil k sodelovanju v gledališču. To se je tudi zgodilo: najprej leta 1954, nato pa po študijskem razdobju v Benetkah, ko sem od leta 1964 ostal v njem še nadaljnjih 13 let.

V življenjskem opusu dr. Andreja Budala je zajeta naša kulturna zgodovina od »pomladi narodov« vse do danes. Kot oblikovalec slovenske umetniške besede, kot utemeljitelj narodne zavesti primorskega človeka, kot človek, ki je posvetil svojo eksistenco naravnemu boju za človekove pravice, je dr. Andrej Budal eden najvidnejših protagonistov te zgodovine. Poleg pravde za naše osnovne pravice, pri čemer je bil vztrajen in neutrudljiv v zahtevah po uresničevanju tistega, kar nam jamčijo mednarodni dogovori in italijanska republiška ustava, je dr. Andrej Budal vodil tudi pravdo za pravice slovenskega gledališča. Od znamenitega pisma »Gospodu Wintertonu«, vojaškemu guvernerju britansko-ameriške cone Svobodnega tržaškega ozemlja, do zahtev po priznanju in ureditvi javnopravnega statusa naše gledališke ustanove, je dr. Andrej Budal vodil ta boj brez omahovanja.

Velike teme njegovega opusa so vtakane v izrazih omike in civilizacije, ki temeljijo na kulturni identiteti posameznika in skupnosti. Svojo vizijo je oblikoval v plemenitih podobah o jeziku, narodni zavesti, ljudski kulturi, prosveti, šoli, gledališču ob sožitju, medsebojnem poznavanju in spoštovanju med narodi. Če pa te velike teme, ki jih je dr. Andrej Budal oblikoval skozi več kot osem desetletij, fokaliziramo v prostor in čas njegovega življenja, zadobi danes njihovo izročilo obseg univerzalne govornice bistvenih vrednot kulture na tem našem svojevrstnem stičišču, kjer se srečujeta in skupaj živita »italec in sloven«, kot je zapisal tudi italijanski tržaški pesnik Umberto Saba, ko se mu je v zaključnih stihih znamenite pesmi Caffè Tergeste to vendar utrgalo iz srca.

FILIBERT BENEDETIČ

Andrej Budal:

V goriški poljani - Štandrežu

*Nad nami sonce je visoko,
pod bregom Soča se iskri,
obdaja polje nas široko,
od Roj do mesta zeleni.*

*Pred nami so očetje naši
v razor zabijali svoj trud.
Nas trdo delo nič ne plaši,
ne, mi ne maramo zamud.*

*Z gorà se nam Trnovo smeje,
od juga nas pozdravlja Kras;
ravnina nam plodove greje,
skrbi za nas, rodi za nas.*

*Orali bomo in sejali
semena zdrava v zemljo to,
zalivali, gojili, brali,
kar v njivah dozorelo bo.*

*Mi zvesti naši smo besedi,
nje glas naj bo nam vselej mar
in pesem lepa v naši sredi
ne bo utihnila nikdar.*

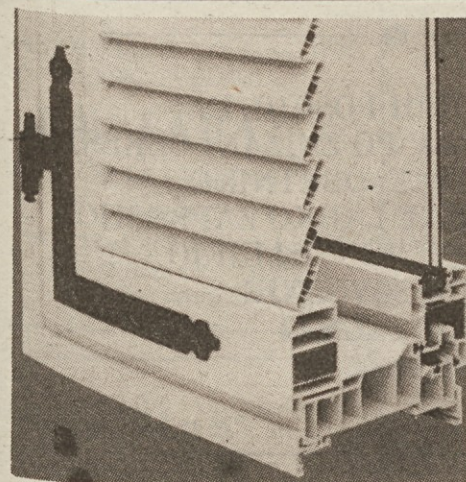
Pred dobrimi sto leti, 31. oktobra 1989, se je v skromni kmečki družini v Štandrežu rodil mali Andrej. Očetu je bilo ime Josip, materi pa Franciška roj. Marušič. Oba priimka sta še danes znana v tej vasi, nekoč samostojni slovenski občini, danes predmestju Gorice. Andrej Budal je osnovno šolo obiskoval v domači vasi, zatem pa je hodil v vadnico v Gorico. Klasično gimnazijo, takrat nemško, s paralelkami, v katerih se je poučeval tudi slovenski jezik, je obiskoval v Gorici v letih od 1901 do 1909. Zatem je šel na Dunaj, kjer je na tamkajšnji univerzi študiral romanistiko. Diplomiral je leta 1913, vmes se je izpopolnjeval v Parizu. V zadnjem šolskem letu pred izbruhom prve svetovne vojne je poučeval slovenščino na takrat že ustanovljeni slovenski klasični gimnaziji v Gori-

ci in na nemški realki v tem mestu. Po vojni ga najdemo na slovenski realki v Idriji. Tu se je leta 1921 oženil z učiteljico Edvardo Bloudek, s katero sta imela tri otroke. V kasnejših letih je učil najprej v Tolminu, potem pa dolgo vrsto let v Vidmu in v Benetkah. Kljub temu je bil tesno povezan s slovenskimi kulturniki v Gorici in Trstu ter sodeloval pri Goriški matici. Prevedel je dela italijanskih sodobnih in klasičnih piscev. Senzacija za tista leta (1925) je bil prevod Manzonijevih Zaročencev, ki je izšel v Gorici v zajetni knjigi. Prevedel je Silvia Pellica, Grazio Deleddo, Giovannija Vergo. Sodeloval je s Francetom Bevkom, Lavom Čermeljem in Damirom Feiglom.

Prizadevanja slovenskih kulturnikov, da bi slovenske bralce soočili z italijanskimi literati žal niso rodila zaželenih uspehov pri nacionalistično nastrojenih oblasteh.

Po vojni se je Andrej Budal iz Vidma preselil v Trst. Odločno je nadaljeval borbo za enekopravnost slovenskega življa v naših krajih. O njegovem delu v tistih letih obširno pišejo na teh straneh njegovi sodobniki.

Pričujoče spise posredujemo našim bralcem v trenutku, ko mladi prosvetni delavci Kulturnega društva Oton Župančič v Štandrežu prirejajo v tej vasi proslave v počastitev stoletnice rojstva Andreja Budala. Prireditve bodo v Domu Andreja Budala na Pilošču, v stavbi, ki spominja na velikega Štandrežca. O tem podrobneje poročamo na drugih straneh.

P.B.P.

Vas vabi na ogled
novega
plastičnega ohišja.

PBP: Ul. sv. Mihaela 318
Štandrež — Tel.: 21324

**ELEKTRONSKI SESTAVNI DELI
ZA PROFESIONALNO UPORABO**

MIPOT S.p.A.

GLAVNI SEDEŽ: Ul. Corona 5 - KRMIN (GO)
Tel.: 0481/630200 - Telex: 460408
Telefax: 0481/62387

URAD ZA ZUNANJO TRGOVINO:
Ul. S. Michele 334 - GORICA
Tel.: 0481/20684 - Telex: 461089 - Telefax: 0481/22295

DESPAR

MARKET S. ANDREA

vam nudi številne artikle

široke potrošnje po ugodnih cenah
ter vsakoletne poletne ponudbe.

ŠTANDREŽ - Ul. S. Michele

DESPAR

**Mikluz
Ladislav**

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT

GORICA

Ul. III. Armata 165 - Tel. (0481) 20111 - Telex 460694 MIKLUZ I
Telefax (0481) 521064

**GORIZIANA
EXPORT S.R.L.**

UL. TERZA ARMATA 165 - 34170 GORICA - ITALIJA
Tel. (0481) 20111/20728 - Telex. 460694 MIKLUZ I
Telefax (0481) 521064

LESNA INDUSTRIJA - KEMIJA - METALURGIJA
UVOZ - IZVOZ

Pogovor s članoma KD O. Župančič S. Hobanovo in E. Benso

Potreba po lastni ustvarjalnosti tudi v svetu ljubiteljske kulture

O ljubiteljski kulturi, njeni vsebini in bodočnosti smo se pogovarjali s predsednico KD Oton Župančič iz Štandreža Saro Hoban in odgovornim za gledališko dejavnost pri istem društvu Erikom Benso. Sicer pogovor je bil tudi priložnost, da smo zaznali utrip te kulturne skupine, ki deluje v predmestju Gorice.

Najprej »rutinsko« vprašanje: kako je z delovanjem pri vajnem društvu?

SARA: »Doživljamo fazo, v kateri smo priča marsikateri spremembi, ki je rezultat notranje volje po določenih novostih, istočasno pa je tudi izraz sodobnega sveta, v katerem se mlad človek nahaja.

Čutiti je potrebo po določenih spremembah, ki se kažejo tudi v večjem izobraževanju oziroma v vrednotenju določenih smernic, ki so značilnost današnje Zveze. Delati v ljubiteljski kulturi namreč ne pomeni biti približen in polovičen v dejavnosti. Potrebujemo kadrovske izpopolnjevanje in soočanje s podobnimi stvarnostmi tako v italijanski kakor tudi v matični kulturni sferi.

ERIK: »Mislim, da smo v zadnjem času ubrali pravilno pot, ki nas vodi v ustvarjanje oziroma poustvarjanje. Brez te želje, ki mora biti v nas samih, si je težko zamisliti uspešnost tudi take kulturne organizacije. To je sicer generacijska potreba, zaradi česar se ne moremo zadovoljiti le z uvoženimi dobrinami, marveč moramo stremeti po rezultatih našega dela. Ustvariti hočemo nekaj našega in svojo povedati o kulturi.«

Kakšen je odnos do Zveze oziroma do sorodnih društev?

SARA: »Čeravno smo več časa začutili določeno odtujenost Zveze same, moram reči, da so nekatere izbire v zadnjem obdobju izredno pomembne in težijo k medsebojnemu izpopolnjevanju.«

ERIK: »Mislim, da potrebujemo večjo medsebojno komunikacijo. Zveza naj bo torej spodbujevalec in povezovalc tega.«

Kako mladi gledajo na tovrstno dejavnost?

ERIK: »Mislim, da pri tem vprašanju velja eno samo pravilo. Zelo težko se bo mlad človek približal društvenemu delovanju, če mu ne daš možnosti, da bo postal soavtor te dejavnosti. Mlad človek želi biti v prvi osebi poklican pri realizaciji tega, kar ga zanima in pri tem želi tudi čimvečji kakovostni pristop. V obratnem primeru pa iz tega ne bo nič in mlade generacije se bodo odtujile.«

SARA: »Eden od tolikih razlogov, zaradi katerih mlad človek se s težavo vključuje v to dejavnost, je tudi velika vabljenost športnega udejstvovanja. Za to pa nosi svojo krivdo tudi sam šolski sistem, ki je vse bolj tehnično usmerjen in malo je prostora za humanistične vede.«

Drugi problem, ki bo lahko postal dokaj prisoten v kasnejših obdobjih, zadeva odnos do pripadnikov večinskega naroda.

ERIK: »Ne verjamem, da bo tudi v ljubiteljski kulturi prišlo do tega, kar se danes dogaja v športu. Naša osnovna skrb je ohranjanje in vrednotenje slovenske kulture, zato ne vidim možnosti, da bi denimo Prešernovo proslavo pripravili izključno v italijanščini. S tem bi zanemarili naš osnovni cilj.«

Večkrat se sliši, da je tako imenovano »tradicionalno« kulturo treba zamenjati z novimi oprijemi. Kaj o tem vidva mislita?

ERIK: »Ne vem, kaj se pojmuje z besedo »tradicionalno«, saj v tem tuđini bistvo vprašanja. Mislim, da je veliko boljše, če rečemo, da je treba stremeti za kakovost dejavnosti, ta pa mora odgovarjati sredini, v kateri se izraža.«

SARA: »Popolnoma se strinjam z Erikom, saj je težko tudi ločiti med tradicionalnim in sodobnim. Tudi najbolj tradicionalna prireditev je lahko zanimiva in vabljiva, če jo znaš na primeren način predstaviti. V bistvu gre za kakovost našega dela.«

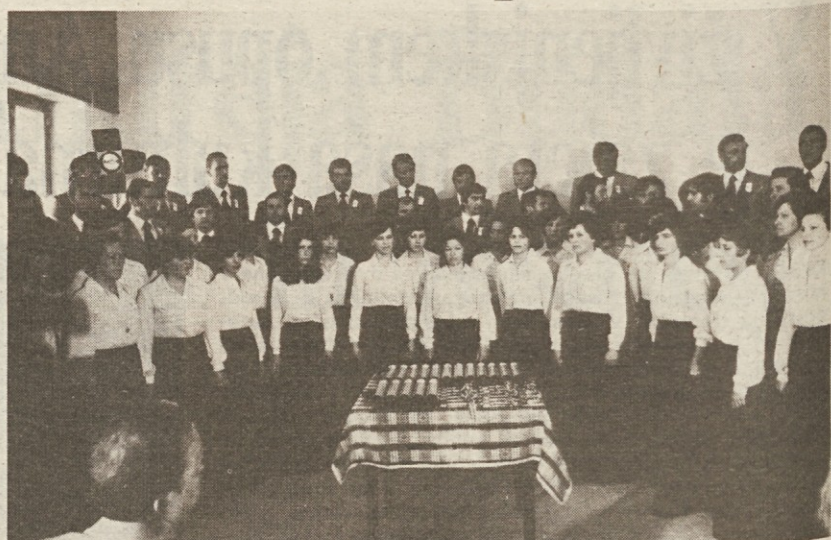
Bi ob koncu rada še kaj povedala?

ERIK: »Dodal bi, da je težnja našega društva tudi ta, da se čimbolj organsko vključuje v stvarnost našega okolja. Zato ni naše delo izključno »kulturno«. Kot primer bi navedel, da smo tudi mi v prvi vrsti vodili akcijo proti upepelnjevalniku in s tem v zvezi sprožili akcijo za pobiranje podpisov. Tudi to pomeni delati v koraku s časom in za boljše kakovost življenja.«

SARA: »Še nekaj je, kar nas teži, in mislim, da je v zadnjem obdobju stvar vseh, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko kulturo. Mislim na finančne težave, ki vse preveč pestijo in omejujejo delo naših skupin. Tudi s tem v zvezi bi bilo treba izdelati skupen projekt, ki bi vsaj delno rešil to vprašanje, ki nas duši in jemlje energije.«

Pogovor zapisal RUDI PAVŠIČ

45 let kulturne prisotnosti

V dvorani Brisko (današnja gostilna Dana) v Štandrežu se je zbralo skoraj 350 domačinov, da bi sodelovali pri ustanovnem občnem zboru Prosvetnega društva Oton Župančič. To je bilo 11. novembra 1945. leta, kot je razvidno iz zapisnika, ki ga je sestavil takratni prvi društveni tajnik Viljem Nanut, ki je med občnim zborom tudi predlagal, da se novosestavljenemu prosvetnemu društvu da ime po znamenitem slovenskem pesniku.

Prvemu odboru je predsedoval Rudolf Lutman, ob njem pa so bili v ožjem predsedstvu še Peter Klančič, Viljem Nanut, Jožef Lutman, Franc Nanut in Genovefa Brajnik. Od tistega novemberskega dne je minilo skoraj petinštirideset let in v vsem tem času je PD Oton Župančič, ki se je preimenovalo v kulturno društvo, odigralo eno vidnejših vlog ne samo v kulturni stvarnosti Štandreža, marveč v širšem goriškem prostoru. Iz zgodovinskega opisa, ki nam ga je posredovala Angela Nanut, izvemo, da je mešani pevski zbor PD O. Župančič nastopil že 1. maja 1946 v Trstu in kasneje v Ljubljani. Pevska skupina, ki je štela nad 50 članov, je nastopila domala povsod in bila povsod deležna toplega sprejema.

Iz leta v leto se je delovanje Otona Župančiča bogatilo in postajalo vse

bolj celovito. Otroškemu mladinskemu zboru, ki ga je vodil Franc Lupin, se je pridružila dramska skupina, kasneje še otroška dramska skupina, ki sta izvedli več zanimivih del.

Miklavževanje, martinovanje, silvestrovanje, pustovanje in razne druge prireditve so bile takorekoč na dnevnem redu, kakor tudi poletne prireditve ter športno-rekreacijske pobude.

Novo obdobje za kulturno izražanje štandreških prosvetnih delavcev se je začelo po odprtju Doma Andreja Budala, kjer so zastarele dvorane Brisko prej in sedež nad gostilno pri Romani kasneje zamenjali novi, sodobni prostori. V njih je društveno delo dobilo nove dimenzije in nove vzpodbude. Spomnimo se na bogato kotalkarsko dejavnost, na fotografske razstave in na marsikaj drugega.

»To pestro in bogato kulturno življenje,« kot je zapisala Angela Nanut v brošuri ob stoletnici štandreške čitalnice, »ki je poglajalo po letu 1945 izpod pepela fašističnega uničenja, je spremljala globoka narodna zavest in želja, da bi tudi v Štandrežu napredovali in se kulturno razvijali v slovenskem materinem jeziku. Ta zavest in volja živita v nas še danes.«

Na sliki mešani pevski zbor Oton Župančič (Foto R. Petejan)

L'AGRARIA
SERGIJ ZAVADLAV

— semena, sadike in vsi pripomočki za vrtnarstvo

— krma in oprema za domače živali

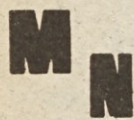
GORICA - Ul. Trieste 18
Tel. (0481) 520898

COPEGO
COPEGO
IMPEX
SARL

Industrijska cona Gorica
Ul. A. Gregorčič 25
Tel. (0481) 20636-21615
Telex 460495 COPEGO

GROSISTIČNO PODJETJE NA PODROČJU JESTVIN
PROIZVODNJA KAVE IN PRAŽILNICA KAVE *marvin & caffè*

Marzoli & Nanut

UVOZNIK RADENSKE TRI SRCA
IN PIVA UNION

IMPORT - EXPORT

Ul. Trivigiano 13 - Tel. 0481/21945-6
34170 GORICA
Telex 461178 NANUT I
Fax 0481/22260

GOSTILNA

Pri Pavli

Ul. Monte Sabotino 20

ŠTANDREŽ
GORICA

Domače specialitete

Zaprto ob sredah popoldne
in ob četrkih

Piedi Felici

Daria Zavaddal

GORICA - Ul. Trieste 12
TEL. 0481/521053

nogavice — razne copate
za dom in prosti čas

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO
PODJETJE

La Goriziana

S.R.L.

GORICA - Ulica D. D'Aosta 180 - Telefon (0481) 520660
Tx: 460107 LAGORI I - Telefax: (0481) 520117

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

VAM NUDI VSE BANČNE USLUGE
IN JE NA VAŠO RAZPOLAGO ZA
VSAKODNEVNO MEDSEBOJNO
SODELOVANJE

VSE VRSTE NAVADNIH POSOJIL IN
POSEBNIH KREDITOV PO ZNIŽANI OBRETNOSTI
MERI ZA KMETOVALCE, OBRTNIKE,
TRGOVCE IN DRUŽINE LAHKO ZAPROSIMO
PREBIVALCI IN TISTI, KI POSLUJEJO
V OBČINI SOVODNJE
V OBČINI ZAGRAJ
IN V ŠTANDREŽU

POLEG USLUG KREDITNEGA ZNAČAJA SE
LAHKO POSLUŽUJETE TUDI:

AKREDITIRANJA PENZIJ NA T/rne ALI
HRANILNE KNJIŽICE; PLAČEVANJA SIP,
ENEL, INPS, DAVKOV IRPeF, ILoR, IVA;
IZDAJANJE KREDITNIH KART: VIACARD,
BANKAMERICARD, VISA, BANCOMAT;
POSREDOVANJE LEASINGOV.

PROBLEMI SE POENOSTAVIJO, ČE SE O
NJIH POMENITE V KMEČKO-DELAVSKI
HRANILNICI IN POSOJILNICI V
SOVODNJAH.

Telefon: 0481/882155

Trinajst let Doma Andreja Budala

Mesec maj leta 1976 bo v vseh nas ostal v spominu zaradi katastrofalne ihte narave, ki je v obliki potresa zapisala eno najstrahovitejših strani naše

deželne stvarnosti. Na stotine mrtvih, na tisoč porušeni hiš in drugih poslopij, razdejanje, ki ga je vsakdo izmed nas čutil v srcu, so trenutki, ki bodo

ostali v trajnem spominu.

Sicer za našo kulturno skupnost bo mesec maj izpred trinajst let ostal zapisan tudi zaradi pomembnega dogodka, ki mu je bila priča štandreška skupnost: odprtje Doma Andreja Budala.

Spomin na takratno otvoritev, ki so jo prav zaradi hudega potresa prenesli od začetka na konec meseca, ostaja zapisan v vseh tistih, ki so majskega jutra praznovali kulturni praznik.

Takratni predsednik Upravnega odbora novega kulturno-prosvetnega in športno-rekreacijskega središča Danilo Nanut je v svojem nagovoru ugotovil, da zgraditev tega središča v Štandrežu pomeni predvsem začetek novih in boljših časov za vso našo dejavnost in za naše narodno življenje. »Dom smo poimenovali,« je še dejal, »po našem zaslužnem rojaku - pisatelju - Andreju Budalu, od katerega ohranjam pomembno izročilo: Bodimo in ostanimo to, kar smo - Slovenci!«

Verjetno to Budalovo izročilo je bilo vseskozi prisotno pri vseh, katerim je ta dom pomenil središče kulture, rekreacije, prijateljstva, skratka središče vaškega družbenega dogajanja. Elda Nanut, pevovodkinja, predvsem pa pevski entuziast, več časa tudi predsednica KD Oton Župančič, je bila naša sogovornica pri oceni trinajstih let delovanja Doma Andreja Budala.

»Čeravno je Dom nastal prvenstveno za potrebe kulturnih sredin, je bilo v njem prostora tudi za druge organizacije, ki so bile prisotne v vasi. V tem smislu je bil sestavljen tudi upravni odbor, v katerem so bili predstavniki KD Oton Župančič, ŠD Juventina in kasneje OK Val, Kmečke zveze in Vsedržavnega združenja partizanov.

Pročelje Doma Andreja Budala ob dnevu odprtja

Prireditve v počastitev Andreja Budala

V počastitev pisatelja in narodnega buditelja Andreja Budala je kulturno društvo Oton Župančič v lanskoli sezoni pripravilo recital Budalovih pesmi, ki so ga izvedli člani gledališkega odseka. Pobuda mladih štandreških kulturnih delavcev je naletela na odobravanje občinstva, istočasno pa je uvedla niz prireditev, ki jih je društvo sestavilo, da bi se oddolžilo domačemu kulturnemu ustvarjalcu.

Začetek letošnje sezone je bil namenjen makedonski kulturi. V Domu Andreja Budala so namreč nastopile pevke in pevci zbora Kočo Racin iz Skopja, ki so z domačim zborom soustvarili izredno uspel večer, na katerem so se z besedo predsednice Sare Hoban spomnili na Andreja Budala.

Kulturno društvo Oton Župančič pa se bo domačega pisatelja spomnilo tudi 16. decembra, ko bo v Domu pripravilo prvo zborovsko srečanje z naslovom »Goriški zbori pojo«. Na tem večeru bosta nastopila domači mešani zbor in novogoriški Komorni zbor, ki ga vodi Ivan Mignozzi. Sicer prireditelji si prizadevajo, da bi na ta večer povabili tudi

kakšno skupino iz goriškega italijanskega prostora.

V nadaljevanju tega niza velja povedati, da bodo v štandreškem domu 22. decembra pripravili klavirski recital, na katerem bo nastopil Beno Šaver.

Gledališki odsek kulturnega društva pa pripravlja recital, ki naj bi ga na oder postavili januarja ali kdaj kasneje. Gre za povsem svojevrstni kulturni dogodek, saj z njim štandreški kulturni delavci želijo postaviti v ospredje odnos med starejšo in mlajšo pesniško generacijo. Za ta projekt, ki ga vodita Erik Bensa in Sara Hoban, pa so zaprosili sodelovanje tudi nekatere člane sovodenjskega gledališkega odseka.

Ceprav ni tesno povezano s prireditvami v počastitev Andreja Budala, velja poudariti, da se bo delovanje KD Oton Župančič obogatilo tudi s priredbo tradicionalnega avtorallija, poletno šagro, ki naj bi jo letos, po večletnem odmoru, povezali s pohodom »Vr-zot«. Rekreacijski odsek pa se že pripravlja na »Igre brez meja«, na katerih bodo sodelovale ekipe, ki predstavljajo razne štandreške zaselke. Ob tem pa bodo pripravili tudi že tradicionalne pobude, ki so značilnost KD O. Župančič. (pr)

Naloga odbora je bila predvsem koordinacija dela in potreb, ki so nastajale pri njegovi uporabi. Povedati moram, da je v njem svoj čas stalno deloval tudi bar, ki je precej prispeval za družabnost. S časom pa je ta zagnanost nekoliko upadla in vrsta težav, s katerimi smo se srečevali, nas je silila, da je upravo Doma prevzelo kulturno društvo.

V tem času pa smo prišli do spoznanja, da taka struktura zelo težko uspe-

va, če v njej ni človeka, ki bi dan za dnem skrbel za njeno upravljanje. Gre v bistvu za potrebo po hišniku, ki bi skrbel tudi za popravilo manjših del in za vodenje dnevnega reda. Jasno je, da tudi v naši skupnosti odnos do tuje lastnine ni na najvišji stopnji in tudi sam zob časa je precej hitro začel opravljati svoje.

S tem v zvezi bi povedala, da danes v Domu ne moremo organizirati javnih manifestacij, saj nam to zakonski predpisi preprečujejo. Prvenstveno vprašanje zadeva električno napeljava, sicer tudi drugi problemi ne izostajajo in gornji prostori, predvsem pa streha in terasa, bi bili potrebni obnove. Tudi zunanji del doma, kjer je postavljena betonska plošča, je prepovedan za javne nastope, saj manjkajo zasilni izhodi.

Dom Andreja Budala torej ostaja odprt predvsem za društveno dejavnost, ki se kaže predvsem v zborovskem petju, v dejavnosti fotokrožka in v rekreacijskih pobudah naših odsekov.

Prav bi bilo, da bi v Domu čimprej uredili vsa potrebna dela, ki nas omejujejo pri delovanju. Na splošno pa menim, da je delovanje tega središča, po trinajstih letih, bilo na zadovoljivi ravni. Spomnimo se, da je prav zaradi odprtja Doma nastalo precej novih dejavnosti in pobude so se številčno pomnožile.

Takoj po odprtju je naše društvo precejšnjo skrb posvetilo kotalkarski dejavnosti, ki je v naše vrste pritegnila izredno veliko mladih. Rekla bi, da je bilo prav kotalkanje naša paradna dejavnost, čeprav nismo nikoli pozabili na pevsko, gledališko oziroma na vso tisto delovanje, ki je karakteriziralo naše društvo. (R. Pavšič)

Starosta Franc Lupin prereže simbolični trak. (foto R. Petejan)

MARKET

A&O

Brešan Milan

ŠTANDREŽ — Trg. sv. Andreja 10
Tel. 0481/21955

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE
IN KOVAŠKI IZDELKI

F.lli TABAJ s.n.c.

Miloš - Rajmund

GORICA

Ul. A. Gregorčič 15/1 - Tel. 21025
Ul. S. Michele 266 - Tel. 21514
Fax: 0481/21987

Gostilna

TURRI

Trg sv. Andreja 11
Tel. 0481/21856

ŠTANDREŽ

AVTOKAROSERIJA

Gaiotto & Podgornich

BARVANJE V PEČI - PREIZKUSNI SERVIS

ŠTANDREŽ - Ul. Trivigiano 15 - Tel. (0481) 21366

SAURA s.r.l.

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

Specializirana v trgovini
s papirjem
in embalažnim steklom.

GORICA - Ul. Trieste 247
Telefon: 0481/521222
Telex: 461248 SAURA I
Fax: 0481/22203

TVRDKA

Nardin Vojko

Zastopnik za Goriško: RADENSKA-ROGAŠKA
PIVO UNION in FORST

GORICA - ŠTANDREŽ Ul. del Carso 67 - Tel. 21065

Gostilna

DANA

ŠTANDREŽ

Ul. sv. Mihaela 132
Tel. 0481/21898

STROJNA DELAVNICA

BENSA

Ul. Gregorčič 20/6
Tel. (0481) 21762
ŠTANDREŽ

TECNOSERVICE

KORZO ITALIA 76
GORICA
TEL. (0481) 34610

CENTER ZA POPRAVILA VAŠE BIRO OPREME

HERMES · ANTARES · TEC · NASHUA · RICOH · SHARP · PROGRESS · SAKON · ETC.

OPREMA ZA LIVARNE

SU.NA. - ANIME

K. NANUT in T. ŠULIGOJ

34170 GORICA
Ul. A. Gregorčič 20/5
Tel. (0481) 21069

ŽELEZNINA

HOBBY S.D.F.

v novih prostorih

34170 GORICA
Ul. Carducci 30
Tel. (0481) 34730

PROIZVODNJA INSTALACIJA KLEPARSTVO

MUČIČ MARIO

GORICA — ŠTANDREŽ Ul. A. Gregorčič 20/2 - tel. (0481) 21828

ŽLEBOVI - CEVI - ČELNE OBROBE - STENSKO OBROBE - DIMNIŠKE OBROBE
STREŠNA OKNA - STREŠNI ZRAČNIKI IZ POCINKANE PLOČEVINE
PEČENO BARVANE PLOČEVINE - BAKRENE IN PROKROMA PLOČEVINE

Andrej Budal je opisal svoj obisk v Parizu

Odmevi s svetovne razstave

Kam naj gremem najprej? Radovednost me žene v paviljon dežele, iz katere prihajam, v Italijo. Mimo zelenih gred in šumečih vodometov stopim na Janski most in po levem bregu Seine proti vodi. Vsa razstava stoji v znamenju moderne umetnosti in tehnike. Italijanski oddelek to prav odločno poudarja. Na mogočnem podstavku se dviga tik nad Seine - silen jezdec na krepkem konju - genij fašizma, delo Gorgia Gorijs. Za njim kipi štirideset metrov pod nebo dostojanstveni, širok stolp, ki ga je zasnoval Marcello Piacenti. S poudarjenjo kvadrature stavba učinkovito potrjuje svojo rimsko monumentalnost in izraža trdno voljo nove Italije, da se v zboru držav po svoje uveljavi.

Prvič nastopa povojna Rusija na takem mednarodnem kulturnem poprišču. Kako se je postavila? Kako je uspela? Na prvi pogled je hotela predočiti razliko med tehnično zaostalostjo carske dobe in dvajsetletnim povojnim delom v umetnosti, naobrazbi in tehniki.

Andrej Budal je v Koledarju Goriške matice za leto 1939 napisal članek o obisku na svetovni razstavi v Parizu. Ponatiskujemo odlomke daljšega spisa, v katerem je bralcem na Primorskem nudil tudi nekaj besed o Jugoslaviji, pa čeprav je vse to moral skriti med hvalnicami italijanski fašistični državi.

[illegible]